

<p>Aanwezig</p> <p>Voorzitter: Mevrouw E. Woudstra</p> <p>Raadsleden: De heer E. van der Veer De heer M. Stuijzand De heer M. Bosman De heer M. el Majjaoui De heer C. Dolmans Mevrouw L. Oude Alink Mevrouw S. van Maarseveen De heer A. Zoghbi De heer D. van Dam</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden: De heer U. Oelen De heer R. de Vreede De heer M. Keijzer De heer D. Cupedo De heer E. Braam De heer J. Stam Mevrouw B. Niesen-de Haan De heer M. Weterings Mevrouw N. Kames</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder A. van de Laar Wethouder G. van Malsen Wethouder M. Wit</p>	<p>Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)</p>

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond, welkom bij voor Forum Stad van 4 juni 2024. Ik heet ook welkom iedereen in de zaal en de insprekers in de tribune, de ambtelijke ondersteuning. Ik hoop op een mooie avond om het bespreken van de punten. Ten aanzien van de vergaderorde hebben we wat verzoeken gekregen. Allereerst, er zijn dus vier insprekers. Betekent ook dat ik wil voorstellen dat we na punt 8, dat is het eerste raadsvoorstel, vijf minuten schorsen en dat er tevens na raadsvoorstel agendapunt 10, vijf minuten schorsing is. Dat er steeds even kans is om onze plaspauze, dan wel andere pauze even te nemen en we niet daar in de haast zitten. Ik hoop dat, dat instemming heeft van het Forum. Dank u wel. Ik hoor wat extra geluid. Het andere verzoek dat ik heb gekregen of heb gehoord is dat niet iedereen thuis ons even goed kan verstaan. Dus het verzoek om de microfoon recht voor u te zetten en er recht in te praten. Dat maakt het voor de regie boven wat makkelijker en dat maakt het voor de mensen thuis hopelijk ook beter volgbaar. We weten niet of daaraan ligt, maar laten we het vanavond proberen, dan weten we ook of dat helpt of niet. Mochten er andere verzoeken zijn, hoor ik het ook graag. Ik ben vanavond uw voorzitter. Dat betekent dat u als Forum natuurlijk ook zelf gaat over hoe u dat wilt doen, mij daar verzoeken toe kan doen. Die ontvang ik dan graag als die er op een gegeven moment zijn. De een wil het graag snel, de ander wil het graag uitvoerig, toch staat er best wat op de agenda en willen we ook allemaal op tijd naar huis. Dus daar zal ik als uw voorzitter tussen proberen te schipperen, maar wel met uw hulp graag. Dan zou ik zeggen: laten we beginnen, tenzij er nog hier opmerkingen over zijn? Nee.

2. Algemeen insprekrecht

De voorzitter: Gaan we lekker snel door met meteen het algemeen spreekrecht voor inwoners. Met als eerste de heer Brandon die in komt spreken namens een aantal belanghebbenden over bestemmingsplan Campus At the Park. Inspreker kan plaatsnemen achter het spreekgestoelte en elke inspreker krijgt netjes en precies vijf minuut maximale spreektijd. U kunt beginnen en natuurlijk start die tijd pas als u gaat praten even voor de duidelijkheid.

Inspreker: Dat is fijn. Dank u wel. Geachte raadsleden, vanavond staan de plannen voor het Kessler Park op de agenda. Bestaande bedrijven en bewoners maken zich ernstige zorgen over de gevolgen van deze plannen voor de verkeers- en parkeersituatie. Deze zorgen zijn verschillende keren aan de gemeente kenbaar gemaakt, maar worden steeds als ongegrond terzijde geschoven. Daarom vraag ik namens CBR, TUI, het Best Western Plus Grand Winston en Sir Winston uw aandacht voor het volgende. Belangrijkste bron van zorg is de toename van het aantal verkeersbewegingen en de toenemende parkeerdruk. In de plannen wordt keer op keer een onrealistisch beeld geschetst van de toename van het aantal auto's in het gebied. Daarbij worden parkeernormen gehanteerd die ook in Amsterdam en Utrecht niet gehaald worden. Met realistische scenario's wordt geen rekening gehouden, omdat dit tot de conclusie zou leiden dat de betrokken ontwikkelaars niet alleen lucratieve appartementen, maar ook parkeerplaatsen moet realiseren. Bovendien kan de gemeente niet waarborgen dat de optimistische verkeers- en parkeercijfers ook waar gemaakt worden. Je kunt huurders die veel geld betalen voor een studio of een appartement immers niet verbieden om een auto te hebben. De suggestie dat betaald parkeren en een restrictief vergunningensysteem een oplossing bieden is ronduit naïef. Daardoor ontstaat een waterbedeffect en gaat de parkeerdruk in de omgeving direct omhoog. Bovendien gaat het niet alleen om nieuwe bewoners, maar ook om extra bezoekers, bezorgdiensten, vuilophaal enzovoort. Hierdoor zal het aantal verkeersbewegingen en de druk op de parkeerplaatsen in het gebied ontegenzeggelijk toenemen. Daar komt bij dat van uw raad verwacht wordt een besluit te nemen over dit bestemmingsplan terwijl er nog geen duidelijkheid bestaat over de inrichting van de openbare ruimte. Voor bewoners en bedrijven vormt dit een essentieel onderdeel van de plannen. Omdat dan pas een compleet beeld ontstaat van de toekomstige verkeer- en parkeersituatie. Op één punt zijn de plannen wel duidelijk: de gemeente is net als de ontwikkelaars, niet van plan om extra parkeerplaatsen te realiseren. Ik hoop dat u begrijpt dat, dat de zorgen enkel doet toenemen. Bij het vaststellen van het kader voor de ontwikkeling van dit gebied is door uw raad duidelijk aangemerkt dat er goede afspraken moeten worden gemaakt met bestaande bedrijven en organisaties over passende parkeer oplossingen. Het heeft geruime tijd geduurd voor het parkeeronderzoek bezoek op gang kwam. En intussen is de eerste verkenning van de bestaande parkeer situatie nog steeds niet afgerond, laat staan dat er afspraken zijn over passende parkeer oplossingen. Hoe kan van uw raad gevraagd worden om het bestemmingsplan vast te stellen, terwijl aan deze belangrijke voorwaarden niet voldaan wordt. Naast de gedeelde zorg over verkeer en parkeren hebben verschillende bedrijven uiteraard ook elk hun eigen zorgpunten. Zo vreest TUI, net als bewoners aan de overzijde van de Volmerlaan aan de gevolgen van de hoge nieuwbouw voor het uitzicht en de bezonning. Concluderend: het voorgestelde bestemmingsplan brengt de bedrijfsvoering van bestaande bedrijven in gevaar of maakt die op onderdelen zelfs onmogelijk. Wij vragen uw raad dan ook om niet akkoord te gaan met de gepresenteerde plannen of deze in ieder geval pas vast te stellen als er sprake is van deugdelijke waarborgen ten aanzien van de gevolgen voor bestaande bedrijven en omwonenden. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Brandon. Heel mooi, 4 minuten, netjes binnen de tijd. En ik ga even kijken bij het Forum. Ik zie een vraag. U mag nog even blijven staan, want we hebben nog het

gebruik dat er een vraag door de raad, één van de raadsleden, aan u gesteld kan worden. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter. Ik heb één vraag en dan beperk ik me enkel tot de parkeergelegenheid. Want we hebben eerder een amendement aangenomen waarbij vastgesteld staat dat de huidige parkeernorm behouden blijft. Dus de parkeerplekken die er nu zijn, die blijven ook gewaarborgd. Hoe staat u hier tegenover?

Inspreker: Heel eenvoudig. Dat is uiteraard van heel groot belang, maar dat is niet het totale plaatje. Er is destijds naar mijn beleving vast gesteld dat er afspraken gemaakt zouden worden. Ik constateer slechts dat die afspraken er niet zijn op dit moment en dat er plannen in de maak zijn ten aanzien van inrichting van het openbaar gebied, waarin hopelijk een vergelijkbaar aantal parkeerplaatsen terugkomt. Dat is uiteraard een belangrijke stap, maar niet het hele verhaal. Want vervolgens gaat het natuurlijk ook over de vraag: hoeveel auto's moeten er dan gebruik gaan maken van die parkeerplaatsen? Dat lijkt mij een wezenlijk onderdeel van wat er vanavond ter discussie staat. Zoals ook uit inrichtingsplannen moet blijken hoe die parkeerplekken dan eigenlijk over het gebied verdeeld zijn. Heb ik daarmee uw vraag beantwoord?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Ten eerste bedankt voor uw bijdrage. Wij delen in ieder geval de zorgen die u net heeft geuit. Ik heb twee vragen. U had het in uw bijdragen over dat het voor sommige bedrijven onmogelijk wordt gemaakt om de bedrijfsvoering te doen. Kunt u daar straks nog misschien een voorbeeld van geven hoe dat dan onmogelijk wordt gemaakt? En een tweede vraag is: we hebben gezegd als gemeente: we gaan in gesprek met de bedrijven daar zo om dit gebied in te richten. Of althans, we vinden het belangrijk dat de omgeving meepraat over de planvorming. In hoeverre is dat volgens u gebeurt?

Inspreker: Twee totaal verschillende vragen. Laat ik eerst beginnen te proberen om de eerste vraag te beantwoorden. Het zijn enkele verschillende voorbeelden, want het gaat natuurlijk over verschillende belanghebbende, maar u zult begrijpen dat het bijvoorbeeld voor een speler zoals het CBR van wezenlijk belang is dat er, één voldoende parkeergelegenheid is, zodat mensen die bij hun examen komen doen daar ook kunnen parkeren, maar ook is het voor hun natuurlijk van wezenlijk belang dat de routes die examenkandidaten moeten afleggen, dat die voldoende gewaarborgd zijn. Daarover bestaat op dit moment grote onduidelijkheid. Is maar een voorbeeld. Twee andere voorbeelden. Zowel Sir Winston als het Best Western hebben alle twee uitritten van hun eigen parkeerfaciliteiten aan de straat. Ook daarover bestaat nog grote onduidelijkheid en daarvan kunnen we vinden wat we willen, maar al die partijen zijn daar wel direct afhankelijk van. Ik hoop dat ik daarmee uw eerste vraag beantwoord heb. Zijn slechts enkele voorbeelden. Voor wat betreft het participatietraject, het is ontegenzeggelijk zo dat er sprake is geweest van een uitvoerig participatietraject. De vraag is alleen: wat heeft dat opgeleverd? En het feit dat ik hier sta om hier de noodklok te luiden zegt wat mij betreft daarin alles. Heb ik daarmee ook uw tweede vraag voldoende beantwoord?

De voorzitter: We gaan graag...Het gaat via mij, voorzitter, en er zijn er nog twee. Twee is al best veel.

De heer Van Dam: Ik kreeg de vraag of het duidelijk was.

De voorzitter: Daarmee kan er ook in de wandelgangen door gesproken worden. We wilden het allemaal kort en duidelijk houden.

De heer Van Dam: Mag ik niet nog een vervolgvraag...

De voorzitter: Nee. Twee vragen is...Normaliter is het er één en kort, dit waren twee lang. Ik wil graag doorgaan naar de volgende vragensteller.

De heer Stam: Ik had in ieder geval dezelfde vraag als de heer Van Dam over die bedrijfsvoering. Dank voorzitter, dus die vraag is zojuist beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Hij had kunnen afstemmen. Dan ga ik door naar de heer Weterings.

De heer Weterings: Ook dank u wel voor het inspreken. Ik begreep ook dat de bestaande bedrijven, die u ook vertegenwoordigd, hebben nog een brandbrief gestuurd naar de gemeente, waarin ze zestien urgente vragen hebben gesteld. Is die brief inmiddels beantwoord dat u weet?

De voorzitter: Mijnheer Brandon.

De voorzitter: Die brief is nog niet beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Heb ik nog één vraag van de heer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Toch nog een vraag. Ik heb begrepen dat er een aantal plekken ook via het Kadaster en notarieel zijn geclaimd, zowel door Best Western als door Sir Winston. Toch maar even de vraag van: komt dat terug in uw plaatje of zijn die plekken in ieder geval verdwenen? Want ik hoorde iets over de Visseringlaan, dat daar mogelijk de vervangende plaatsen zouden komen als die plekken worden opge...worden ingepikt, moet ik misschien zeggen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Braam. Mijnheer Brandon.

Inspreker: Wat betreft het Best Western hotel moet ik het antwoord eerlijk gezegd op dit moment schuldig blijven. Dat zou ik moeten nakijken. Voor wat betreft de plekken die toegewezen zijn aan Sir Winston kan ik zeggen dat daarover nog geen enkele duidelijkheid bestaat. In de laatste versie van de plannen die wij enkel vluchtig op papier hebben gezien, waren die plekken verdwenen. Dus wat daar de status van is, is volstrekt onduidelijk.

De voorzitter: Dank, mijnheer Brandon, voor het beantwoorden van alle vragen zo uit uw hoofd en snel achter elkaar. Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Van Toorenborg over BP Campus At the Park, bestemmingsplan. Gaat uw gang.

Inspreker: Goedenavond, geacht Forum. Mijn naam is G. van Toorenborg. Ik doe dit voor de eerste keer vanavond, dus misschien even een beetje wennen. Maar ik heb er nu de tijd voor, want ik ben met pensioen en ik heb veertig jaar bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat gewerkt. Dus vandaar dat ik straks wellicht ook iets meer op de mobiliteits aspecten inga dan op andere zaken. Ik ben een bewoner van de VVE, of sorry, van de Churchill Torens en ik zit sinds kort ook in het bestuur van de VvE. Maar ik sta hier als spreker voor mijzelf. Ik heb wel het zienswijze document van honderdvierenveertig pagina's een beetje door geakkerd en dat was best interessant om te lezen. Alleen wat mij erg opviel dat was het woord ongegrond, dat kwam toch wel heel erg veel voor en dat heb ik ook eigenlijk van mijn collega burens en collega's binnen de VvE gehoord, dat er wel de ruimte was om zaken aan te kaarten, maar dat daarna toch wel heel vaak het woord ongegrond aan de orde kwam. Met betrekking tot de mobiliteit, eigenlijk mijn invalshoek denk ik. Laat ik proberen niet te overdrijven en vandaag tot nog even om vijf uur het ritje te maken wat je normaal gesproken lopend moet doen. Even vanaf de Churchill Toren naar de supermarkt in de Colijnlaan en terug. Want lopend gaat dat twee keer sneller als met de auto om vijf uur. Wat je al ziet is als je bij ons het terrein afgaat, dan ben je ongeveer voor die honderdtwintig meter tot aan het verkeerslicht sta je daar zeven minuten in de rij. Ik heb niet zoveel haast, maar er zijn helaas wel mensen die daar haast hebben en die daar dus toch regelmatig inhalen op de verkeerde plekken en te hard rijden. Wat je ook goed kan

zien is dat de Volmerlaan en de kruising met de Treubstraat, dat die vanwege de ongeduldigheid van de mensen helemaal vol komt te staan. Daardoor zie je zelfs als de lichten op groen gaan, waar de mensen kunnen rijden komt er geen beweging in, want het staat gewoon vast. Als eerste situatie op de terugweg gebeurde wat ik eigenlijk dacht, wat soms wel gebeurt en dat is: je rijdt die Treubstraat in en daar komt met een hele hoge snelheid gewoon een tegenligger op je af, een spookrijder, omdat die denkt: ik kan wel even die hele file voorbij, omdat over het algemeen zijn dat weinig mensen die vanaf die kant de Treubstraat inrijden naar de andere kant. Dus voor mij is het eigenlijk niet wachten op of daar een ongeval plaats zal vinden met een hele slechte afloop, maar wanneer het plaats zal vinden. Zeker met de ontwikkeling van zoveel woningen en zoveel extra personen en zoveel vervoersbewegingen extra die wellicht die zestienhonderd woningen en gebouwen allemaal met zich mee gaan brengen, vind ik het eigenlijk onbegrijpelijk dat er precies op die locatie, waar er eigenlijk heel weinig te doen is aan die verkeerssituatie, waar het nu al zo'n probleem is toch daar gebouwd gaat worden en de druk dus erger wordt. Je kan zeggen: met het openbaar vervoer. Maar dat is waarvoor ik de vorige keer daar op de publieke tribune heb gezeten met halte Treublaan van lijn 17 die is opgeheven. Waar, moet ik eerlijk bekennen, wel de gemeenteraad van Rijswijk zich actief opstelt om voor het behoud van die tramhalte. Maar de situatie is in ieder geval op dit moment is hij niet in gebruik en het is maar hopen dat hij wel weer in gebruik gaat genomen gaat worden.

De voorzitter: U heeft nog een halve minuut.

Inspreker: Een halve minuut. Laat ik dan, ik had nog wat meer willen zeggen, maar laat ik het dan proberen af te sluiten met te zeggen: bij het ministerie hadden het altijd over de NS. Dan zetten we de reiziger op één, twee en drie. Ik hoop eigenlijk dat u als Forum de inwoner van Rijswijk op één, twee en drie wil zetten en daarmee wil ik dan afsluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Weet dat u ook altijd uw spreektekst schriftelijk nog in kan dienen, dan wel kan aanvullen. Via de griffie kan dat. Dus mocht u zeggen: ik had nog andere dingen willen melden of zeggen, dan kunt u de griffie daar altijd nog over benaderen. Ik kijk rond of er vragen zijn aan de inspreker. Ik constateer dat, dat niet het geval is. Dank voor het komen, dank voor het inspreken. Uw eerste keer, de kop is eraf, zal ik maar zeggen. Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Hoyer over groen, veiligheid en groei. Ik neem aan over Pasgeld-Oost. Ander licht hij dat vast nog even toe. Dank u wel.

Inspreker: Geachte burgemeester, wethouders, leden van de raad. Afgelopen zondagnacht werd de paardenstal naast boerderij Vlietzicht verwoest door een felle brand. Hulpdiensten waren met meerdere voertuigen uitgerukt, de twee paarden waren gelukkig gered. Brandstichting lijkt waarschijnlijk. Deze gebeurtenis valt in een reeks de laatste jaren in frequentie toenemende incidenten die Pasgeld steeds onveiliger maken. Straatracen, dealen, intimidatie, hangjongeren bij de kinderboerderij onder de A4 en Elsenburgerbos, afval dumpen, vuurwerk, autodiefstal, autobranden, ruiten inslaan en inbraken. Vandaag wilde ik opnieuw de alarmerende afname van de biodiversiteit in Rijswijk met u bespreken. Maar bewoners van Pasgeld vroegen mij nadrukkelijk om deze toenemende criminaliteit en onveiligheid onder uw aandacht te brengen. Beide onderwerpen hebben overigens een duidelijk verband met ongebreidelde groei van Rijswijk. Een groei die volledig uit de pas loopt met de afspraken in de met de bevolking van Rijswijk overeengekomen stadsvisie. Aan die visie en het vigerende groenbeleidsplan wordt willens en wetens nooit getoetst. Bouwplan na bouwplan, zoals ook vanavond weer twee bouwbestemmingsplannen worden behandeld zonder integraal kader, zonder toegezegde meetinstrumenten. Hetzelfde geldt voor veranderingen en aanpassingen met hogere aantallen woningen, hogere bouw, minder parkeerplaatsen, verdere verstening, kwantitatief en kwalitatieve vermindering van het beloofde groen en geen geld voor onderhoud. Steeds onder financiële druk, met oneigenlijke dreigementen om anders te bouwen in

het Wilhelmina bijvoorbeeld. Met zijn allen trappen we erin en schaaft de kaasschaaf steeds meer van het harmonische, mobiele, groene en biodiverse toekomst van Rijswijk af. Nog een extern bureau erbij om je gelijk te halen, wachten we op de omgevingsvisie is het paard achter de wagen en ja, zo komen we wel aan de geprognoseerde vijftienduizend inwoners in 2050. Het is 2024, de zestigduizendste inwoner is onlangs geboren. Heugelijk, maar weer een boom minder op het aan de Rijswijkse bevolking beloofde streefaantal per inwoner. Gelukkig wordt er nu eindelijk ook door partijen in de raad echt aan de bel getrokken. Ongebreidelde groei, het kan niet langer. We lazen het in de krant. Vandaag wilde ik opnieuw de alarmerende afname van de biodiversiteit in Rijswijk, een feit waar u wat aan kunt doen om dit tegen te buigen, met u bespreken. Maar de actualiteit haalt mij in. Zonder dat de bewoners of indieners van zienswijzen maar iets is verteld, ligt hier plotseling het bestemmingsplan Pasgeld-Oost ter behandeling. Zelfs de gebiedsregisseur wist hier niets van. Hebben niets kunnen voorbereiden. Wij zijn werkelijk ontsteld. Dit is totaal onverwacht en getuigt van verregaande arrogantie en dedain. Wij zelf, maar zeer waarschijnlijk ook u niet, hebben de nota van beantwoording zienswijzen al kunnen lezen, laat staan kunnen beoordelen. Wat we wel zien, en net als west, vrijwel alle zienswijzen zonder goede inhoudelijke argumentatie, zonder enige verdiepende redenen, met disrespect voor al het werk dat indieners zich getroosten, van tafel zijn geveegd. Nogmaals, wij vallen van onze stoel. Vanavond moet u twee bestemmingsplannen beoordelen, die beiden een enorme impact hebben op Rijswijkse toekomst. Voor de biodiversiteit, leefbaarheid, mobiliteit, et cetera. Bestemmingsplannen die met elkaar te maken hebben en sterk op elkaar inwerken, vooral At the Park op Pasgeld, maar bewust geen integrale context mogen kennen. Laat ik me voor nu beperken op Pasgeld-Oost. Het zou uw raad sieren als u het Planbureau zou terugfluiten en de tijd in laten plannen voor minimaal dialoog. Zo met de participanten en indieners, maar ook met de raad, met uw raad omgaan, dit kan en mag niet. Dit tart elke vorm van fatsoen. Waarom je hard maken om Rijswijk leefbaar te maken? Waarom je in te zetten voor behoud en versterking van biodiversiteit in Rijswijk? Waarom nog meedenken over natuurinclusieve oplossingen, als arrogantie, ontkenning van de feiten en geldelijk gewin het altijd winnen van de grote inzet en goede argumenten? Deze manier van omgaan met je burgers maakt alle inhoudelijke communicatie kapot, maar dat is misschien nog niet het ergste. Rijswijk verandert hierdoor, door veel te snel te groeien en de steenmassa met moedwillig om zeep geholpen biodiversiteit. De grote disbalans tussen aantal inwoners en alles wat nodig is voor een harmonieuze en gezonde samenleving. Ambities en beloftes, in Rijswijk zijn ze niets waard. Wat een enorm verlies voor de toekomst. Wat een enorme teleurstelling. Maar uw raad kan het tij keren. Laat u en de Rijswijkse bevolking niet ringeloren. Maak vandaag pas op de plaats. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hoyer. Ik kijk naar de raad. Ik zie dat mevrouw Kames een vraag wil stellen.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Hoorde ik u net zeggen dat er zienswijzen zijn ingediend, maar dat er geen terugkoppeling is naar degene die ze heeft ingediend?

Inspreker: Dat klopt, nul. We wisten niet eens dat het rapport er lag.

Mevrouw Kames: Helemaal niets?

Inspreker: Nee, niets. Zelfs de gebiedsregisseur wist het niet. Ik heb haar vandaag gebeld.

De voorzitter: Ik kon u heel slecht horen. Wat zei u?

Inspreker: Sorry, zelfs de gebiedsregisseur wist he niet. Ik heb haar vandaag gebeld. Niemand wist iets.

Mevrouw Kames: Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk nog een keer rond. Nog andere vragen? Dank, dank voor de beantwoording. Wil ik graag het woord geven aan de heer Veldman over De Schoffel en Pasgeld-Oost.

Inspreker: Geachte forumleden en betrokken wethouder. Mijn naam is Evert Veldman, ik ben lid van de vereniging tot exploitatie van het recreatiepark De Schoffel te Rijswijk. Namens het bestuur van De Schoffel wens ik te spreken over het raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan Pasgeld-Oost, dat vanavond door u wordt besproken. Wat ons is opgevallen aan het raadsvoorstel is dat de bouw, dat de hoogte om te bouwen in dit plan maximaal dertien meter bedraagt. Dit alleen is merkwaardig, omdat in het bestemmingsplan Pasgeld-West het andere bestemmingsplan aan de overkant van de Lange Kleiweg de bouwhoogte veel hoger is, namelijk maximaal vijfendertig meter. Dat is een groot verschil. Deze hoogte van vijfendertig meter in Pasgeld-West is mede ingegeven om veel woningen te kunnen bouwen. Zo kan aan de vraag naar woningen tegemoet worden gekomen. Die vraag naar meer woningen geldt toch ook voor het gebied van Pasgeld-Oost, zou je zeggen. Maar dat blijkt in het voorstel niet het geval te zijn. Door de woningbouwambitie van de gemeente staat in het bestemmingsplan Pasgeld-West dat eigenlijk de woontorens, zal ik maar zeggen, tot vijfendertig meter kunnen worden gebouwd. Op diverse plekken rondom De Schoffel is dit ook mogelijk gemaakt. Dat is eigenlijk ook wel wat vreemd. In 2018 is De Schoffel verkleint, zoals u misschien weet, in de gemeentelijke plannen en ingepast en De Schoffel is daarmee akkoord gegaan. Toen in 2018 is door het gemeentebestuur de suggestie gedaan, gewekt ook, dat rondom De Schoffel alleen grondgebonden woningen zouden worden gebouwd, een honderddrietal. Dus helemaal geen woontorens, wat nu dus wel in bestemmingsplan Pasgeld-West staat. Het verschil in bouwhoogte tussen het bestemmingsplan Pasgeld-West en het bestemmingsplan Pasgeld-Oost lijkt eigenlijk niet eerlijk. Stel nu dat alsnog hoogbouw in Pasgeld-Oost wordt vastgelegd, dan zouden de woontorens rondom De Schoffel, die daar theoretisch mogelijk zijn volgens het bestemmingsplan, kunnen verdwijnen. En er zijn plekken in Pasgeld-Oost voor beperkte woontorens. Dat lijkt mij. Ik denk bijvoorbeeld langs de Vliet. Ik verzoek u om, namens het bestuur van De Schoffel, om het voorgaande wat ik net naar voren heb gebracht te betrekken bij uw beraadslaging vanavond. Ik wens u verder een succesvolle bespreking. Helaas kan ik niet de gehele avond hier aanwezig zijn. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank, mijnheer Veldman. En inderdaad gelukkig kunt het ook terugkijken, dan wel digitaal volgen. Maar fijn dat u er nu in elk geval bij kunt zijn en heeft in kunnen spreken. Ik kijk rond, vragen van raadsleden over uw bijdrage? Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: U geeft aan dat er een afspraak was voor laagbouw of grondgebonden woningen naast De Schoffel. Waren dat afspraken die op schrift ergens stonden of waar hebben we het dan over?

De voorzitter: De inspreker.

Inspreker: Wat zegt u?

De voorzitter: Het gaat via de voorzitter, u krijgt het woord. Gaat uw gang.

Inspreker: Dank u wel, voorzitter. Het was in 2018 is dus een inpassing heeft plaatsgevonden van De Schoffel. Een kwart is er van het terrein naar de gemeente gegaan. En zijn overeenkomsten gesloten en er zat ook een plattegrond bij toen, door de gemeente gemaakt. Een indicatie van hoe de bebouwing, hoe het hele geheel er zou uitzien. Dus De Schoffel qua nieuwe grootte en daaromheen waren dan eengezinswoningen ingetekend, waaronder drie rijtjeswoningen en twee-onder-een-kap.

Dat zat gewoon bij het hele pakket. Dat is ook in de gemeenteraad geweest, dat hele pakket en nadat het hier in de gemeenteraad is geweest is het naar De Schoffel gegaan en ja, je kan zeggen: het was een soort, een beetje een onderdeel van het geheel van de afspraken, de overeenkomst. Maar het was een indicatie, dat moet ik erbij zeggen. Maar goed, het gaf wel een idee van wat de bedoeling was van de gemeente. Dus dat vinden wij nog wel belangrijk dat daar de gemeente ook rekening mee houdt, ook al is dan 2018 geweest, maar het was wel een cruciaal iets.

De voorzitter: Dank u wel. Dank voor het antwoord. Ik rond of er nog andere vragen zijn. Dank ik u voor het inspreken en wens ik u ook een fijne avond.

Inspreker: Dank u wel.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 3, lijst van ingekomen stukken. Ik heb doorgekregen dat er vragen zijn gesteld door de VVD en Rijswijks Belang over de Buziaulaan. Kijk even rond of dat klopt. Wilde ik aan de VVD vragen: de vragen zijn ook beantwoord heb ik begrepen. Wilt u het alsnog straks bij het vragenuur beantwoorden? Voor u hoeft dat niet. Kijk ik naar Rijswijks Belang, mevrouw Kames. U ziet graag nog beantwoording, ondanks, aanvullend op de schriftelijke beantwoording. Oké. Dan zullen we dat aan het eind van het vragenuur nog aan de orde laten komen en blijft dat op de agenda staan. Dan heeft PG&R, de heer El Majjaoui een vraag gesteld over de startnotitie woonvisie. Die zijn zojuist schriftelijk beantwoord. Wilt u hem nog op de agenda laten staan of neemt u genoeg met de beantwoording? U neemt genoeg met de beantwoording, zie ik u aangeven. Dan zullen we die niet in het vragenuur meer behandelen. Natuurlijk kan iedereen de beantwoording wel teruglezen die op de digitale iBabs faciliteit, voor de mensen thuis. Ook die is te volgen. Als u naar de raadsvergadering gaat kunt u daar ook schriftelijk zien wat de beantwoording is geweest via het raadssysteem dat we hebben.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Wilde ik vervolgens overgaan tot de vaststelling van de agenda. Iedereen akkoord met de volgorde? Dank u wel.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Mededelingen vanuit het college. Ik heb er geen doorgekregen. Ik kijk ze nog eenmaal om daar verandering in te brengen. Die zijn er niet.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Terugkoppeling van gemeenschappelijke regelingen? Is ook niet het geval.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we snel door naar agendapunt 7, overzicht van de toezeggingen en de moties. Waarbij er geen nieuw afdoeningsoverzicht bij zit, dus dat u zag dat het miste, dat klopt. Dat was er nog niet. Komt volgende vergadering weer terug. Dus ik ga er daarmee vanuit dat er nu niet iemand nog een vraag heeft? Ik zie geen handen.

8. Vaststellen verslag 14 mei 2024

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 8, vaststellen van het Forumverslag. Zijn er opmerkingen over het Forumverslag? Geen opmerkingen. Daarmee is het Forumverslag vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Opkoopbescherming -verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening (RV 24 026)

De voorzitter: Gaan we door een agendapunt 9, raadsvoorstel Opkoopbescherming - verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening. Ik heb geen specifieke vragen gehad, dus ik wilde dit keer achteraan beginnen bij GroenLinks. Gaat uw gang.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. Maak ik graag gebruik van. Al eerder dit jaar hebben we via schriftelijke vragen aan het college aangedrongen op deze specifieke maatregel, want met zo'n opkoopbescherming kan Rijswijk de schaarse betaalbare woningvoorraad beter beschermen. We hebben pas ook nog een presentatie gehad over jet nieuwe huisvestingsbeleid en wij zagen dat van alle woningen in Rijswijk maar 4 procent betaalbare koopwoningen zijn. Dus we kunnen wel zeggen dat, dat behoorlijk schaars is. De afgelopen jaren is natuurlijk ook veel opgekocht door investeerders en het ging vooral om niet al te dure woningen, zoals appartementen. Dat zijn dus precies die woningen waar zo'n groot tekort aan is. Dus wij denken eigenlijk dat deze maatregel het beste een hele tijd geleden ingevoerd had kunnen worden, maar we begrijpen dat die er nu is. Daar zijn we blij mee. Voor de toekomst is het namelijk heel belangrijk dat die schaarse woningen beschermd blijven. We kunnen niet voorspellen wat er op de woningmarkt gaat gebeuren de komende jaren. Wij vinden het goed dat het er nu is. Vanaf nu zou dat beter moeten gaan. We hebben nog wel enkele vragen. We vinden het goed dat er bij het toewijzen van een huurvergunning nog ruimte blijft voor uitzonderingen en dus maatwerk. Een huurwoning blijft ook na verkoop een huurwoning, dus tijdelijk verhuren naar na kopen van een woning mag, maar niet langer dan een jaar en ook niet voor toeristen, als we het goed begrijpen. Vanuit deze situatie bekeken, welke rechten zou een huurder dan eventueel nog kunnen hebben, kunnen ontlenen aan deze situatie? Ik heb pas nog gehoord dat er malafide verhuurders zijn die bijvoorbeeld hun huurders aansporen om zich vooral niet in te schrijven bij de gemeente. Om dit soort regels dan te kunnen omzeilen, gok ik. Op welke manier zouden wij dit nog kunnen controleren en handhaven? Nieuwbouwwoningen vraag ik me ook iets van af, ik neem aan dat deze maatregel voor nieuwbouw niet nodig is, maar wel geldt. In het voorstel staat dat transacties tussen gewone eigenaren ook kunnen gaan om tweede woningen. Wij vroegen ons af: wordt dit gereguleerd of, dat valt hier denk ik niet onder? Een wettelijke uitzondering op de opkoopbescherming is het kopen van een woning voor naaste familie. Dat gebeurt vast heel vaak. Een sprekend voorbeeld hiervan is een ouder die alvast een woning koopt voor een kind dat er in de toekomst in gaat wonen. Dat begrijpen wij heel goed gezien de markt, maar we denken ook dat er veel kinderen zijn met minder vermogende ouders die op deze manier veel minder kans maken op zo'n koopwoning. We zijn benieuwd hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil dat rondje vervolgens rechtsom vervolgen. Met instemming is dan Wij. Rijswijk aan de beurt. Ik ga er even van uit dat iedereen het woord wil. Zo niet, laat het gerust weten.

De heer Zoghbi: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben ook de stukken aandachtig gelezen. Wij hebben op dit moment twee vragen. Aangezien Den Haag hier natuurlijk al mee is begonnen, is onze vraag: wat zijn de gevolgen in Den Haag geweest naar aanleiding van het invoeren van hun opkoopbescherming? Zowel positief als negatief. Als tweede vraag hadden wij: in 2026 wordt er geëvalueerd. Dat staat in het raadsvoorstel. Wanneer is er sprake van een geslaagde actie en hoe wordt dit gemeten om een goed besluit te nemen of de tijdelijke aard wordt omgezet in een permanente aard? Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar de VVD. Gaat uw gang.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank, wethouder, voor het instrument waar, mevrouw Oude Alink zei het al, we al best wel lang om hebben gevraagd. Fijn dat het nu voorligt. Het is het Forum, dus ik heb een aantal vragen, waaronder ook een aantal technische vragen, dus succes ermee. Mijn eerste vraag is: we hebben in de afgelopen periode allerlei landelijke wijzigingen gezien rondom box 3, onder andere fiscale wijzigingen maximeren van huren. Je ziet ook in Nederland in zijn breedte dat het enthousiasme om dit soort woningen te kopen, in ieder geval bij particuliere beleggers, een stuk minder is geworden. Sterker nog, er worden heel veel woningen momenteel verkocht die eerst in de verhuur zaten. Is die nieuwe realiteit meegenomen in analyses die ook gemaakt zijn? De cijfers in dit rapport gaan tot 2023, als ik het goed heb begrepen, en je ziet dat het verkopen van deze woningen eigenlijk pas nu goed op gang komt. Daarbij ook de vraag: slaan we dan straks niet mogelijk door, waardoor er eigenlijk helemaal geen huurwoningen meer in dit particuliere segment te verkrijgen zouden zijn? Dus dat als risico. Dat heb je natuurlijk in al die discussies over de verschillende maatregelen, wordt dat steeds ook genoemd. Ik kan het niet beoordelen, maar wellicht dat u daar wat over kan zeggen. In het raadsvoorstel wordt aangegeven dat de behandeling van aanvragen van vergunningen niet is meegenomen in de formatie van de betreffende teams. Kunt u een inschatting geven van de benodigde capaciteit? Dus hoeveel aanvragen verwacht dit huis versus de tijd die erin benodigd is om die vergunningverlening te gaan uitvoeren. Dat nu de echte hele, over de regeling zelf. Artikel 5.17 lid 1 onder B, ik ben juridisch onderlegd, maar ik heb echt geen idee wat er staat. Wellicht dat u dat zo meteen in wat meer Jip-en -Janneketaal kunt uitleggen. Ik begrijp uit de verordening, als ik het goed begrijp, 5.17 lid 4 onder C, dat corporaties ook vergunningen moeten aanvragen als ze een woning verhuren. Heb ik dat goed begrepen? Als dat zo is, en ik zie u knikken, dus dat is kennelijk zo, zou het niet meer logisch zijn om in de huisvestingsverordening een generieke vrijstelling te geven voor corporaties? Want het doel van corporaties is volgens mij het verhuren van woningen aan een bepaalde doelgroep en levert dit niet een enorme last voor de corporatie op en ook een enorme last voor de gemeente? Artikel 5.17 lid B, bijzondere omstandigheden, waar moet ik hierbij aan denken? Dit is een hele open norm. Artikel 5.18, in welke situaties wordt er een Bibob-onderzoek gedaan bij de aanvraag van de vergunning? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Dank u, voorzitter. Er zijn uiteraard, dat zal u niet verbazen, behoorlijk wat vragen door mijn voorganger weggemaaid. Dus het gras kan weer lekker groeien, zeg ik dan maar even. Er is één bijzondere vraag die wel overeind blijft staan. Dat is: waarom een tijdelijke maatregel en waarom wordt niet meteen gekozen om dit gewoon pats in één klap permanent in te voeren? Dit is, zoals u weet, al jarenlang ook een iets wat in de lucht hing, de problematiek hieromheen. Dus feitelijk zouden we zoeken naar een oplossing, die ligt er, dan komt het op ons, Beter voor Rijswijk, in

ieder geval raar over dat deze oplossing vooralsnog tijdelijk wordt ingevoerd. Voorzitter, de overige vragen zijn door de VVD gesteld, dus daar wachten we op antwoord.

De voorzitter: Dank u wel, ook voor het korte aansluiten. ChristenUnie heeft geen bijdrage. Ga ik naar mevrouw Kames. Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al aardig wat vragen gesteld door de VVD, maar ik heb er toch ook nog een aantal. Mijn vraag is: wie gaat de opkoopbescherming handhaven? Want hoe gaat het met de aankoop bij de notaris? Wordt er dan gevraagd of de koper er zelf gaat wonen? Hoe zit het ook met de hypotheekverstrekker? Dat is namelijk degene die moet weten wie de eigenaar is. Dit staat normaal gesproken altijd in de akte en is het niet zo, omdat de huizen nu in box 3 vallen, dat al veel minder huizen door beleggers worden gekocht en eerder nu verkocht? Dit waren mijn vragen voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar de overkant, de PvdA. Ja, heel even de microfoon naar beneden en dan hoop ik inderdaad dat die met het knopje eronder het gaat doen. Kan de buurman, buurvrouw even helpen? Wil die niet? Kan er een andere microfoon die kant op worden geschoven? En inderdaad, als het lukt om het kaartje te wisselen, helemaal prettig. Kan iedereen volgen wie er aan het woord is. Dat is heel vervelend. Is er... Ik kijk heel even naar de griffier. Ik ga met uw permissie heel even door naar de volgende partij. Gaat de griffier even kijken of hij u technisch kan ondersteunen. Mijnheer El Majjaoui, PG&R.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter een dank voor dit raadsvoorstel. Het is inderdaad een noodzakelijk en belangrijk instrument om de woningbouwcrisis vlot te trekken en ook een gelijk speelveld te creëren voor een ieder. In tegenstelling van BvR ben ik heel blij dat er een evaluatiemoment komt in 2026 om te kijken in hoeverre dit doeltreffend is geweest. Ik heb maar één kleine vraag voor wat betreft dit instrument. Op het moment dat iemand een huis koopt en op een gegeven moment heeft hij een vergunning aangevraagd en dan gaat hij daar een half jaar wonen, daarna verkoopt hij het door. Zit hier ook een bepaalde termijn aan vast, dat je verplicht een x-aantal jaren daar moet blijven wonen? Of je dat binnen de volgende dag als je de vergunning bemachtigd hebt, dan de week daarna kan verkopen? Tot zover mijn vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar uw collega, D66.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk is alles al wel gezegd, dus ik laat het er maar even bij. Lang verwacht en uiteindelijk toch gekomen. Dus in principe staan wij positief tegenover dit raadsvoorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik toch even vijf minuten technische schorsing vragen om te zorgen dat de PvdA zo meteen zijn vragen in eerste termijn ook netjes in eerste termijn kan stellen. Dus over vijf minuten zie ik u graag weer allemaal hier terug en spreek ik u hopelijk snel. Dan wil ik voorstellen dat we verder gaan met de vergadering, als iedereen weer aanwezig is en daarmee oké is. Ik kijk rond, dat is het geval. Het woord is aan PvdA. Gaat uw gang en fijn dat alles het doet.

De heer Stuijtzand: Dank u wel, voorzitter. De PvdA is verheugd dat de opkoopbescherming wordt ingevoerd en zal daarom, te zijner tijd, instemmen met de wijziging van de huisvestingsverordening. De PvdA ziet de opkoopbescherming als een essentieel onderdeel van een groter pakket aan maatregelen. Gezamenlijk met de huisvestingsverordening hebben de verordening doelgroepen, de Pandbrigade en een paraplu van bestemmingsplannen, uiteindelijk als doel om op korte termijn sociaal woonbeleid in de praktijk te brengen in Rijswijk. We zijn trots op deze integrale aanpak en hoe gedegen het college invulling geeft aan het sociaal woonbeleid, waar zowel de prijzen van de

huidige huurhuizen onder bedwang worden gebracht, als het aanbod van nieuwe sociale huisvesting dat wordt verruimd. Op deze manier ziet de PvdA een realisatie van haar plannen waarin uitbuiting van Rijswijkers door pandjesbazen wordt voorkomen en hebben woningzoekers eerder een sociale huurwoning. Het mooie daarbij is dat hier niet alleen wordt gekeken naar mensen met de kleinste portemonnee, maar dat ook werkende armen en mensen die twee keer, die onder de inkomensgrens vallen van twee keer minimuminkomen, wonen weer betaalbaar. Samen kan het, dat was onze verkiezingsleus bij de verkiezingen onlangs. Wat PvdA Rijswijk betreft laat de Pandjesbrigade, de huisvestingsverordening en de doelgroepenverordening tezamen, met een groot aantal bestemmingsplannen waar zowel veel extra sociale als midden huur- en koopwoningen bijkomen. Dat alles tezamen laat zien hoe sociaal woonbeleid er in de praktijk uit ziet. Tot slot hopen we dat de wethouder dit strak gaat monitoren en zijn volle gewicht achter de implementatie zet van deze verordening. De PvdA Rijswijk ziet de evaluatie van de huisvestingsverordening in 2026 met vertrouwen tegemoet en we hopen dat de opkoopbescherming een permanent instrument, net als BvR, een permanent instrument zal worden van de gemeente Rijswijk. Tot slot hebben wij twee technische vragen voor het Forum. Den Haag geniet dus al langer van de maatregel. Mijn buurman gaf het ook net aan, wat betreft de doelmatigheid, in hoeverre is daar al geëvolueerd en kunnen er best practices worden uitgewisseld om deze maatregelen in Rijswijk zo effectief mogelijk uit te voeren? Verder hebben we vragen over de capaciteit van de handhaving, er zijn ook al eerder vragen over gesteld, hoe ziet de wethouder dit, ook op de middellange termijn? Want het is uiteindelijk belangrijk om het in de praktijk goed uit te voeren. Dit was onze eerste termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Malsen, gaat uw gang bij de beantwoording.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank u wel. Het is mooi dat dit instrument zo leeft bij uw raad. Een heleboel vragen waaruit blijkt dat men er behoorlijk diep is ingedoken. En ik ga mijn uiterste best doen om ze allemaal naar tevredenheid te beantwoorden. Mocht dat in eerste termijn niet lukken, dan hebben we daar altijd gelukkig nog de tweede termijn voor. Ik begin achteraan in het rijtje, zoals ik hem heb opgeschreven en dan begin ik bij de heer El Majjaoui van de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid. Hoe lang is de bescherming nou geldig als men een woning koopt? Dat is vier jaar en in die vier jaar mag de woning dus niet verhuurd worden volgens de regels die in de opkoopbescherming, dat wil zeggen de aangepaste huisvestings-verordening, staan. Dan de Partij van de Arbeid, evaluatie van Den Haag, die vraag werd ook door Wij. Rijswijk gesteld. Den Haag heeft hem ook vrij recentelijk ingevoerd. Die hebben nog geen evaluatie gedaan, dus ik kan daar nog geen concrete ervaringen van delen. Maar we zullen ook de invoering en de uitwerking in Den Haag natuurlijk nauwlettend in de gaten houden. Voor wat betreft de capaciteit op zowel handhaving als vergunningverlening neem ik dan eventjes voor het gemak. Voor wat betreft handhaving, die vraag werd door een aantal van u ook al gesteld: wie gaat hier dit instrument nou handhaven? Dat zal het team, het handhavingsteam zijn. Onlangs omgedoopt tot Rijswijkse Pandbrigade. Dan kunt u zich afvragen: hebben die dan niet al heel veel op hun bordje? Ja en nee. Ze hebben inderdaad een heleboel zaken waar ze al op moeten handhaven, waar ze ook behoorlijk voortvarend mee aan de slag zijn. Al zeg ik het zelf. Dit instrument zal daarbij komen. De verwachting is echter dat, zeker in het begin van de invoering van het instrument, er nog niet heel veel gebruik van gemaakt zal worden, omdat het pas bij de, bij mutatie zoals dat heet, dus als iemand verhuist, als iemand zijn huis verkoopt, dan pas is de opkoopbescherming aan de orde. Dus in de eerste instantie gaat het vooral om de preventieve werking die uitgaat van dit instrument. Dus gewoon het feit dat het er is, zal mensen al doen bewegen om andere keuzes te maken. Dat zien we bijvoorbeeld ook bij alle instrumenten die we de afgelopen twee jaar hebben ingevoerd, zoals de verkamerings- en splitsingsregels.

De voorzitter: Heel even, er is een vraag van mevrouw Kames. Is het een punt van orde, is het een verduidelijkende vraag of gaat over de inhoud? Want anders wil ik de wethouder ook voor de snelheid eerst zijn betoog af laten maken, zodat u het mee kan nemen in tweede termijn. U neemt het mee in tweede termijn. Dank. De heer Van Malsen vervolgt zijn betoog.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank u. In het verlengde daarvan, hoe komt men nou te weten dat deze opkoopbescherming er is en hoe moet men daarmee omgaan als men een huis koopt? Ten eerste zullen we dat verspreiden door bij onder andere makelaars, het zal ook in verkoopcontracten komen te staan dat er een opkoopbescherming geldt. Dus iedereen die een nieuw huis koopt in Rijswijk die zal hiervan op de hoogte zijn op het moment dat ze dat doen. De vraag van Beter voor Rijswijk: waarom deze tijdelijke maatregel? Dat heeft te maken met de wettelijke basis. Die is namelijk ook tijdelijk, althans deze maatregel kan men invoeren tot 2027. Dan is er inderdaad een evaluatiemoment en wij hebben gekozen om datzelfde moment dus aan te grijpen om ook onze evaluatie op de maatregel te doen. Ik hoop uiteraard, waarschijnlijk met u, van harte dat dit een doorslaand succes wordt. De vraag, de vragen van de VVD, de laatste vraag moest ik eventjes uitvragen. Dat ging over de Bibob-toets. Wanneer wordt hij nou gedaan? Ik loop van achter naar voren, dus de volgorde is omgedraaid. De Bibob-toets die voeren we uit wanneer wij van mening zijn dat er ernstig gevaar bestaat dat de vergunning zal worden gebruikt om strafbare feiten te plegen of geld wit te wassen. Dus dat is echt op, dat doen we op basis van signalen en dat heeft, zoals dat nu ook verloopt, gewoon via de kanalen zoals de team veiligheid politie, et cetera. Even kijken, dan een aantal vragen over hele specifieke artikelen. De laatste vraag ging over een artikel met bijzondere situaties, maar ik miste even welk artikelnummer exact naar verwezen werd. Dus misschien dat de heer Oelen dat nog even zou kunnen herhalen.

De heer Oelen: Artikel 5.17 lid 5.

De voorzitter: Dank voor de snelheid, mag via de voorzitter. Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dat is inderdaad een bijzondere, dus dan gaat de vraag over: kunt u bijzondere voorbeelden of voorbeelden noemen van bijzondere situaties? Dat zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat wij als gemeente of een andere partij die de opkoopbescherming, een vergunning zou krijgen, noodzaak ziet om een bepaalde woning aan te kopen en daar dan verhuur wel toe te staan. Om daar heel concreet van te, in te worden, dat kan ik op dit moment niet, omdat dat soort situaties hebben zich in mijn ervaring tot nu toe nog niet voorgedaan. Maar mochten er hele specifieke situaties in de tussentijd binnenkomen op mijn telefoon, dan deel ik die uiteraard met u en mocht dat in de tweede termijn ook zo zijn, dan hoort u dat van mij. Dan artikel 5.17 lid 4C, als ik het goed heb meegeschreven. Ik pak hem er even bij hoor. De woningcorporaties, is het niet verstandiger om een generieke vrijstelling voor woningcorporaties op te nemen, omdat ze dan anders in de problemen zouden komen? Het gaat hier alleen maar om woning, bestaande woningen die aangekocht zouden worden door een woningcorporatie. En in de regel gebeurt dat niet zo vaak. Vaak bouwen woningcorporaties nieuwe woningen en in redelijk uitzonderlijke situaties, naar mijn mening te weinig hoor, kopen ze woningen op en dan zouden ze dus gewoon onder dezelfde regels vallen als elke andere koper van een woning. Dus op die manier hebben we dat afgedekt in de opkoopbescherming. Dan 5,17 1B, wat staat daar nou helemaal? Wat daar staat is dat een eigenaar van een woning eenmalig de woning voor twaalf maanden mag verhuren. Om nou te voorkomen dat, dat leidt tot allerlei trucjes waar je nou gewoon tot in de einde der dagen telkens een jaar lang verhuurd, is daar lid 3 aan toegevoegd: de vergunning als bedoeld in het eerste lid onder B, wordt slechts eenmaal verstrekt in de periode van vier jaar dat de betreffende woonruimte beschermd is. Dus die regel mag je ook maar één keer gebruiken en daarna moet je, je gewoon aan de regels van de opkoopbescherming houden. Dan de vraag over de formatie. Die heb ik al enigszins beantwoord

in de vragen die eerder gesteld werden. Dus de verwachting is dat belasting van het ambtenarenapparaat in eerste instantie gering zal zijn, omdat het instrument wat opstarttijd nodig heeft. Dus dat moeten we echt zien hoe dat zal gaan. De verwachting is niet dat, dat meteen de spuigaten uit zal gaan lopen. Maar het moment dat het gaat knellen in de handhaving of in de vergunningverlening, dan zal dat ook geëvalueerd worden en dan zullen we waarschijnlijk in eerste instantie goed moeten gaan prioriteren en als er mensen bij moeten, dan is het uiteraard aan uw raad om die formatie uit te breiden. Maar goed, dat kost geld en ik hoef u denk ik ook niet te vertellen dat, dat in deze tijd een wat lastiger gesprek is dan voorheen misschien. Voor wat betreft het segment dat we aan het beschermen zijn, raken we daar niet te veel woningen in kwijt als we particuliere woningen beschermen tegen verhuur? Daar zou ik van zeggen: nee, want we gaan deze avond, u gaat in ieder geval deze avond nog een aantal bestemmingsplannen bespreken en in de bestemmingsplannen die vanavond voorliggen, maar ook alle plannen die onlangs gepasseerd zijn en de plannen die nog komen, staat ruimschoots aanbod in de particuliere verhuur, de zogenaamde midden huur woningen. De vraag nog van de VVD: is de nieuwe realiteit, dat wil zeggen alle wetgevingen en alle instrumenten die onlangs ingegaan zijn, is die meegenomen in de analyses? Niet nadrukkelijk, zoals de heer Oelen ook al zei. In het rapport staat dat nog niet. Het is wel in de overweging meegenomen. We hebben zelfs nog een tijd overwogen om misschien de opkoopbescherming maar niet te doen. Dat vond ik persoonlijk wat ver gaan, zeker omdat het een wens is die behoorlijk breed en ook al behoorlijk lang bij uw raad leeft en er altijd wel situaties zijn, die zijn er nog steeds, dat blijkt wel uit het rapport, waarin deze maatregel hard nodig is. En ook is het zo dat ten tijde van het opstellen van dit voorstel, en nu nog steeds, niet helemaal zeker is dat al die maatregelen die aangekondigd zijn door onze minister van Volkshuisvesting ook daadwerkelijk vastgesteld zullen worden, ook in de vorm waarin ze in eerste instantie bedacht zijn. Want die moeten nog door de kamers. Althans, één of twee van die wetten nog. Dan GroenLinks tot slot. De vraag over nieuwbouw. In de meeste nieuwbouwprojecten regelen we dit al in de verkoopcontracten, dus dat staat daar al in, zo'n opkoopbescherming. En wat voor rechten kunnen mensen nog ontlenen aan het huren? Dat zijn dezelfde rechten die elke huurder heeft uiteraard. Daar werd ook de vraag gesteld: hoe zit het dan met handhaving? Dat heb ik net ook al benoemd, dat zal dus gedaan worden door de Pandbrigade. En de laatste vraag ging over de uitzonderingen die er nog staan, één van de uitzonderingen in het bijzonder, dus de woonruimte verhuren aan bloedverwanten. Dus kinderen, neven en nichten et cetera. Moeten we dat nou wel willen? In eerste instantie zou ik zeggen: ja, dat is iets wat vanuit de wet ook verplicht wordt om het op deze manier in te voeren. De tweede reactie zou zijn een wedervraag, namelijk: is dit instrument nou de grote gelijkmaker voor wat betreft kans op een betaalbare woning. Ik zou zeggen: nee. Ik denk dat het één van de instrumenten is die we gaan gebruiken en die we in gaan voeren om die kansen voor iedereen op een betaalbare en passende woning te vergroten. Maar er zijn natuurlijk veel meer dingen die we al gedaan hebben. We hebben eigenlijk de afgelopen jaren telkens verder gebouwd aan een groot pakket aan volkshuisvestelijke maatregelen, waarin de verkamering en splitsing er eentje van was. Het invoeren van de Pandbrigade heeft uw raad ook toe besloten, paraplubestemmingsplannen. We gaan binnenkort ook nog verder met het volkshuisvestelijk programma waar uw raad een presentatie over heeft ontvangen. En dit is weer één van die instrumenten waarmee wij bouwen aan een Rijswijk waarin iedereen een woning heeft die hij of zij wil en waar hij of zij behoefte aan heeft. En op die manier geven we ook invulling aan het grondrecht, dat is er eentje, staat in de grondwet, op huisvesting. En dan ben ik, voorzitter, door al mijn vragen heen voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan wil ik graag voorstellen een tweede termijn. Kan ik handen zien wie gebruik wil maken van zijn tweede termijn? Ik zie dat, dat drie personen zijn. Dus ik wil rechts achteraan beginnen. Wij. Rijswijk, gaat uw gang.

De heer Zoghbi: Dank u wel, voorzitter. De tweede vraag was niet helemaal duidelijk of...Allereerst bedankt voor het beantwoorden van de vele vragen van alle andere collega's ook geeft. U geeft veel informatie. Alleen onze tweede vraag is niet helemaal beantwoord. Wanneer is er sprake van een geslaagde actie? Hoe wordt dat gemeten? Waar gaat de gemeente naar kijken om te besluiten of het van tijdelijke aard naar een permanente aard ingezet gaat worden?

De voorzitter: Dank u wel. VVD Rijswijk, mijnheer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank, wethouder voor alle uitgebreide antwoorden, die goeddeels ook wat mij betreft voldoende zijn. Nog een vraagje wel over die corporaties. Ik begrijp op zich wat u zegt dat de situatie alleen maar van toepassing is op het moment dat een corporatie bestaande woningen overnemen en dan uiteraard in de verhuur doen. Dat is de reden waarom corporaties in het leven zijn. Dus eerste vraag is: heb ik dat dan goed begrepen en zo ja, als ik dat dan goed heb begrepen, waarom wordt dit dan alsnog hierin geregeld? We weten dat Rijswijk Wonen, Vidomes, die realiseren nieuwe woningen. Maar we weten ook dat er inmiddels een derde corporatie op ons grondgebied actief is die, voor zover ik weet, niet zelf bouwt, maar panden opkoopt om ze om te katten naar woningen voor een bepaalde doelgroep. Misschien zijn er hele goede redenen voor om te zeggen: die vallen alsnog dan onder deze verplichting. Maar daar ben ik dan wel oprecht benieuwd naar waarom daarvoor wordt gekozen in plaats van om een generieke vrijstelling voor corporaties. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik het rijtje af. Mevrouw Kames, gaat uw gang, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde het net de wethouder al zeggen van: gaan we er eigenlijk wel mee door, met dit raadsbesluit opkoopbescherming? Want als ik dit zo hoor, denk ik dat het een groot probleem wordt. Want de insteek is goed, maar de handhaving door de Pandbrigade moet gaan gebeuren. Dat is niet te handhaven. Dat lukt gewoon niet. Ik denk dat het dan veel beter is dat u gaat kijken van: misschien kunnen er beter huurvergunningen aangevraagd worden door degenen die de huizen verhuren. Want er wordt nu net geschetst dat iedereen maar een huisjesmelker is, maar ik ken ook genoeg verhuurders die gewoon aan mensen verhuren, die ook gewoon nog een huursubsidie kunnen aanvragen. Want het wordt allemaal nu net weggezet van: we moeten al die beleggers maar weren. Maar in principe is natuurlijk de staat al bezig met box 3, dat dus die huizen nu zo zwaar belast worden dat er al heel veel huizen op de markt komen waarvan je ook ziet staan met pamfletten op de ramen van: deze woningen worden nooit meer verhuurd. Want kijk, ook niet iedereen wil altijd een woning kopen. Je hebt mensen die zeggen: dit wil ik nooit. Dus die zijn straks alleen maar aangewezen op de woningcorporaties. Want je schakelt wel een hele partij ga je uitschakelen hierdoor. Dus ik vraag me gewoon af :is dit wel zo goed wat er nu allemaal gaat gebeuren? Dat zal ook straks wel blijken hoe het natuurlijk, over misschien een jaar dat er dan opnieuw bekeken wordt hoe het gaat. Ik heb ook van de wethouder niet gehoord hoe het ook zit als je dus werkelijk bij die notaris zit. Als je wil zeggen van: ja, we moeten er wat aan doen, vind ik wel dat je met die notaris moet gaan afspreken: wij willen weten, als er huizen verkocht worden in Rijswijk, worden die gekocht door iemand die er zelf gaat wonen? Dan heb je alvast een eerste tool om te denken van: nou, dan hoor ik gelijk of hij verhuurd wordt, ja of te nee. Dan ook nog, wat ik al in de eerste termijn zei, normaal gesproken was het altijd zo als je een hypotheek ging aanvragen voor een huis die je ging kopen, dan werd er gewoon gezegd: ga je er wonen, dat stond er ook in, want ga je er niet wonen dan kon eventueel de hypotheekverstrekker meteen het bedrag teruggeisen. Want normaal gesproken, een belegger heeft ook een heel ander rentepercentage als een normale koper. Dus dit zijn eigenlijk allemaal dingen dat ik denk bij mezelf: is hier allemaal wel goed over nagedacht wat er dus gaat gebeuren? Ik ben echt wel een voorstander dat er gezegd wordt: er moeten huizen komen voor mensen die met een kleinere beurs, alhoewel de prijzen vanaf nu zo de pan uit rijzen dat

het voor sommige mensen helemaal niet meer mogelijk is om een huis te kopen, maar of dit nu echt het ei van Columbus is, ik denk het eerlijk gezegd niet. Dit waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Dank u wel, voorzitter. De vraag van Wij. Rijswijk: wanneer is de evaluatie geslaagd? Ik heb het nog even nagevraagd en de evaluatie is geslaagd als het aantal woningen dat is opgekocht door investeerders om het te verhuren gedaald is en meer starters een woning hebben kunnen vinden in Rijswijk. Dus oftewel, als het zichtbaar is in de cijfers voor wat betreft de woning transacties. Voor zover ik weet zitten daar geen concrete doelen aan, dus het is geen percentage dat we moeten halen, dat het stijgt of niet en is het ook aan het college in eerste instantie en dan uw raad om dus te besluiten om het instrument voort te zetten. Dan de vraag van de VVD, het waren er eigenlijk twee. Nee, sorry, het was één vraag, ik heb twee antwoorden. Eén antwoord is in het geval dat corporaties woningen aankopen van andere corporaties, zoals onlangs gebeurd is bij het complex tegenover Onderwatershof. Dat is nu van Habion, dat is gekocht van Staedion, een andere woningcorporatie. Dan is hij volgens artikel 5.16. lid 2 onder D uitgezonderd van de verordening, dus van de vergunningplicht. In het geval dat een woningcorporatie een particuliere woning koopt, dat is dan een andere situatie onderdeel van het antwoord, dan zijn ze dus, naar mijn begrip in ieder geval, wel verplicht om een vergunning aan te vragen. De vraag die daarachter ligt: is het dan niet handiger om inderdaad een generieke vrijstelling voor corporaties in te bouwen? Daar moet ik eerlijkheidshalve van zeggen dat ik daar het antwoord zo een-twee-drie niet op heb. Dus die zou ik graag schriftelijk aan u doen toekomen, want dat vind ik eigenlijk wel een hele interessante suggestie die wij misschien ook wel gewoon over het hoofd gezien hebben. Dus als de heer Oelen dat oké vindt dan doen het zo. Dan Rijswijks Belang. De enige vraag die ik daar echt ontwaard heb ging over wat er vastgelegd wordt bij de notaris. Volgens mij gaan mensen als ze een woning kopen naar de notaris om daar het definitieve koopcontract vast te leggen en alles wat daarin staat dat is dus door de notaris gezien en goed bevonden en goedgekeurd. Daar gaat de stempel op. Daar betaal je doorgaans dan ook gewoon voor. Daar staat dus ook onder andere in dat je geacht wordt om als je een woning koopt hem zelf te bewonen en hem niet gaat verhuren, in ieder geval de eerste vier jaar. Dus op die manier is dat geborgd. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie ene vervolgvraag van mevrouw Kames, gaat uw gang.

Mevrouw Kames: Ik had toch wel wat vragen gesteld. Misschien zijn ze niet helemaal duidelijk geworden. Maar hoe ziet u die handhaving van die Pandbrigade? Dat kan toch niet zo zijn als er een huis verkocht wordt dat er dan een Pandbrigade naartoe moet om te gaan vragen: wie gaat daar wonen? Want negen van de tien keer wordt vanwege de wet van de privacy wordt er ook niet doorgegeven wie daar gaat wonen. Dus wie zoekt dat nou uit? En daarom kwam ik eigenlijk met die suggestie: dan kan je toch beter normaal gesproken een verhuurvergunning aan gaan vragen. Dus als er toch mensen zijn een huis kopen, omdat ze hem als belegging zien en willen verhuren, dan kan je toch beter als gemeente zeggen: ik ga een verhuurvergunning verstrekken, want dan kan ik ook zien: wat wordt er aan huur gevraagd? Want dat is het probleem waar het om gaat bij de huisjesmelkers, er wordt natuurlijk een ontzettend hoge huur gevraagd en dat is niet altijd bij alle panden zo. Nu komen er straks veel minder huizen op de markt voor mensen om te huren, want ze denken dat het een oplossing is, maar er gaan gewoon heel veel woningen gaan er ook verloren voor mensen om te huren.

De voorzitter: Interruptie van de heer Zoghbi op mevrouw Kames. Nee, u wilt gewoon zo meteen nog het woord? Dan mevrouw Kames, was u klaar, wilde u nog wat toevoegen?

Mevrouw Kames: Ik hoop dat misschien mijn uitleg wat meer duidelijk wordt, want u zei net al in uw eerste betoog al van: is dit het wel, die opkoopbescherming? Omdat gewoon die uitvoer ervan, dat wordt gewoon een heel punt. Je kan niet zeggen dat gaan alleen maar de Pandbrigade gaat dit doen. Dat wordt hem gewoon niet. Dat is eigenlijk een taak van de gemeente en die moet gewoon eigenlijk vragen van, als je hoort dat een huis verhuurd wordt: wat zijn de huurpenningen? Dat is gewoon het allerbelangrijkste, want dat is waar het eigenlijk om gaat, de abnormale huurprijzen die sommige huisjesmelker vragen. En hoeveel mensen wonen er in dat huis? Wordt een huis bijvoorbeeld gewoon netjes verhuurd aan een stel, dan is het gewoon prima.

De voorzitter: Had u nog...Was niet meer een vraag, was een herhaling. Mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi: Ik had ook nog een interruptie. Ik wilde de wethouder niet onderbreken. De wethouder gaf aan dat de percentages van de huizen, of het geslaagd is op het moment dat de percentages van de huizen die gekocht zijn door beleggers daalt, dan is het geslaagd. Verder waren er geen indicatoren of doelen gesteld. Maar die percentages gaan sowieso dalen op het moment dat je een inkoopbescherming hebt, want de belegger mag hem niet meer kopen. Dus dan is het, dan heeft die evaluatie ook niet zoveel meer zin, want dan dat betekent dat je sowieso gaat halen. Dus dan is het een geslaagde actie of niet. Dus dat wilde ik nog...

De voorzitter: Een vraag of niet aan de wethouder. Wethouder, antwoord op de twee vragen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, om met die laatste vraag maar meteen te beginnen. Het is ook aan het oordeel van het college en de raad om te bepalen of die evaluatie geslaagd is. Dus als de heer Zoghbi bij voorbaat kan zeggen: nou, wat mij betreft prima, hartstikke goed. Dan zeggen we gewoon: in elk geval is het hier geslaagd en dan gaan we door met het instrument. Dan de vraag van mevrouw Kames over de handhaving. De handhaving die de Pandbrigade zal doen op dit instrument is eigenlijk hetzelfde als dat ze nu doen op bijvoorbeeld verkamers en splitsen. Ze gaan af op signalen of ze gaan productief ergens heen, omdat ze vermoeden hebben van misbruik. Als zij in een pand staan waarvan zij dus vermoeden dat er iets niet helemaal in de haak is, dan is het controleren van een verhuurvergunning, of die wel of niet aangevraagd is, of die wel aangevraagd is, is een van de zaken die zij zullen doen. Zoals gezegd: in eerste instantie zal het aantal vergunning aanvragen voor deze opkoopbescherming zal relatief beperkt zijn en dat loopt op. Dus de verwachting is dat de werkelijke, de werklust van de Pandbrigade en ook team vergunningen in eerste instantie niet enorm zal toenemen en dat er vooral een preventieve werking van dit instrument uitgaat. Maar we zullen dat in de gaten houden. Als het blijkt dat men het echt niet aan kan, dan zullen we daar ook met uw raad weer over in gesprek gaan, denk ik. Voorzitter.

De voorzitter: Laatste interruptie van mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Ik begrijp dat inderdaad de Pandbrigade ingezet wordt als er echt dingen zijn die niet kloppen. Dat mensen zien dat er heel veel mensen wonen of wat dan ook. Maar als er gewoon een huis gekocht wordt en het wordt aan een stel verhuurd, wie gaat dan denken: ik ga de Pandbrigade daarop afsturen? Hoe ziet u dan?

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Als er een reden is tot vermoeden dat er geen vergunning aangevraagd is waar dat wel zou hebben gemoeten, dan kan de Pandbrigade daarop afgestuurd worden. Net als met het verkamers en splitsen, als er een reden is om te vermoeden dat er een bepaalde vorm van verhuur plaatsvindt die niet volgens de regels is...We gaan niet stelselmatig elke voordeur in Rijswijk af en dan

kijken of iedereen aan alle regels voldoet. Het zal tot op zekere hoogte altijd steekproefsgewijs zijn of op basis van signalen die binnenkomen. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee gaan we dit agendapunt afronden. Kijk ik naar u rond of dit een akkoordstuk kan worden op de raad, zodat we het debat niet hoeven te herhalen? Dan wel, heeft iemand van plan een amendement of een motie in te dienen, zodat het ook een raadstuk wordt? U kunt ook altijd met een stemverklaring aangeven hoe u wilt stemmen, zodat het geen hamerstuk wordt. Mijnheer Oelen.

De heer Oelen: Wat mij betreft mag het een akkoordstuk zijn, maar de wethouder heeft nog antwoorden toegezegd, dus ik hou een slag om de arm of die afdoende zijn waarbij ik het akkoordstuk een akkoordstuk wil laten blijven.

De voorzitter: Ik zal zo de toezegging nog even herhalen en dat als voorwaarde erbij laten zetten dat de antwoorden op uw vragen er zijn en onder die voorwaarde het een akkoordstuk kan worden. Dan hoor ik rechts voor mij dat Rijswijks Belang ook nog wil laten weten of ze een motie of een amendement in willen dienen, dan wel akkoord zijn met een hamerstuk. Wat wordt het?

Mevrouw Kames: Bespreekstuk.

De voorzitter: U bent van plan een motie of amendement in te dienen en zet het daarom een bespreekstuk. Dan kijk ik naar de raad of daar support voor is? Er mag op gereageerd worden op dat voorstel, dus daar kijk ik voor rond. Dat is niet het geval. Het wordt een bespreekstuk op de raad. De toezegging die gedaan is, schriftelijke toezegging, dat er terug wordt gekomen op de vrijstelling, of een vrijstelling niet een beter idee is. En dat de wethouder dat altijd wel op verzoek nog ruimschoots voor de raad te doen. Dat geldt bij ons dan als zeker voor het weekend voor de volgende raadsvergadering. Ik kijk naar de heer Oelen of dat inderdaad zo wordt gezien als tijdig? Naar de wethouder of dat haalbaar is? Dan sluit ik graag dit agendapunt af met een schorsing van vijf minuten. Dat betekent dat we om twintig weer terug zijn, twintig over weer terug zijn om door te gaan met agendapunt tien. Dank u wel.

10. Raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan "Campus at the Park" (RV 24 029)

De voorzitter: Ik kijk even rond of iedereen weer zijn plek heeft weten te vinden. Ik wil graag voorstellen om weer verder te gaan, twintig over negen, met agendapunt, dan zal u niet verrassen, 10. Maar niet nadat ik net even in de schorsing overleg heb gehad met Rijswijks Belang en met hen overlegd heb dat het voorgaande punt alsnog een akkoordstuk, een hamerstuk kan worden. Maar dat zij dan wel graag de gelegenheid hebben, dat zullen we dan alvast doorgeven, om een stemverklaring af te kunnen geven, zodat er bekend en genoteerd wordt bij het hamerstuk hoe zij hebben gestemd. Ik kijk rond. Mooi, dan is dat daarmee genoteerd. Gaan we door naar agendapunt 10, raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan "Campus At the Park" Er zijn vooraf niet specifiek door een partij vragen ingeleverd. Zou ik graag rechts achteraan beginnen. Kan dat? Mijnheer Van Dam. En dat iedereen weet welke kant we op gaan, ik ga dan weer rechts.

De heer Van Dam: Na mij GroenLinks, neem ik dan aan?

De voorzitter: Nee, ik blijf dus weer deze kant.

De heer Van Dam: Sorry. Laat ik dan de spits afbijten. Ik heb een paar technische vragen opgesteld en ik zou graag willen beginnen bij de wat er ook helemaal aan het begin van het bestemmingsplan

staat. Er staat een zin en er staat: een mix van innovatieve bedrijven en organisaties met onderwijs, vakopleidingen en informatie en bezoekers en een bezoekerscentrum. Dat is een zin die beschreef wat onze visie moet zijn van Campus At the Park. Ik vroeg me af of de wethouder misschien een toelichting kon geven hoe deze visie straks geborgd wordt? Dus hoe die innovatieve bedrijven, die vakopleidingen en scholen hoe die daar dan terecht gaan komen? Wat voor maatregelen wij als gemeente dus in dit bestemmingsplan borgen, zodat ze er daadwerkelijk straks ook komen. Dan deed de inspreker die deed mij nog nou een vraag toevoegen aan dit lijstje, die zei van: dat participatieproces is er zeker geweest. We hebben met zijn allen mogen meepraten. Dat is denk ik hartstikke goed. Alleen hij zei: de uitkomsten daarvan die waren summier. Vandaar ook dat hij er vandaag stond. Ik vroeg me af of de wethouder wellicht een terugkoppeling kon geven wat er nu precies is gebeurd met de uitkomsten van dit participatieproces? Of in ieder geval met de gesprekken met de huidige bedrijven van de Plaspoelpolder. Ik ben ook benieuwd naar de kant van het college. Dan het parkeren. In gesprekken met bedrijven die er zaten heb ik gehoord dat het parkeer onderzoek nog niet zou zijn afgerond. Ik vroeg me af van of dat inderdaad waar is en hoe het dan kan zijn, als dat waar is, hoe het dan kan zijn dat we hier het bestemmingsplan nu gaan bespreken? Want het lijkt me toch goed om een onderzoek af te ronden voordat we als raad daarover gaan spreken. Dan nog paar opvallende dingen aan dat parkeren hier bij het Kessler Park. Ik begreep dat de parkeerplekken die, of dat er een parkeergarage is boven de sportschool aan de Volmerlaan, boven de sportschool en de bowlingbaan en die parkeerplekken in die parkeergarage worden dan meegenomen in het onderzoek wat hier voor dit gebied aan voorafging. Alleen vroeg ik me af: hoe zeker zijn die parkeerplekken? Is het zeker dat daar bewoners straks in kunnen parkeren? Want ik begreep van de sportschool eigenaar en van de garage eigenaar dat er wel gesprekken zijn geweest, maar dat er nog niks is afgesproken. Dus ja goed, dubbelcheck bij u of dat inderdaad klopt. Dan las ik dat parkeerplekken hetzelfde blijven, op hetzelfde niveau, dus er gaat niks weg. Wel worden de parkeerplekken veranderd. En het zou dan gaan om alle parkeerplekken die nu in de hoek van het station liggen en die zouden dan verplaatst worden. Ik vroeg me af wat de beweegredenen daarvan was en wat de onderliggende keuze was om ze te gaan verplaatsen? Eigenlijk weg van de bedrijven en zoals de inspreker ook zei: weg bij bijvoorbeeld het CBR, naar de andere hoek, waar toch wat minder bedrijvigheid zit. Ik vroeg me af wat de reden daarvan zou zijn? Dan een laatste vraag, ik vroeg me toch in algemene zin af: we gaan hier toch best wel wat woningen toevoegen en dat gaat dan over de faciliteiten zoals scholen is. Is er nou ook in dit gebied rekening gehouden met het toevoegen van bijvoorbeeld een school? Daarbij wil ik het laten voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk naar de heer Oelen, VVD. Gaat uw gang.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Campus At the Park. Is een beetje flauw vraag, waarom heet het niet gewoon mooi gebied in het park of zo? Waarom al die Engelse termen? Die vraag hoeft u niet te beantwoorden wethouder. Nee, een aantal zaken, ook over dat parkeren. De heer Van Dam heeft er al een paar dingen over gezegd. Toch, de zorgen die er worden geuit door een aantal best wel belangrijke ondernemers in dat gebied over het aantal parkeerplaatsen en de doorstroming in het gebied. Dat ook het amendement wat in de raad is aangenomen in ogenschouw nemen, dat er in goed overleg met stakeholders naar oplossingen, een invulling zou moeten worden gekeken. Nou horen wij vanuit ook de inspreker vanavond dat die gesprekken nog niet afdoende zijn geweest en nog niet zijn afgerond. Dat er in tekeningen relevante zaken over het hoofd zouden worden gezien, zoals inritten van ondernemers die daar eigen parkeerplekken hebben. Ik ben gewoon benieuwd naar de reactie van de wethouder op deze visie van het verhaal, deze kant van het verhaal. Die parkeernormen, dat is altijd een issue in Rijswijk. Dat blijft natuurlijk een gezellig onderwerp. Dat zal waarschijnlijk in de toekomst altijd een gezellig onderwerp blijven. Maar ook hier heb ik toch weer een vraag over de normen en het rekenen met de normen, want ik zie dat er een mobiliteitskorting

wordt toegepast op de normen. We hebben een paar weken geleden over het Havenkwartier, hebben we daar ook al een gesprek over gevoerd. Over het, mijn woorden, niet parlementair, maar het gegoochel met cijfers die ik dan al vrij snel niet meer kan volgen. Dus de vraag is wel: waarom wordt er in deze situatie, in dit bestemmingsplan een mobiliteitskorting toegepast? Is dat omdat er een station in de buurt is, bijvoorbeeld, is dat de achterliggende reden? Als dat achterlichten reden is, denkt u dat de trein meer mensen zal brengen en gaat vervoeren dan nu het geval is? U zult begrijpen dat ik daar beroepsmatig een groot voorstander van ben, zolang het maar buiten de spits is. Maar ik heb ook wel een beetje realiteitszin, want er zullen gewoon een heleboel mensen blijven die een eigen auto hebben, die daar gebruik van willen maken. In dat verband ook: er komt naar ik begrijp een parkeerregime in het gebied. Bewoners en ondernemers komen niet in aanmerking voor een vergunning. Is er gekeken of er dan voldoende ruimte op eigen terreinen is voor die bewoners en bezoekers om daar dan te parkeren? Ik heb nog een vraag over de verkeersdrukte. Onderzocht is dat er sprake is van een beperkte stijging van de verkeersintensiteit in het gebied. Dat blijkt in ieder geval uit de analyses. Ook dit is een vraag die we wel vaker in deze raad aan de orde hebben gehad: is dat nou een analyse die autonoom voor dit gebied is onderzocht of zijn de regionale ontwikkelingen meegenomen? Ook weer in het Havenkwartier hebben we uitgesproken zorgen over de verkeersdrukte, verkeersveiligheid, files die op de Burgemeester Elsenlaan staan. Mensen gaan op zoek naar andere routes, een logische route is het gebied hierdoorheen. Is daarnaar gekeken? Zo nee, zou het niet verstandig zijn om dat bredere plaatje dan wel te betrekken? Vraag nog over geluid. Er worden normen overschreden. Dit is gewoon een vraag, omdat ik niet begrijp wat hier gebeurt. Dan kunnen er maatregelen worden getroffen, maar die maatregelen, zo staat er, die zijn niet doeltreffend. Mijn vraag is: wat voor maatregelen hadden dat kunnen zijn en waarom zijn ze dan niet doeltreffend? En wat zijn de consequenties van het verhogen van de normen? Komt het erop neer dat bewoners feitelijk altijd last gaan hebben van te veel lawaai of valt het reuze mee? Tot slot, de fietsstraat, ook daar is ook vanuit een aantal ondernemers wat over gezegd. De nut en noodzaak van deze fietsstraat op deze locatie. Kan niet volstaan worden met gewoon een 30 kilometer weg? En belemmert een fietsstraat de doorstroming niet te veel? En is het ook niet te verkeersonveilig, gelet alle uit de ritten die er zijn? Tot zover, voorzitter, mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar Beter voor Rijswijk, mijnheer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Het parkeren dat is denk ik wel het belangrijkste issue rondom dit onderwerp. Dat bouwen als zodanig, daar moet ik van nageven dat er behoorlijk wat contact is geweest met en omwonenden en met bedrijven als het gaat om totstandkoming van de plannen op het voormalige Shell-terrein. Maar als het gaat om het parkeren, we hebben daar natuurlijk afspraken gemaakt over het handhaven van de plekken. Niet alleen het aantal, maar ook de plekken als zodanig. En in het voorstel wat we nu krijgen wordt er gewoon gesold met die afspraken. De aantallen, die lijken ogenschijnlijk overeind te blijven. Maar er worden allerlei alternatieve plekken verzonnen. Visseringlaan, waar overigens al gewoon geparkeerd wordt, nog wat andere garages in de omgeving die net buiten het vlak vallen, om die maar mee te nemen, om dus dat aantal parkeerplekken overeind te houden en dat verrast ons. Daarnaast, ik heb niet voor niets ook de vraag richting de inspreker gesteld, in de tijd dat ik hier ook nog heel even aan het stuur heb mogen zitten, zijn er afspraken gemaakt met Sir Winston als het gaat om het aantal plekken. Die niet alleen gewoon gereserveerd zijn, maar ook daadwerkelijk kadastraal zijn vastgelegd voor Sir Winston. Dus die plekken die kunnen niet even zomaar worden weggetoverd. Dus daar ben ik ook erg nieuwsgierig hoe de wethouder daartegenaan kijkt, welke oplossing hij in beeld heeft. Dan praat ik echt over oplossingen bijzonder dicht op Sir Winston en niet op tweehonderdvijftig tot vijfhonderd meter afstand. Het gaat om een uitgaanscentrum waar mensen natuurlijk snel op de plek willen zijn. Ik zou bijna zeggen, in een iets andere vergelijking, appels met peren, op het moment als je je vuilnis

wil weggooien, wil je dat ook geen tweehonderdvijftig meter verder doen. Dan ook het liefst tussen de vijfenzeventig en honderdvijfentwintig meter. Dus ja, loopafstand is wel een dingetje. Dan het plan an sich. Ik heb de zienswijze al wat door zitten te nemen en ik kwam inderdaad veel zaken tegen over bezonning en dergelijke. Nou ja, ik ga er vanuit dat, dat allemaal wel mee zal vallen als het gaat om de tijden. Dat bedrijven vooral er last van hebben. Bewoners lijkt mij sterk dat die er veel last van zullen hebben. De verkeersstromen, toch ook nog even daarop terugkomen. Ik vind het bijzonder dat geen rekening wordt gehouden met toch de groei van het autobezit. We zijn al een jaar of twintig bezig om mensen via allerlei constructies uit de auto te krijgen of met deelauto bezit en dergelijke. Dat wil maar niet lukken. Het autobezit neemt maar gewoon toe. Dus de drukte zal in de Plaspoelpolder ook toenemen. Daar kunnen dan wellicht wat kleine maatregelen worden genomen om de doorstroming enigszins te verbeteren. Maar we weten met zijn allen dat het natuurlijk gewoon gaat opstropen in de Plaspoelpolder op de langere termijn met nog meer autobezit. Dus dat valt niet te ontkennen. Dan bezettingsgraden, dat heeft me ook wel verbaasd in het gebied als het gaat om, toch even terugkomen nog op parkeren. Is misschien een beetje hak op de tak, maar toch even in beeld brengen. Er wordt gemeten met de huidige informatie, maar er wordt geen inschatting gemaakt van, behalve het aantal plekken wat ongeveer nodig is met inderdaad, zoals de VVD ook aangeeft een mobiliteitskorting. Zonder die korting zouden we meer parkeerplekken daar nodig hebben, als ik dat goed inschat. Maar op het moment als je de plekken feitelijk invult wanneer daar gewoond wordt, wordt dus vooral natuurlijk in de avonduren gewoond. Na het onderwijs, na het werk. Dus daar wordt dan ook fors geparkeerd in die omgeving door het bezoek vooral natuurlijk van de bewoners daar. Jongeren houden er nog weleens van om vooral toch samen dingen te doen. En dan zal die buurt behoorlijk vollopen met parkeerdruk. Dus auto's en dergelijke die hun koets in ieder geval kwijt willen. Voorzitter, ik wil het hier even bij laten. Ik maak me echt wel zorgen, die spreek ik hier al gelijk uit, als het gaat om het plan in zijn geheel. Want dat zou ik graag in ieder geval willen zien en ik heb hier het idee dat deel één in behandeling wordt gegeven, maar het allerbelangrijkste waar de problemen zich op voordoen, daar wordt nu voor mijn gevoel een beetje makkelijk mee om gesprongen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil het Forum er even op wijzen, het is half tien geweest inmiddels en we zijn bij punt 10. Ik merk dat mensen vijf minuten nodig hebben om hun vraag te stellen. Dat mag. Dat zal ik ook toelaten. Betekent wel iets voor de tweede termijn dus dan weet u dat alvast. Kunt u er rekening mee houden dat ik probeer het kort en bondig te doen.

De heer Stam: Dat komt goed uit. Dank u, voorzitter. Want daar wilde ik gelijk opvolging aan geven. Ik wilde namelijk hier aangeven dat de ChristenUnie op zich een positieve grondhouding heeft ten opzichte van dit plan, omdat het voor een flink aantal extra woningen zorgt in de stad, midden in de stad. Wij zijn wel benieuwd inderdaad naar de kant van het college, de VVD vroeg er ook al naar, rondom participatietraject en de informatievoorziening naar de belanghebbenden. Hoe dat is gegaan. Ook gezien de inspreker die we aan het begin van de vergadering hebben gehoord. Daarnaast kijk ik ook met interesse uit naar de beantwoording over de vragen rondom de verkeersbeweging en de parkeernormen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Stam. Voelt u vooral niet tekort gedaan, ook u krijgt dan, zou de mogelijkheid hebben gehad om er langer over te doen. Ik wilde u als heel Forum alleen even op de tijd wijzen. Rijswijks Belang, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Wij zijn op zich niet tegen een herontwikkeling van een gebied. Alleen conform afspraken die er liggen. Ons verbaast het ook, we hebben uiteindelijk ook de ruim tweeduizend pagina's allemaal doorlopen, dat was een hele klus. Maar goed, dat heeft ons niet weerhouden om toch een aantal kritische vragen te stellen. Laat ik beginnen met: waarom worden

plannen voor het openbaar gebied en het bestemmingsplan niet tegelijkertijd behandelt? Het grootste punt eigenlijk erin, het is al ook mijn voorgangers van Wij., VVD en Beter voor Rijswijk gezegd, het parkeerverhaal. De private plaatsen en overeenstemming met de stakeholders. Dan geeft u aan op pagina 11 van het voorstel dat het amendement wat u daar ook benoemt, het amendement heeft aangegeven dat bij de herinrichting van de huidige parkeerplaatsen, die moeten behouden blijven en pas deels, of opgeheven mogen worden als er overeenstemming is bereikt met alle stakeholders over een alternatieve oplossing. Dan gaat u verder in het verhaal. Dan schrijft u: er wordt nog gewerkt aan een ontwerp. Hiervoor heeft op 18 april 2024 een inloopbijeenkomst plaatsgevonden en daar is een schets gedeeld. U geeft aan deze nog uit te werken en daar waren ook stakeholders bij aanwezig. Maar daar komt de wringing voor ons. U geeft inderdaad aan dat u de plaatsen ondanks het harde amendement dat er ligt, geen motie maar een amendement, wilt u parkeerplaatsen gaan verplaatsen naar de Visseringlaan. Dat vind ik heel bijzonder, want iedereen die wil die bij zijn eigen zaak of onderneming wil gewoon plekken voor de deur, wat me niet meer dan logisch lijkt. Wilt u het gaan verplaatsen naar de Visseringlaan. Nou komt het punt, waarin u aangeeft: de verdere uitwerking zal het college een besluit nemen over het ontwerp en hierover de raad over informeren. Dan zeg ik: nee, want op 18 april is inderdaad een bijeenkomst geweest, inloopbijeenkomst over deze schetsen en de stakeholders waren het daar niet mee eens. En het amendement wat er ligt geeft duidelijk aan dat alle stakeholders moeten er over eens zijn over het weghalen van de huidige parkeerplaatsen. Dat is niet het geval. Dus ja, ik weet niet hoe u daarop...Heel graag hoor ik nog antwoord op daar verder. U geeft ook aan over eventueel de parkeergarages die u aangeeft in een plan. Er zijn dus twee parkeergarages worden aangewezen voor het gebied. Dat betekent dat de parkeergarages wel bij projectontwikkelaars in bezit zijn en die hebben dus het betaald parkeren of het parkeren van de gebieden in handen. Welke afspraken heeft u dan gemaakt met deze ontwikkelaars? Het allereerste moment toen ik dat zag, dat er twee parkeergarages in de handen blijven van projectontwikkelaars kwam het Q-Park syndroom kwam naar voren en ja, we weten allemaal wat er met de Bogaard is gebeurd de afgelopen jaren met de afspraken, Q-Park wurgcontracten. Het liefst is dat eigenlijk uiteindelijk een nachtmerrie geworden. Dus ik hoop niet dat dit college dezelfde fout begaat om alle parkeerplaatsen weg te halen in het gebied en daarbij de ontwikkelaars daar alle vrijheid in te geven. U praat over marktconforme tarieven. Is het marktconform Amsterdam, is het marktconform Utrecht, is het marktconform de binnenstad? Want als ik mijn auto parkeer hier in de binnenstad ben ik gewoon vijftig euro kwijt. Dat is marktconform tegenwoordig. Dus dat gaan we in onze ogen niet doen. U geeft ook aan op pagina elf dat er een aantal, even kijken hoor, er zijn parkeer onderzoeken geweest. U benoemt hier een aantal cijfers op pagina 11 en ik zou heel graag van u willen horen: kloppen deze cijfers? Waarom ik dat vraag is: ik heb namelijk andere metingen gezien die niet overeenkomen met deze metingen. Dus daar graag nog wat duidelijkheid over. Voorzitter, als ik eenmaal terug ga naar het voorstel geeft u ook aan dat het plangebied, ga ik even op inhoudelijk ga ik even erop verder, worden honderdvier bomen behouden, worden vierenzeventig verwijderd, er worden zeshonderdvierenzestig nieuwe bomen geplant. Op zich wel een prachtig idee. Maar ja, wie gaat het onderhoud betalen, wie gaat dat onderhouden? Is er geld voor? Ik denk dat ik u ook niet hoeft te vertellen dat we hier in Rijswijk op de Munt al een bomen achterstand onderhoud hebben. Er wordt nu keihard gewerkt om dat in te halen. Bomen zijn dood, bomen zijn ziek. Er wordt achterstallig onderhoud wordt er ingelopen en ook helemaal niks in het voorstel om die zeshonderdvierenzestig bomen te onderhouden. Ik vind het nogal wat. Dus dat ontbreekt er van ons ook op. Even kijken, voorzitter, ook nog wat vragen over de grotere appartementen. Dat worden behoorlijk dure studio's, 24 vierkante meter komt nu al rond de 650 euro per maand. Er is behoorlijke vraag naar goedkopere woningen, betaalbare woningen in Rijswijk. Waarom is daar in deze fase daar niet over gepraat? Dat alleen maar dure woningen wordt aangeboden en niks richting de sociale kant. Even kijken voorzitter, de reden waarom wij ook...Het

allergrootste struikelblok is inderdaad het parkeren, want er zijn wat wij begrepen zo'n tweeënvijftig zienswijzen punten ingediend, waarvan er tweeëndertig gingen over parkeren. Daar is dan gewoon geen oplossing voor. En alles wordt ongegrond verklaard. En ondanks uw participatietrajecten, uw inloopavonden zijn er hele grote zorgen bij ondernemers, ook bij omwonenden, ook bij de bewoners. Eigenlijk wordt daar in onze ogen te makkelijk overheen gekeken en er ligt gewoon geen goed voorstel. Op het gebied van...Nog een vraag over een parkeernorm, klopt het dat er een parkeernorm van 0,1 wordt gehanteerd? Dat betekent dus één geparkeerde auto op tien huishoudens. Dat is tien lager dan de gemiddelde in Rijswijk. Kloppen die parkeernormen? Voorzitter, ik heb nog eigenlijk zoveel vragen, maar laat ik het voor de eerste termijn hier dan even bij houden. Maar in ieder geval, hele, hele, hele, hele grote zorgen en vooral de afspraken die zijn gemaakt met de stakeholders, ook privaat plaatsen, niks erover in de plannen. Dus het is niet zorgvuldig. We kunnen ook niet zorgvuldig een besluit nemen over iets wat we niet hebben, wat we dus niet weten. Dank u wel voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Partij van de Arbeid. Gaat uw gang, mijnheer Stuijzand.

De heer Stuijzand: Dank u, voorzitter. Over het bestemmingsplan van Campus At the Park heeft de PvdA-fractie Rijswijk vier technische vragen. In zienswijzen en ingezonden brief van de belanghebbenden wordt duidelijk dat er grote zorgen zijn over het aantal parkeerplaatsen en de verdeling daarvan. De vraag aan de wethouder: op welke wijze gaat de gemeente om met de zorgen van de bestaande bedrijven en bewoners, vooral met betrekking tot de parkeerplaatsen en de verkeersveiligheid? Verschillende zienswijzen geven aan dat de voorgestelde herinrichting mogelijk negatieve gevolgen hebben of heeft voor de verkeersveiligheid, vooral door het omzetten van de straten in fietsstraten en shared places. Een vraag over, een tweede vraag hiervoor aan de wethouder is: hoe wordt ervoor gezorgd dat de verkeersveiligheid en bereikbaarheid voor zowel auto's als fietsers gewaarborgd blijft? Gezien de verschillende zienswijzen en bezwaren van belanghebbenden, is er een reële kans dat de juridische procedures tot vertraging kan leiden. De vraag aan de wethouder hierover: wat zijn de mogelijke financiële risico's voor de gemeente als gevolg van vertraging of aanpassingen in de plannen en hoe is het kostenverhaal verzekert in de huidige anterieure overeenkomsten? Het STOMP-principe speelt een cruciale rol in de herontwikkeling van Campus At the Park. Hierbij is van belang om te benadrukken dat een goede bereikbaarheid via het openbaar vervoer essentieel is voor de mobiliteitsdoelen, om de mobiliteitsdoelen te bereiken. Een laatste en vierde vraag voor de wethouder: hoe wordt er garandeert dat het openbaar vervoer adequaat wordt ingericht en bereikbaar blijft voor zowel bewoners als werknemers van de nieuwe Campus, in lijn van het STOMP-principe? En hoe wordt ervoor gezorgd dat het openbaar vervoer aansluit en meegroeit bij de bestaande infrastructuur en dienstregelingen, zodat het een reëel en aantrekkelijk alternatief vormt voor privé vervoer? Dank u, voorzitter, dit was onze bijdrage voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank. Mijnheer El Majjaoui, PG&R.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Dit raadsvoorstel en de bijbehorende stukken met interesse gelezen. Mijn eerste indruk was prima en heel positief. Inclusief natuurinclusief bouwen, klimaatadaptatie, duurzaamheid, groen en water en de ontwerpschets biedt ook heel veel perspectief. Maar toch, voorzitter, de grote bedrijven, ook wel de belangrijkste firma's in die omgeving maken zich zorgen. Deze bedrijven vormen ook het gezicht van onze stad. Ze maken zich grote zorgen over met name verkeersdrukte, verkeersveiligheid, bereikbaarheid, maar zeker ook het aanzicht van hun bedrijven, in verband met de bouwhoogte en cetera. Herkent u dit, voorzitter. Bent u bereid nogmaals aan tafel, aan de tekentafel te zitten met deze bedrijf...

De voorzitter: Heel even, was dat een vraag aan mij? Want u zei: herkent u dit, voorzitter? Of bedoelde u: herkent u dit, wethouder?

De heer El Majjaoui: Via u, voorzitter.

De voorzitter: Oh, via mij. Via mij aan de wethouder. Dank u wel. Ik wil ook wel mee gaan debatteren.

De heer El Majjaoui: Dus dat is de eerste vraag. Het volgende is: dat het aantal parkeerplaatsen gehandhaafd blijven is mooi. Maar met het toevoegen van circa negentienhonderd woningen voor onder andere actieve senioren en speciale doelgroepen zal het een andere wending krijgen. Ook met het STOMP-principe zou het niet haalbaar zijn, aangezien de auto een belangrijk onderdeel is van een individu of een gezin. Bent u met ons eens dat u dit niet zomaar kan ontnemen of ontmoedigen? En bent u ook met ons eens dat de belanghebbenden hierom terecht zorgen over maken? Beide projecten liggen op een steenworp afstand van het station. Het station is hier summier genoemd, terwijl dit station een belangrijke rol kan vervullen. Echter verkeert het station in de huidige staat in zeer slechte staat van onderhoud en het station is zeer verpauperd. Voorzitter, via u, omdat dit station mogelijk veel mogelijkheden biedt in het mobiliteitsvraagstuk: waarom is dit niet integraal meegenomen in het ontwerp? Waarom zijn de NS en de andere stakeholders niet betrokken bij dit traject? Tot zover, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Dolmans, D66 Rijswijk.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. D66 is groot voorstander van binnenstedelijk bouwen. Dus in die zin staan wij positief tegenover dit raadsvoorstel. Ik had een drietal vragen op het gebied van participatie, parkeernorm en verkeersdruk. Maar die zijn door de heer Oelen allen gesteld. Dus daar laat ik het even bij.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Maarseveen, GroenLinks Rijswijk.

De heer Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Zoals de heer Dolmans al zei: de meeste vragen zijn al gesteld. Dus ik ga niet in herhaling vallen. Ik had alleen nog een aanvulling op de vraag van een collega van Wij. was ik even nieuwsgierig of er al bedrijven en onderwijsinstellingen zijn die hebben toegezegd om zich daar te willen vestigen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar de wethouder die nog de laatste vraag aan het opschrijven is ga ik vanuit en geef het woord aan wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter en ieder ander, dank voor uw vragen en betrokkenheid. Ik realiseerde me eigenlijk ook wel weer hoe ondoenlijk het eigenlijk is, want de heer Weterings zei het geloof ik al, het zijn duizenden pagina's die vanavond voorliggen en dat het eigenlijk ondoenlijk is om daar een besluit over te nemen. Daarom, we zijn er natuurlijk ook al heel erg lang mee bezig. Vanaf het ontwikkelkader speelt dit en eigenlijk ook nog daarvoor vanaf de stadsvisie in 2016. Maar dan culmineert dat uiteindelijk toch op zo'n avond en in al die stukken. Daarom organiseren we tussendoor ook wel eens avonden nog, zoals we dat onlangs met het team Ruimte hebben gedaan hier, waar we uitleggen hoe we dit soort moeilijke materie benaderen. Daarom organiseren we ook vaak met de ontwikkelaar zelf informatieochtend in dit geval, het meest recent wat ik me kan herinneren. Waar u dan van harte voor bent uitgenodigd om direct in gesprek te gaan met de ontwikkelaar. Want dat vind ik eerlijk gezegd toch altijd een beetje een gek model, dat u wel moet besluiten, maar toch heel summier contact heeft met degene die zo fantastisch die plannen kan presenteren en onze stad aan het bouwen zijn. Dus ik zou eigenlijk wel voorstander zijn om die contacten wat te intensiveren en dat organiseren wij, dat past vaak moeilijk in de agenda van de

raad. Dat is jammer. Soms moet het dan op een zaterdagochtend en dan veel respect voor de raadsleden die daar dan ook daadwerkelijk aanwezig bij zijn. En dat doen we om eigenlijk ook vertrouwen te creëren, dat hoop ik eigenlijk dat het toe leidt. Vertrouwen in de ontwikkelaar, vertrouwen in het team en, is misschien wat veel gevraagd, zomaar vertrouwen in het college. Maar toch, want uiteindelijk moet dit allemaal op basis van vertrouwen dat wij dat heel zorgvuldig doen binnen de kaders en de opdracht die uw raad aan het college geeft. Want anders is het eigenlijk niet te doen om zelf die duizenden pagina's te doorgronden. Dus wij doen dat zorgvuldig en als ik dan een inspreker mag parafraseren, dan zetten wij de inwoner van Rijswijk en de toekomstige inwoner hoort daar ook bij, de woningzoekende op nummer één, nummer twee en nummer drie. Naar de vragen. Het is een enorme ontwikkeling en ik kan me heel erg goed voorstellen dat, dat ook in het gebied tot veel onzekerheid leidt. Nu is, het grootste deel van het gebied staat leeg. Er gebeurt niks. Dat komt ons goed uit, zou je kunnen zeggen, want daar hebben we dan ook weinig vragen te beantwoorden. En juist aan die leegstand en die deels verloedering, ook als je naar de Visseringlaan kijkt, daar moet echt iets aan gedaan worden. Er moeten nieuwe banen komen, er moet groen komen, er moeten woningen komen. Dat hele gebied heeft zo ongelooflijk veel potentie en de kunst is om al uw ambities, van u, als raadsvoorzitter via u, om dat in dat ene plot, wat overigens een groot plot is, maar toch, die puzzel te leggen. En ik denk dat we daarin zijn geslaagd, maar dat wil niet zeggen dat daar dus inderdaad veel vragen misschien van externe onbeantwoord blijven. Ik hoop dat ik daar vanavond wel zeker weer een goede poging in zal doen, maar dat het ook voor de komende jaren natuurlijk wel een spannend gebied blijft, van hoe gaat dat uitpakken wat we hier aan het doen zijn? Maar ik heb daar alle vertrouwen in dat, dat een hele goede, mooie ontwikkeling wordt en dat ga ik hopelijk uitleggen. Dan begin ik bij de zorgen van de toekomstige bedrijven, laat ik daar iets over zeggen. Dan begin ik bij GroenLinks en PG&R en Wij. Rijswijk die daarnaar vroeg. Wij hebben natuurlijk een, het was Shell, het was olie, het was gas, fossiele industrie. Daar willen we vanaf in Nederland. Laat ik dan maar even generaliseren. Sommige mensen denken daar anders over. En daar zit inmiddels het Rijswijks centrum voor Sustainable Geo-energy. Dat is een anker, zou je kunnen zeggen, waarbij het vanuit het hele gebied zou moeten ontwikkelen, namelijk een duurzame wereld. De BBR heeft dat ook omarmd. Die hebben ook gezegd: we moeten bedrijven hier naartoe halen die daaraan bijdragen, aan een betere wereld. Maar tegelijkertijd gewoon goed geld kunnen verdienen in Rijswijk. We hebben dat ook af moeten spreken met de provincie, omdat we voor een deel een compensatieplan voor deels verdwenen bedrijfsruimte moesten maken. En de provincie heeft meegedacht, die heeft voorwaarden gesteld, eigenlijk, wij willen meewerken aan de transformatie op een moment dat er inderdaad een duurzame campus ontstaat of bedrijven die een maatschappelijke impact hebben. En dat vindt u als u zoekt in de documenten op het woord acceptatiekader. En daar zitten wij, daar zit een waarborg bij. Ik ben op dit moment niet op de hoogte van nieuwe toezeggingen van bedrijven, maar wat wel algemeen bekend is, er is dus het RCSG zit daar, Eurofins is heel groot geworden in, wat zeg ik, de tester van de corona testen en allerlei andere testen, hebben daar enorm hun laboratorium uitgebreid. TNO heeft ook besloten om met tweehonderd man naar deze plek te komen, omdat ze geloven in dit verhaal, omdat de faciliteiten gewoon goed zijn. Dus die combinatie is er en ik hoop dat, dat als echt duidelijk wordt dat we hier iets gaan doen of dat u ook er achterstaat en ja zegt, dat er dan meer bedrijven het comfort voor voelen om ja te zeggen, om zich daar te vestigen. Dan herken ik dat de huidige bedrijven zorgen hebben. Jazeker, ik was ook blij dat er werd gezegd dat er intensief is geparticipeerd. In bijlage vierentwintig op, ik geloof vanaf pagina honderdachtentwintig iets dergelijks is het, ziet u een impressie in zeven pagina's. Ik zou bijna willen zeggen: slechts zeven pagina's, van wat ongelooflijk veel bijeenkomsten en bilaterale gesprekken en inloop bijeenkomsten zijn geweest, wat wij participatie noemen. Daar staat ook in aangegeven in hoofdlijnen wat dat heeft opgeleverd, wat wij wel hebben doorgevoerd in die bestemmingsplannen. En dan heb ik het vooral over degenen die

deze plannen ontwikkelen, en wat we niet hebben doorgevoerd in deze plannen. Dus we proberen daar enige transparantie in te verschaffen van die hele hoeveelheid aan participatie en gesprekken die er zijn geweest. Dat is de informele participatie. We hebben onlangs de participatieverordening hier vastgesteld en ook daar hebben we op meerdere momenten geconcludeerd dat niet iedereen op het einde van een participatietraject blij is of zijn zin heeft gekregen. Dat is niet het doel van participatie. Maar de betrokkenheid is er en we hebben ook, waar dat kan of waar dat nuttig was of wat dat gewoon een beter idee was of tegemoet kwam aan de zorgen, meegenomen in het bestemmingsplan. Binnen de kaders die u als raad al heeft vastgesteld in het ontwikkelkader. Dus als het gaat over hoogte van gebouwen, positie van gebouwen kunnen we hier en daar nog iets aan doen. Maar dat ontwikkelkader is ook, waar u ons opdracht toe heeft gegeven, is ook wel echt een heel belangrijk kader waar wij naar kijken op het moment dat we met ondernemers onder andere in gesprek gaan, maar ook met bewoners. Ik kom daar zo meteen denk ik nog wel op terug. Ik ben heel blij, PG&R, dat u noemt die klimaatmaatregelen en het aantal bomen. Dat is, nou er is werkelijk geen enkel ander plan in Rijswijk in ieder geval waar we zoveel nieuwe bomen gaan planten. En een zeer terechte vraag, die had ik ook: wie gaat dat betalen, het onderhoud? Dat zit allemaal bij de VvE van de Campus, dus dat is niet de gemeente Rijswijk die, op het Campus gebied in ieder geval, het beheer en onderhoud moet gaan doen, maar natuurlijk wel in de straten. Maar dat moeten we nu ook al doen. Terug even naar die participatie. Er werd net bij de insprekers ook wel vrij indringend gezegd dat de antwoorden op de zienswijzen niet zijn gegeven. Dus we hebben informele participatie bijeenkomsten en vragen en dan krijgen mensen die daaraan deelnemen antwoorden dat gebeurt op allerlei verschillende manieren. En er is ook een heel formeel traject in de planologische procedure en dan heet een vraag en een opmerking ineens zienswijze. We hebben afgesproken, de procedure is zodanig, dat die zienswijzen niet worden gegeven of medegedeeld als antwoord voordat u ze in de raad heeft vastgesteld. Dus ze zijn nu ook gewoon ter beschikking voor iedereen die dat wil lezen. Dus dat, dan heb je je antwoord al zou je kunnen zeggen, maar dat moet nog in de raad worden vastgesteld. Dus dat is deels misschien ook een antwoord op de vraag die mevrouw Kames stelde aan de inspreker, die zienswijze moet u zelf vaststellen. Waarom niet één ontwikkeling samen met het station? Dat was idealiter wel het mooiste geweest. Nu is, dat hebben we uiteindelijk niet gedaan, omdat dat toch een heel ander tempo, een heel andere dynamiek is, de stations ontwikkeling waar NS en ProRail grote belangen hebben. Dan gaat het over eigendom, dat soort zaken en de investeringsagenda van NS, ProRail zelf waar wij echt geen enkele invloed op hebben. Dat hebben we toch losgetrokken, al bij het ontwikkelkader overigens, dat heeft u dus zelf in meegestemd, van de bestemmingsplan. Maar uiteindelijk moet dat station ook worden opgeknapt. Waarbij ik wel wil zeggen is dat de functionaliteit van het station, dus kan je daar naar de tram, kan je daar in de taxi stappen, kan je daar in de bus stappen, kan je op de trein stappen, dat werkt gewoon naar behoren. Het is gedateerd, het valt moeilijk schoon te krijgen. Daar hoeven we het vanavond niet over te hebben, hebben we het de vorige keer al over gehad. Het zou mooier kunnen. De faciliteiten zouden beter kunnen. Dat moet ook zeker gebeuren. Maar we hebben niet willen wachten tot dat gebeurt, want dat is echt een langere termijn. We kunnen al veel eerder de kansen benutten in het terrein als we dat losknippen en dit bestemmingsplan zo op deze manier doen. Dan het BvR, die vroeg: parkeren is misschien wel het grootste issue. Als dat het grootste issue is, dan hoop ik eerlijk gezegd dat we daar snel mee dat beslecht hebben. Want het aantal parkeerplaatsen, wat een aantal van u ook zegt, dat blijft in het openbaar gebied hetzelfde. En de hoeveelheid parkeerplaatsen die er zijn in de parkeergarage, dat weet niet iedereen, maar dat is een gigantische parkeergarage met achthonderdzesendertig parkeerplaatsen als ik het goed heb. De Shell, autobedrijf zou je kunnen zeggen, die hadden veel parkeerplaatsen gerealiseerd, waarmee we deze ontwikkeling mogelijk kunnen maken, omdat iedereen in die parkeerplaats binnen de bestaande, bij de toegepaste norm kunnen parkeren. De aantallen in de openbare ruimte, daar had een stedenbouwkundige die kijkt

daar anders naar, die zou eigenlijk wel alle parkeerplaatsen ondergronds willen hebben. Dat hebben sommige ook in hun verkiezingsprogramma geschreven. Ik geloof dat er ook zoiets weleens in een coalitieakkoord staat. Maar vanwege het amendement hebben we gezegd: nee, de parkeerplaatsen gewoon in de openbare ruimte blijven voorlopig nog gewoon bestaand. En dan kunt u zelf bepalen wanneer dat voorlopig is. Maar als u daar niks aan doet, is dat voor heel lang in ieder geval. Dat wil niet zeggen dat de plaats van die parkeerplaatsen in de openbare ruimte hetzelfde blijft. Van steek parkeren, wordt langs parkeren voorgesteld. Dat heeft allemaal, onder andere een aantal parkeerplaatsen die worden verplaatst inderdaad. Ik hoorde Wij. Rijswijk zeggen: verder van het CBR, maar ik denk eerlijk gezegd dat het dichterbij het CBR is. Waarom? Om het openbaar gebied in kwaliteit enorm te verbeteren? Dat gaat niet alleen om groen, maar dat gaat ook over verkeersveiligheid, maar het gaat vooral over het toevoegen van de menselijke maat eigenlijk in het gebied. En dat als je vanuit het station komt of als medewerker bij die bedrijven werkt, dat het op straatniveau een prettig gebied is. Dat is het, dat is natuurlijk een persoonlijke mening, dat is het op dit moment niet. Het is ook wat groot, het zijn anonieme gebouwen en ik denk dat die menselijke maat terug moet komen. Dan komen we heel specifiek terug op het...Dus, met andere woorden: eindconclusie, die aantallen parkeerplaatsen in de openbare ruimte, ook voor bedrijven en voor hun bezoekers die zijn gegarandeerd. Dan komen op een punt van een individueel bedrijf. Daar praten we niet heel vaak over in de raad in deze, maar er schijnen afspraken te zijn, die vastgelegd zouden zijn, notarieel. Maar wij hebben die zelf, die contracten niet in huis. Ook bij de notaris, hebben we dat opgevraagd, zijn die contracten niet. In het Kadaster staat dat ook niet. En we krijgen de afspraken ook niet, de veronderstelde afspraken, van het bedrijf die claimt dat het hun plekken is. Er zal ongetwijfeld wel een afspraak zijn geweest over gebruik, maar of het ook juridisch eigendom is, daar hebben wij nog geen bewijs voor gevonden. We hebben meerdere malen gevraagd om die contracten en die krijgen we niet van het bedrijf of slechts delen daarvan. Daar kan je natuurlijk van afvragen: waarom niet? En ik nodig wat mij betreft ieder bedrijf in Rijswijk uit dat als hij meent op basis van contracten juridisch recht te hebben op een parkeerplaats, om die contracten gewoon te delen met uw gemeenteraad, voorzitter, want de transparantie vraagt u van mij, die transparantie vraag ik ook van de bedrijven. Dus dat is een uitnodiging ten aanzien van parkeren en ik denk dat ik daar dus een aantal dingen over heb. In de tweede periode gaan we het daar ongetwijfeld verder over hebben. De verkeersstromen. Algemeenheid over de parkeernorm. Is de parkeernorm 0.1? Ik las een artikel waar werd gezegd: de gemiddelde parkeernorm is 0.1. Nee, dat is onzin. U kunt zelf nalezen in de documenten onder het kopje parkeernorm wat de parkeernormen wel zijn en dat verschilt per appartement. Een groot huis heeft een andere parkeernorm dan een klein appartement. In dit geval hebben we hier geen twee-onder-één-kappers in Kessler Park, maar kleinere appartementen en een norm die inderdaad een mobiliteitskorting heeft. En dat kent u misschien ook van andere projecten waarbij we als er een deelauto wordt ingezet, dan mogen vier parkeerplaatsen worden opgeheven. Zo hebben we dat bijvoorbeeld gedaan bij de Van Markenlaan 5. In dit geval is de grote vraag niet zozeer deelmobiliteit, maar het station. Het feit dat deze ontwikkeling zo op het station min of meer plaatsvindt, wat doe je met dat gegeven? Ik weet het niet zeker, maar ik geloof zelfs dat de heer Sleddering, de voormalige fractievoorzitter van de VVD er op wees van dat je dat die aanwezigheid van dat station, daar moet je iets mee doen. Dat betekent dat we, en hoe hebben we dat hebben we daarmee gedaan? Wij denken dat we daarmee gelegitimeerd is om een mobiliteitskorting te geven, omdat het alternatief voor de auto zeer dichtbij is. In combinatie met de doelgroepen voor wie we dit gaan bouwen. Dus het is voor senioren, maar vooral voor starters en veel studenten units ook. En als je dat grosso modo mag vergelijken of generaliseren, is het autobezit om studenten zeer laag. Dat is de reden waarom we ook het kansrijk achten om in, dus met het station, met de doelgroepen en een aantal andere randvoorwaarden die u allemaal in het mobiliteitsplan leest, het voor mogelijk achten dat een lage parkeernorm hier gaat werken. En dan houden we nog een aantal

parkeerplaatsen in de garage over. Met andere woorden, de parkeergarage bij de Van Gijnstraat is niet nodig en andere parkeerplaatsen ook niet. De Van Gijnstaat is overigens op termijn voor het hele gebied denk ik wel nodig. Het is, we tellen, houden er natuurlijk wel rekening mee dat die garage er is. Daar kunnen bezoekers ook parkeren, maar het is niet nodig om deze ontwikkeling, met de norm die we hanteren, voor mogelijk te maken. Denk voor een toekomstige ontwikkeling met De Broodfabriek mogelijk wel, maar dat is dan alleen dat De Broodfabriek zelf geen parkeergarage zou hoeven te maken en daar woningen voor zou kunnen doen in plaats. Maar dan gaan we helemaal vooruit daarop. Voor nu is alles binnen het eigen gebied opgelost. De verkeersstromen, het is er erg druk tijdens de spits op de Volmerlaan. Dat is zeer herkenbaar. Maar als je feitelijk, en dat is natuurlijk wel modelmatig en papier, dat erken ik meteen, maar het was natuurlijk een bedrijf gevuld waarop iedere parkeerplaats auto stonden. En als je de volle capaciteit of hoeveelheid verkeersbewegingen van dat hele Shell-terrein in vol bedrijf, daarvan uitgaat dan is met de nieuwe plannen in vol bedrijf, met woningen en bedrijven, is daar geen verschil tussen. Dus het blijft dezelfde hoeveelheid verkeersbewegingen die er op die manier zijn. Als je het vergelijkt met vandaag, het staat helemaal leeg, de parkeergarage is grotendeels leeg, dan zal de verkeersintensiteit toenemen. Maar in principe, wat er nu al bestemmingsplan technisch mogelijk is, dat past gewoon binnen de nieuwe ontwikkeling, past binnen die kaders. Desalniettemin moeten er maatregelen worden genomen. Er moeten maatregelen worden genomen voor fietsers veilig te laten fietsen. Om meer fietsers te laten fietsen, want het Havenkwartier moet ook naar het station, er moeten fietsstallingen komen et cetera. Maar ook om de auto's door te laten rijden. En dat kan niet zomaar, zoals bij het Havenkwartier met een iVRI, met een intelligente verkeersregelininstallatie, maar dan moeten we ook het kruispunt, en dat is al een huidig probleem dat ervaren we nu al dat het tijdens de spits daar vastloopt, dan moeten we nu wel iets aan doen. Daarom is het voorstel, en daar zijn alle ondernemers voor zover ik weet en inwoners enthousiast over, de middenberm afsluiten van de Volmerlaan, zodat je bepaalde linksaf en rechtdoor gang uit het verkeerspunt haalt, waardoor de doorstroom op de Volmerlaan richting het kruispunt van de Burgemeester Elsenlaan sneller gaat, omdat je er twee afslagen eruit haalt. Dat soort maatregelen zijn dus wel van belang en die worden ook opgenomen in de begroting. Die staan wel wat laat in om te doen. Dus misschien moeten we dat wel wat eerder doen, omdat dat probleem zich nu ook al voordoet. Dus een investering in dat kruispunt van de Volmerlaan.

De voorzitter: Nu u even ademhaalt, mag ik vragen hoe ver u bent in uw beantwoording?

De heer Van de Laar: Best wel ver. Ik heb nog één blaadje. Ik heb hier een aantal zaken die heb ik denk ik al beantwoord. Anders ook in tweede termijn. De geluidsnormen, dat is hier wel iets heftiger dan op andere locaties, omdat de A4 de geluidsnormen op sommige punten in het plan worden overschreden en daarom moet er op sommige plekken wel een dove gevel worden gemaakt. Met andere woorden: daar worden geen balkons gemaakt. Maar het woonklimaat moet natuurlijk wel plezierig zijn, dus dat is zo ontworpen dat, dat gaat. Over de economische programmering heb ik één en ander gezegd. Wij. Rijswijk participatie heb ik beantwoord. De Van Gijnstraat en de scholen, dat staat in het IHP ook opgenomen in de agenda Stad, dat er voor Plaspoelpolder inderdaad een school nodig is en daar is ook een investering voor opgenomen. Dat staat hier helemaal los van overigens, ook de uitvoering van het IHP is nog maar de vraag hoe we dat doen. Is het nou handiger om lokalen bij te bouwen bij bestaande scholen of moeten we een nieuwe school bouwen en waar is daar dan plek in de buurt van de Plaspoelpolder en is dat de ideale plek? Maar dat is absoluut reeds geconstateerd en opgenomen in de prognoses bij portefeuillehouder onderwijs. Dan heb ik deze vragen allemaal beantwoord. Parkeertarieven, laatste vragen, parkeertarieven in de garage. Q-Park, u zegt dat is een nachtmerrie bij de Bogaard, dat herken ik toch niet. Er wordt toch heel goed gewoon gebruik gemaakt van die garages die er zijn. Maar dat is marktconform, u vraagt

Amsterdam? Nee, dat is marktconform Rijswijk. Kloppen de cijfers op pagina zoveel? Ja, die kloppen. Het onderhoud heb ik besproken. U zegt hele dure woningen. Ja, juist op deze plek kiezen we ervoor om goedkope woningen te maken. Dat heeft dan blijkbaar een verschil in interpretatie wat duur en wat goedkoop is. Maar ja, ik zou zeggen voor een heel betaalbare doelgroep, voor studenten die daar in die woningen komen. Daarmee heb ik de vragen voor nu nog niet helemaal beantwoord, want PvdA ziet toch ook de juridische procedures, als die er komen. Er wordt op dit moment vooral door de ontwikkelaar, ook met ondernemers in het gebied en ook ondernemers die vandaag besproken zijn, gesproken over hoe de ontwikkelaar zoveel comfort kan geven en waarborgen van de belangen van die ondernemers, dat de ondernemers zich niet genoodzaakt zullen voelen om in hoger beroep te gaan. Ik kan daar niet veel meer concreter over zeggen dan dit abstracte, omdat dat vooral privaatrechtelijk tussen die partijen gebeurt, daar zitten wij niet tussen. Financiële risico's voor de gemeente zijn er niet echt, los van eventuele subsidies die we misschien hebben gekregen. Maar die financiële risico's die zitten vooral bij de ontwikkelaar die dat allemaal gefinancierd heeft en die maandelijks, net zoals iedereen hypotheek moet betalen, moet de financier ook. Dus hoe langer het duurt, hoe meer financiële risico's voor de ontwikkelaar. Het laatste wil ik dan toch zeggen, u vraagt naar: hoe is het, zorgen we ervoor dat de visie op het gebied en het STOMP-principe noemt u ook. U heeft dit plan in december gekregen 2023, dat mobiliteitsplan Kessler Park dat zit ook als onderdeel gewoon van het bestemmingsplan en hier staat precies in hoe dat allemaal, hoe die maatregelen zouden kunnen zijn. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heeft u onze vragen net iets sneller beantwoord dan dat wij ze als raad hebben gesteld. Ik hoop dat in tweede termijn we het allemaal wat korter kunnen houden en dat het aan de kant van de wethouder dan ook gebeurt. Ik wil kijken voor de tweede termijn, begin ik weer bij Wij. U wisselt van woordvoerder?

De heer Van Dam: Zeker niet. Ik had, in ieder geval hartstikke bedankt voor de uitvoerige beantwoording. Ik denk dat er heel veel duidelijk is geworden. Toch wel een knap staaltje uitlegkunde, als dat een vak zou zijn. Ik heb nog drie vragen. Eerste gaat over participatie. U gaf aan dat het een uitvoerig proces is geweest, waar logischerwijs ook niet iedereen altijd zijn zin zou krijgen. U zei van: veel kritiek, of ze hebben geparticipeerd binnen de kaders die wij hebben vastgesteld bij de ontwikkelkaders. Ik vroeg me af: was die kritiek die ze dan hebben volgens u vooral gericht op zaken die buiten die ontwikkelkaders omgingen of lag de kritiek over dingen waar ze wel over mee konden participeren? Was ik nog benieuwd naar. Dan die huidige parkeerplaats onder het Kessler Park die u ook al aanhaalde met negenhonderd, achthonderd parkeerplekken. Hoe zit het met het eigenaarschap daarvan? Ik was benieuwd of wij die overnemen of dat het vrijvalt of hoe dat zat? Dan mijn laatste vraag gaat over dat IHP waar dan wel zo'n school is meegenomen, maar dat we nog niet weten waar en hoe we daar uitvoering aan gaan geven. Weten we, heeft u wel een beetje in beeld wat het tijdsplan is wanneer we daar wel duidelijkheid over krijgen? Dat zijn mijn drie vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. VVD, mijnheer Oelen.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Nog een vraag uit de eerste termijn en dat gaat over die fietsstraat, of de wethouder daar zo meteen nog op wil ingaan? Voor het overige veel dank voor alle beantwoordingen en ik denk dat het vooral een politieke afweging gaat worden overigens voor in de raad.

De voorzitter: Dank u wel. Beter voor Rijswijk, mijnheer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank voor de zeer uitgebreide antwoorden in de eerste termijn. Altijd een bloemvolle lezing die we zo'n beetje aangeboden krijgen van de

wethouder. Maar als het nog even gaat om de inbreng van ons in de eerste termijn, blijft nog even overeind staan het verhaal rondom parkeren. Er is eigenlijk sprake van een soort dubbele korting. Eerste is de parkeernorm is aangepast, gelet op in ieder geval het gebied en het toekomstig gebruik van deelmobiliteit. En vervolgens is daarna nog een keer een extra mobiliteitskorting toegepast. Dus daar zouden we graag een toelichting op willen hebben. Tweede punt dat betreft de parkeervoorziening, in dit geval inderdaad specifiek over Sir Winston. Er zijn in het verleden afspraken gemaakt over dertien parkeerplekken direct bij het Leisure Center. Dat is vastgelegd in een, dat noemen ze geloof ik een anterieure overeenkomst, met een heel mooi woord, mooie woorden. Als onderdeel ook van destijds het raadsvoorstel wat is ingediend in, ik meen in 2001 of 2002, was in ieder geval nog de tijd dat ik in ieder geval ook wethouder middelen was. Dus dat moet terug te vinden zijn. Er was een overeenkomst wat er onder lag, in ieder geval saillant detail is dat die overeenkomst uiteindelijk ook heeft geleid tot een gele kaart toen ik daarna raadslid werd. Dus hij is daarna nog een keertje uitgebreid besproken in het raadsvoorstel toen na de verkiezingen van 2002, dus dat moet wel terug te vinden zijn. Of he vastgelegd is in het Kadaster, dat laat ik dan maar even in het midden. Maar goed, ik zeg altijd maar zo: afspraak is afspraak, dus kijk altijd uit met het verbreken van eerder gemaakte afspraken. Voorzitter, de fietsstraat is ook al heel even aangekaart. Ik blijf het altijd een beetje verbazingwekkend vinden om daar waar al vreselijk veel fietspaden liggen, zowel voorlangs als achterlangs, om dus daar nou specifiek voor dat kleine stukje om daar dus een aparte fietsstraat te maken. Daar zijn inderdaad, zoals de VVD al terecht opmerkte, andere oplossingen voor die wellicht veel interessanter zijn, zeker als de snelheid wordt verlaagd naar 30 kilometer per uur. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Weterings, Rijswijks Belang. Of sorry, terug naar ChristenUnie. Zag ik u goed nee schudden? Ja, dank u wel. Mijnheer Weterings, Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ook wethouder bedankt voor toch wel de antwoorden die hij getracht heeft te geven. Uiteraard een hoop dingen toch niet voldoende beargumenteerd. Laat ik beginnen met: u herkent zich niet in de nachtmerrie van Q-Park. Volgens mij is de leegstand van de Bogaard begonnen toen het betaald parkeren werd ingevoerd rondom de straten van Q-Park, dat die een wurgcontract hadden liggen dat we dat betaald parkeren moesten invoeren. Toen kwam dat waterbedeffect. Uiteindelijk zijn delen van Rijswijk betaald parkeren geworden en de Bogaard kreeg een leegloop. Iedereen zit nou vrij bij de Mall of the Netherlands gaan ze winkelen, want daar is het gratis parkeren. Dus er ligt een wurgcontract van Q-Park waar we niet onderuit komen. Goed, u ziet dat anders, dat kan. Maar wij zien het echt nog steeds als een nachtmerrie. Voorzitter, u geeft aan we hebben inderdaad heel veel inloopbijeenkomsten gehad, participatietrajecten, zoals het zo mooi heet. En toch, inderdaad is daar een mooi rapport uitgekomen, u heeft ook die pagina's benoemd. Alleen hoe verklaart u dat er toch heel veel vragen zijn, heel veel zienswijzen, heel veel bezwaren waarin bewoners en bedrijven hun frustratie over het uitblijven van de duidelijkheid, over de wijze waarop met hun zorgen wordt omgegaan? Hoe verklaart u dat, dat er niet één of niet twee, u zegt: we kunnen niet iedereen tevreden stellen. Ik praat hier over tientallen, tientallen zorgen, zienswijzen en bezwaren. U gaf aan: de 0,1 parkeernorm, dat is onzin. Dank u wel daarvoor. Ik zal nog even moeten nakijken hoe wij wel tot deze parkeernorm zijn gekomen van 0,1. Voorzitter, hoe kan de raad zich zonder een duidelijkheid over de inrichting van het openbaar gebied een duidelijke beeldvorming krijgen? Er is er gewoon geen duidelijkheid over, dat is gewoon ontzettend lastig voor ons om daar gewoon nu al een goed besluit over te nemen. Voorzitter, al met al, wij kunnen in principe akkoord gaan met het voorstel. Alleen als u een overeenstemming bereikt met alle stakeholders om die parkeerplaatsen weg te halen. Dat kijkt in een amendement, overeenkomst is er niet, dus we gaan niet akkoord met het voorstel. Er ligt een amendement. Die kan u niet naast u neerleggen. Dat is nog nooit gebeurd. Dat kan ook niet eens, u kan het niet naast u neerleggen. Als u

met een overeenkomst komt met alle stakeholders die ermee akkoord gaan om de parkeerplaatsen, de huidige parkeerplaatsen zoals ze nu liggen, te verplaatsen of weg te halen, krijgt u onze zegen. Maar zolang u die overeenkomst niet hebt, ligt een amendement van negen partijen. Ingediend op 8-2-2022, wat te maken heeft met dit plan en die kan u niet naast u neerleggen. Ik vind heel vervelend, maar ga het eerst met die stakeholders regelen of maak eventueel een nieuw plan, dat de parkeerplaatsen behouden kunnen blijven. Zijn we allemaal tevreden. Even aanhaken op de heer Braam over die parkeerplaatsen, ik heb die overeenkomst ook gezien. Is iets wel degelijk, er is duidelijk een overeenkomst geweest ook met het Leisure Centrum wat toen is gebouwd zijn er afspraken gemaakt, ook notarieel vastgelegd. Dus die is er en die kan ik, die kan gewoon deze week nog boven water komen. En ja, u geeft aan over de metingen dat de cijfers kloppen. Ik kan u zeggen: die kloppen niet. Maar goed, ook daar wil ik u graag nog wat meer informatie over geven. Want u van praat van: we hebben de stukken niet, hebben het niet boven water kunnen krijgen. Wij hebben de stukken wel, dat is ontzetten bijzonder natuurlijk. Maar goed, voorzitter, dan nog even het laatste. Even kijken, er is een second opinion is daar door meerdere stakeholders is er vanwege het verkeersonderzoek is er aangevraagd. Daar is ook een uitslag over gekomen. Dat gaat om een verkeerskundig onderzoek van Movares en die laat ook duidelijk zien dat er verkeerskundige onderbouwing van het bestemmingsplan dat die gebrekkig is. En ook Movares heeft gewezen op de risico's door het toe te passen van de onrealistische parkeernorm voor nieuwe woningen. En waarom is deze second opinion niet meegenomen of bij de stukken toegevoegd voor de raad? Daar is ook heel veel energie en geld ingestoken door de stakeholders. Nu ontbreekt het gewoon, vind ik best wel jammer, Dus, voorzitter, alstublieft, ik kan een heel lang verhaal kort maken. Wij eisen eigenlijk gewoon dat dus de parkeerplaatsen behouden blijven. Mits u een overeenstemming bereikt met de stakeholders. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Kijk ik naar de Partij van de Arbeid, behoefte aan een tweede termijn? Gaat uw gang, mijnheer Stuijzand.

De heer Stuijzand: Dank, voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording in eerste termijn. De wethouder gaf in de eerste termijn aan dat er goedkope huurwoningen komen. Onze fractie is nieuwsgierig naar de definitie van de wethouder van goedkoop. Dit was het, voorzitter, voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer El Majjaoui, PG&R.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord en dank voor de beantwoording voor wat betreft onze vragen. Onze fractie die staat pal achter dit besluit dat dit gebied heringericht wordt. En daar zijn we heel blij mee. Dus dat Shell vroeger met fossiele brandstoffen daar dus is, er wordt helemaal geen olie daar geport, dus daar waren administratieve werkzaamheden en die zijn vervolgens verplaatst elders in de wereld. Maar het gaat erom met name de zorg die nog steeds leven bij heel veel stakeholders en met name die grote bedrijven, die echt niet onbelangrijk zijn. Bent u bereid en wilt u toezeggen, ook na de inspreker, om nogmaals aan tafel te zitten met deze bedrijven om invulling te geven? Wellicht dat er nieuwe inzichten in beeld komen, waardoor alle partijen tevreden zijn met de herinrichting van dit gebied. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Dolmans, D66. Geen behoefte. Mevrouw Van Maarseveen, GroenLinks. Nee. Wethouder van De Laar, gaat uw gang in tweede termijn.

De heer Van de Laar: Voorzitter, ben ik bereid om met de bedrijven verder in gesprek te gaan? Absoluut, dat zal zeker niet stoppen na een besluit op 18 juni. Maar zijn alle bedrijven dan blij en tevreden en halleluja? Nee, dat kan ik u niet toezeggen, dat zeg ik naar de heer Weterings, dat gaat simpelweg denk ik niet gebeuren. Misschien uiteindelijk wel als er een groot deel gerealiseerd is,

maar op het moment dat we een besluit moeten nemen, en dat is al op hele korte termijn, is dat niet het geval. Maar we proberen, omdat er gewoon veel onzekerheden klaarblijkelijk in het plan, niet zozeer in het plan zitten, maar dat ondernemers zich zorgen maken, en terecht, over of zij hun bedrijf daar wel kunnen voortzetten, hun bedrijfsvoering niet gestoord wordt. Dat zijn voor een aantal best wel wat veranderingen, maar toch ook wel zeer overzichtelijk, omdat we vanaf het begin af aan heel duidelijk rekening hebben gehouden met alle belangen die er zijn in het gebied. Dus bijvoorbeeld ook zoiets als een bestaande parkeergarage van de Winston Churchill, werd een vraag over gesteld: is die nog toegankelijk? Uiteraard is die toegankelijk. Dat soort... En kan het CBR daar nog lessen? Ja, dat kan zeker. Kan op een fietsstraat laden en lossen nog gebeuren? Ja, er is berekend, ik geloof uit mijn hoofd, dus dat is een beetje, pin me er niet op vast, maar dat zijn geloof ik veertig vrachtbewegingen per dag waar op dat stukje ruimte voor moet zijn. Dat is toegestaan in de norm en kan ook worden ontworpen om de bedrijven aan die kant te beladen. Overigens is het wel zo dat na, hoe lang zijn we bezig, al twee jaar gesprek en participatie, pas deze week een vraag kwam van de kant van Winston Churchill Leisure Center om de biervaten te vullen en dat die vrachtwagen ook toegang moet hebben. En ook daar, dat is nog nooit eerder ter sprake gebracht, maar ook daar zeg ik: uiteraard moeten de biervaten gevuld worden, dus daar zijn, daar kunnen we de openbare ruimte gewoon nog op inrichten of in ieder geval die belangen een plek zien te vinden. Ik geloof Rijswijks Belang is al vrij duidelijk geweest in wanneer ze wel en wanneer ze niet meestemmen. Dus ik ga er niet vanuit dat die stem nog binnenkomt, maar dan zeg ik in ieder geval wel nog tegen anderen: als u dat wil, dan zeg ik u toe dat u als raad, als raadsvoorstel toegestuurd krijgt het definitief ontwerp van het hele gebied. Dan kunt u zelf bepalen of om te zien of al die belangen daarin goed vertegenwoordigd zijn, of in ieder geval een afweging maken in relatie tot het algemeen belang. Dan kunt u ook zien of de afspraken zoals die er zijn, want ik ben het daar helemaal met u eens, afspraak is afspraak, of misschien kunnen er nieuwe afspraken gemaakt worden als dat nodig zou zijn, dan dat we die ook in dat definitief ontwerp van de openbare ruimte zetten. Ik nodig nogmaals uit de partijen die het betreft om notariële aktes niet alleen maar individueel te delen, maar gewoon met de hele gemeenteraad, zodat we weten waar we het over hebben. En is goed, zeg ik via u voorzitter, naar de heer Braam, met de geschiedenis en de kennis die u met zich meedraagt, dat we daar dan misschien samen nog eens even naar kijken, want de afspraken die moeten gewoon worden voldaan. Ik ben op het einde van, want er zijn nog een aantal zaken die er wilde zeggen. Definitie van goedkoop...

De voorzitter: Is er toch iemand die u wil interromperen. Mijnheer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: In ieder geval dank voor die toezegging voor het definitief ontwerp en ook voor de uitleg en ieder geval de bereidwilligheid om met al die bedrijven nog om tafel te gaan. Ik vroeg me wel af, u zegt nu van: we gaan overal een plekje voor zoeken, voor de bierwagens en het CBR en alles wat u net opnoemde. Dat is denk ik een hartstikke goede instelling om zo er naar te kijken. Maar hoe komt het dan dat die bedrijven nu toch zitten met heel veel vragen, want u staat heel erg open voor dat gesprek, maar tegelijkertijd merk je dus aan de andere kant dat er een andere realiteit lijkt het wel te bestaan. Ik was op zoek naar uw reflectie daarop.

De heer Van de Laar: Nee, dat is een zeer terechte vraag. Ik zeg niet dat... De wereld gaat wel veranderen, letterlijk de openbare ruimte daar. Dat is wel de insteek. En alle partijen vragen wij in participatie om zich ook te verhouden naar het algemeen belang. Dus dat gesprek zal verder worden gevoerd, maar het is wel de ontwerpen die we nu presenteren waarop we willen voortborduren. Niet dat, dat heel veel anders gaat worden. Tenminste, dat zou niet de insteek zijn. Om een voorbeeld te geven: op dit moment kunnen bezoekers van het Winston Churchill Leisure Center parkeren. Er wordt vooral overdag tijdens kantooruren gebruik gemaakt van die parkeerplaatsen en in de avonduren en op zaterdag is het daar heel erg rustig. Dan is er dus alle plek voor de bezoekers van

het Winston Churchill Leisure Center. Stel dat inderdaad daar langs parkeren wordt ingevoerd, en om ruimte te maken voor een verkeersveilig fietsstraat in dit geval, waar moet er dan worden geparkeerd? Kan in de openbare ruimte qua aantal, iets verder lopen. Dus dat is de verandering die dan plaatsvindt. In de woorden van de dames met hoge hakjes en de gekapte haren, die moeten dan iets langer lopen, maar die zouden ook in de parkeergarage kunnen en dat is op vijftig meter lopen afstand. Moet er een nieuwe ingang worden gemaakt. De ontwikkelaar staat daar allemaal voor open en. Er werd net naar gevraagd: hoe zijn die gesprekken? Daar zit ik zelf dus, en wij als organisatie zitten er niet bij, maar de ontwikkelaar is wel in gesprek met, ik heb het idee dat dat goed gaat, over het gebruik van die parkeergarage onder andere voor het bedrijf Winston Churchill Leisure Center. De waarborg die het bedrijf daarin wil hebben, is dat zij stabiele prijzen hebben inderdaad en dat ze niet gekke dingen worden geconfronteerd. Daarmee heb ik ook gelijk antwoord gegeven op de vraag: wie is de eigenaar van die garage? Op dit moment is dat Kadans Science Partner en dat gaat op een gegeven moment wellicht naar een ander toe als dat ooit misschien verkocht wordt. Maar dan neem ik aan dat als er contracten worden gesloten over het gebruik van die garage er een kettingbeding inziet dat die afspraken blijven gelden. Kijk ik, had ik nou antwoord gegeven op de vraag van de PvdA wat mijn definitie was van goedkope woningen? Nee. Even grosso modo, de huurprijzen zijn niet vastgesteld, maar dit is geen gebied voor dure villa's of twee-onder-een-kap. Dit worden studio's van 30 vierkante meter die onder het puntensysteem gaan vallen van de Woningwaarderingssysteem. En dat zijn dus niet de dure woningen van Rijswijk. Dus dat is voor nu in deze abstractheid mijn antwoord over de definitie van wat voor type woningen zijn dat. Het zijn voor een deel studentenkamers, zelfstandige units, wel met gezamenlijke voorzieningen. Dar is dus anders dan een duur 80 vierkante meter appartement in het Havenkwartier om eens wat te noemen. Waarvan de helft overigens wel betaalbaar is. Niet dat daar nog vragen oproept. Participatie, de vraag van Wij. Rijswijk, ik hoop dat ik daar voor nu voldoende over heb gezegd ten aanzien van dat niet iedereen tevreden is. De parkeerplaats eigenaarschap, heb ik een antwoord op gegeven. Het IHP, het tijdspad moet ik u schriftelijk beantwoorden, maar volgens mij staat er ook iets in dat IHP over, of in ieder geval de agenda Stad, over een tijdlijn, maar daar moet ik schriftelijk op terugkomen. De fietsstraat, er zijn meerdere alternatieven door Sweco onderzocht in dit rapport. Daarvan is, als veiligheid en menselijke maat en een leefbare buitenruimte de belangrijkste kaders zijn, en verkeersveiligheid noemde ik al, dan is in die ruimte wordt een fietsstraat als de beste oplossing geacht. Dat is richting Lange Kleiweg een ander verhaal, waarbij er wordt gedacht van: nee, een vrij liggend fietspad is daar een betere oplossing. Dus er wordt niet overal zomaar toegepast, de fietsstraat. Met de 30 kilometer en de inrichting et cetera, is de veiligheid daar gewaarborgd. En richting Lange Kleiweg, ook nog een saillant detail, zeker richting de tweede helft, moet u misschien denken aan, aan één kant het fietspad maken of het verbreden in ieder geval. Lange Kleiweg andere kant zal ik niet vanavond niet op ingaan. Dan hoop ik dat ik op alle vragen antwoord heb gegeven. Nog eentje over die ik niet heb geadresseerd, over een dubbele korting had de heer Braam het over. Ik noemde als voorbeeld in andere gevallen deelmobiliteit, maar dat is hier niet het geval. Het is niet zo dat er en een korting voor deelmobiliteit en een korting van het station af is gegaan. Maar we hebben een parkeernormennota uit 2011, die is gedateerd, want we zien dat het actuele gebruik, gewoon hoeveel auto's mensen hebben minder is dan in 2011 het geval was. Dus we hebben actuele normen op het moment dat we nieuwe gebieden ontwikkelen, zoals het Havenkwartier. Die normen pakken we eigenlijk als een standaard en daar hebben we mobiliteitskorting over gedaan van 33 procent vanwege de aanwezigheid van het station. Dan kom je uit op lage normen. Dat zouden voor eengezinswoningen in Pasgeld echt niet doen. Maar dat denken we dat, dat hier wel mogelijk is, omdat het studenten betreft en starters en dat soort units et cetera. Dus denken op die manier zit die korting in elkaar. Voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik had eerst de heer Braam, dan de heer Weterings. Omdat daar het punt net over ging.

De heer Braam: Feit blijft dat er door de raad, ook al is het 2011, een voorstel is ingediend als gaat om hoeveel parkeerplekken er per woning, per appartement, per herenhuis beschikbaar moet worden gesteld. Daar wordt dus fors van afgeweken. Dus dat is de eerste korting. Blijft het voor Beter voor Rijswijk overeind staan dat die mobiliteitskorting een tweede korting is die u toepast. Toch?

De voorzitter: Wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Met de argumentatie ik net zei kan ik dat helemaal volgen en heeft u gelijk. Net zei u dat er een korting van deelmobiliteit op zat en een korting van het station. Dat is niet het geval. Maar het is inderdaad een afwijking van wat in 2011, omdat dat geen realistische normen meer worden geacht. Daarom moeten we ook nieuwe parkeernormen voor de rest van Rijswijk en dus die hanteren we nu en daar hebben we vanwege het station inderdaad nog een korting opgezet.

De voorzitter: Oké, punt is duidelijk. Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ik heb het inmiddels geloof ik al twee keer aan de wethouder gevraagd, maar ik heb hem er nog niet over gehoord. Over de overeenstemming met de betrokken stakeholders. Begrijpt de wethouder dat dit plan niet kan worden voortgezet zonder die overeenstemming? Bent u dan bereid, want we kunnen zoals ik al zei, dit allemaal weer door laten gaan, erover gaan stemmen, maar is het niet gewoon handiger om ieder geval dit stuk van die parkeerplaatsen, die mobiliteitsplan dat eruit te halen en dat opnieuw aan te bieden als er een overeenkomst is bereikt met die stakeholders. Want nogmaals, een motie kan u naast u neerleggen, een amendement niet. Dat zijn nou eenmaal gewoon de spelregel. Dus u wilt iets doen wat dus niet kan, beseft u dat?

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Twee dingen over de ondernemers en de parkeerplaatsen, wilt u die nog uitnemen? Dat is plezierig nieuws zou ik bijna zeggen. Die openbare inrichting is onderdeel van een bestemmingsplan. Dus als u akkoord gaat met het bestemmingsplan, dan gaat u akkoord met het plangebied en de transformatie naar woningbouw, de nieuwe bestemmingen. Dat, dat mogelijk wordt om daar woningen te bouwen. Want op dit moment is dat niet mogelijk. Dat is het absolute grootste besluit wat u daarmee neemt. En ik heb net gezegd dat we het ontwerp van de buitenruimte, waaronder de parkeerplaatsen, dat het college dat aan de raad zou kunnen voorleggen als u dat wil. Maar het is natuurlijk wel nodig al die mobiliteitsmaatregelen en die parkeerplaatsen in de buitenruimte waar die er zijn. In aantallen in het gebied houden we die dus hetzelfde. Over de ondernemers. Het is ook niet zo, er was één inspreker die zei te zeggen of die zei dat hij voor een aantal ondernemers hier was en die andere ondernemers kwamen hier niet inspreken of bedrijven. Ik heb afgelopen twee dagen contact gehad met de andere bedrijven die genoemd werden en die zeiden, die lieten toch een iets ander verhaal horen. Die maken zich inderdaad over een aantal dingen zorgen, bijvoorbeeld over die leveringen of over die fietsstraat, gaat dat werken, inderdaad. Maar die zijn heel enthousiast, of in ieder geval, die willen heel graag dat deze ontwikkeling doorgaat, omdat er echt iets moet gebeuren in dat gebied. Dat die leegstand moet worden opgelost, dat er nieuwe bedrijvigheid moet komen, dat er voorzieningen komen waar ook de medewerkers van die bedrijven van gebruik kunnen maken. En dat geldt zowel voor TUI als het CBR. Ik heb daar ook nog afspraken mee om dat te bespreken, maar ik denk niet dat we een document gaan krijgen. Ik weet niet waar u op doelt of hoe u dat zou willen zien waar iedereen zegt: ja, we willen dit heel

graag. Als u vraagt: kunt u het los trekken, die openbare ruimte van bestemmingsplan? Dat al het geval.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Dus begrijp ik goed dat de huidige parkeerplaatsen, zoals die er nu voorleggen, pas deels worden opgeheven, worden weggehaald na overeenstemming met de stakeholders? Klopt dat?

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dat is waar het amendement toe oproept hè? Dus mijn interpretatie in, wat was uw woord nou? Dus in afstemming in ieder geval met, maar niet dat iedereen het daarover eens zal zijn. Voorzitter ik wil, en dan wil ik het eerlijk gezegd van mijn kant wel afronden, en dat zeg ik ook naar de heer Braam: we kunnen sowieso wel afspreken dat die parkeerplaatsen, zoals de huidige situatie nu is, niet verdwijnen voordat er duidelijkheid is over van wie zijn die parkeerplaatsen en hoe zit dat exact? Dus dat is sowieso nog een tweede toezegging die ik daarmee doe.

De voorzitter: Ik wil graag de raad herinneren aan het feit dat we hebben afgesproken interrupties, kort en krachtig. Ik sta er nog ieder één toe. Niet geldend voor mensen die nog niet één hebben gedaan. Dus de heer Braam, dan de heer Weterings. En dan ronden we af.

De heer Braam: Het is een hele korte interruptie. Het gaat inderdaad daar specifiek over. Ik krijg net een signaaltje dat u of in ieder geval uw ambtelijk apparaat in het bezit moet zijn van alle notariële stukken waar we degelijk de dertien parkeerplekken in benoemd zijn. Mijn verzoek: check dat nog even heel goed.

De voorzitter: Dat is een check verzoek, wat is het antwoord van de wethouder daarop?

De heer Weterings: Voorzitter, inderdaad ik hoor...

De voorzitter: Ik gaf wethouder Van de Laar net het woord. Ik kom dan bij u, mijnheer Weterings.

De heer Van de Laar: Ja, laat ik die discussie niet zo doen, maar laten we afspreken dat we...Ik nodig ook Winston Churchill Leisure Center uit om die notariële akten met de hele raad te delen als die er zijn. Dat is geen enkel probleem. Wij doen ons uiterste best en dat hebben we ook al gedaan. Wij hebben vooralsnog niet die notariële akte zelf kunnen vinden en de notaris zelf ook niet. Maar als die gewoon in de kluis liggen bij welk bedrijf dan ook, kunnen die gewoon gedeeld worden met iedereen, lijkt me. Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, nogmaals de wethouder deed een voorstel van dat het behouden blijft totdat er dingen aangeleverd, dat het bewijs aangeleverd wordt. Het bewijs is nu binnen. Maar puur het feit wel of geen bewijs, het gaat erom dat er een aangenomen amendement ligt. Daar kan u echt niet omheen. Dus ga alstublieft met die stakeholders praten over het behouden van de plek. Er komt een nieuw voorstel over de inrichting van dat stuk. Daar gaat het om.

De heer Dolmans: Voorzitter, mag ik dan toch even interrumpen?

De voorzitter: Ja, dat mag.

De heer Dolmans: Want het is absoluut niet de werking van welk amendement dan ook dat mensen buiten de raad een vetorecht krijgen over de invoering van, invulling van een raadsvoorstel. Dat is echt een totaal verkeerde interpretatie van de heer Weterings over dit amendement.

De voorzitter: Reactie van de heer Weterings.

De heer Weterings: Dan zou ik de heer Dolmans willen vragen nog even die vergadering terug te kijken hoe dat is gegaan. Dan kan hij zien dat er gewoon keiharde afspraken zijn gemaakt waar negen partijen mee akkoord zijn gegaan. Daar gaan we ons gewoon aan houden.

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar op de vraag van de heer Weterings.

De heer Van de Laar: Het is allemaal interpretatie denk ik over wat er staan zou, maar wij hebben gewoon, wij zijn de gesprekken aangegaan met ondernemers gewoon geheel indachtig het amendement. Dat hangt bij wijze van spreken boven het bed van degenen die dit doen. Maar het gaat over de parkeerplaatsen in het openbaar gebied behouden blijven. En ik heb totdat er afspraken zijn gemaakt over alternatieven...Ik heb net ook verwezen naar dat er gesprekken lopen met in dit geval Sir Winston Churchill Leisure Center met Kadans over gebruik maken van de parkeergarage. Dat is niet aan mij om daar verder iets over te zeggen, maar dat zijn alternatieven die onderzocht worden en ik hoop dat, dat slaagt. Zodat we uiteindelijk en auto's kunnen parkeren, de gasten van alle bedrijven daar goed kunnen parkeren en dat we ook een heel mooi openbaar gebied hebben met de menselijke maat dat verwelkomend is aan alle bezoekers en alle medewerkers van de gebieden en de nieuwe inwoners. Voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dan sluit ik daarbij...Op de valreep de heer Oelen, als allerlaatste.

De heer Oelen: Ik wil een praktisch voorstel doen, want de wethouder heeft een voorstel gedaan om de inrichting van de openbare ruimte met zijn raadsvoorstel aan de raad voor te leggen. Volgens mij zit de pijn hier in deze raad met name op dat aspect. Ja, en zou ik willen voorstellen, voorzitter, met instemming van mijn collega's dat het bestemmingsplan als zodanig gewoon als akkoordstuk kan doorgaan naar de raad.

De voorzitter: Uw voorstel is om het akkoordstuk te maken. Zal ik heel even de toezeggingen herhalen die ik tot nu toe heb gehoord en dan rond vragen op uw voorstel? Er is toegezegd dat het definitief ontwerp van het hele gebied aan de raad kan worden toegestuurd in verband met de afweging van...

De heer Van de Laar: Van het openbaar gebied, niet het hele plangebied, juist niet het plangebied. Qua bestemmingsplan is dat plangebied zoals het is, met het openbaar gebied bedoel ik de straat en de parkeerplaatsen.

De voorzitter: Oké. Toezegging invulling van het openbaar gebied, waaronder de parkeerplaatsen en de straat aan de raad wordt toegestuurd, zodat een afweging kan worden gemaakt over het algemeen belang en de raad kan controleren of aan de gestelde vereisten kan worden voldaan. Daarnaast is toegezegd om totdat er duidelijkheid is over het eigendom, niet al tot verandering over te gaan. Kan ik die ook nog steeds zo noteren? Dank. Heeft u verder uitnodigingen gedaan. Ik denk dat die aan de partijen zijn om op te pakken en op te reageren. Dan kom ik bij het voorstel van de VVD om het bestemmingsplan als akkoordstuk te doen nu die toezegging gedaan is over het stuk openbaar gebied. Wie wil daarop reageren? Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Nee, dat is voor ons gaat dat niet. Er zijn zoveel dingen vandaag gezegd die we moeten uitzoeken, die input leveren voor nog wat verder onderzoek. Ik vind het ook daarnaast gewoon een te groot plan om zomaar even erdoorheen te doen. Voor ons is het is het sowieso een bespreekstuk.

De voorzitter: Ja, potentiële toezeggingen, niet herhaling van het vorige belangrijke discussie die we vandaag hebben gehad.

De heer Weterings: Ik sluit me aan bij de heer Van Dam, absoluut geen akkoordstuk.

De voorzitter: Geen akkoordstuk. Heb ik nog andere partijen van de raad die daar wat over willen zeggen? Gaat het door als bespreekstuk naar de raad. Hebben we vijf minuten schorsing. Dan zie ik dus weer om, voorstel tweeëntwintig uur drieënvijftig. Dank u wel.

11. Raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan "Pasgeld-Oost" (RV 24 028)

De voorzitter: Nu iedereen zover is wil ik voorstellen om te gaan beginnen en dit keer vanaf de andere kant. D66 Rijswijk is daarmee zo meteen eerst en dat is bij agendapunt 11, raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan Pasgeld-Oost. Gaat uw gang, mijnheer Dolmans.

De heer Dolmans: D66 Rijswijk kijkt vanuit een positieve grondhouding naar dit bestemmingsplan. Bestemmingsplan zit binnen de eerder door de raad gestelde kaders volgens ons. Het biedt gewoon goede mogelijkheden voor de ontwikkeling, en ik zeg dat maar even bij nadruk, van het voormalige kassengebied in Pasgeld-Oost. We hebben een aantal vragen die voortbouwen op vragen die we eerder hebben gehad over de ontwikkeling van Pasgeld. Dat zal niet verbazen, gaat over de monitoring van de biodiversiteit. In eerdere debatten tussen raad en college heeft college gezegd van te monitoren op de inrichting, waarbij onder andere GroenLinks en D66 hebben aangedrongen op monitoring op soorten. Dus concrete vraag aan het college is van: wat is er nou wel mogelijk voor monitoring soorten? De tweede vraag is van: welke maatregelen kunnen er tijdens de bouwactiviteiten worden genomen om de kans op natuurherstel zo groot mogelijk te maken, en het zal voor een deel stadsnatuur zijn, dat begrijpen we, zo groot mogelijk te maken en het terugkeren van inheemse planten- en diersoorten zo waarschijnlijk mogelijk te maken na de bouw? Dan de derde vraag, omdat het een van de laatste keren is dat we waarschijnlijk zo uitgebreid over Pasgeld en de bestemming daarvan zullen praten, zou ik heel graag willen weten hoe we staan of waar staan we met de verdere ontwikkeling van de bos- en parkloper? Kunt u daar nader op ingaan? Ik heb de vraag ook gesteld tijdens de behandeling van de grondexploitatie. Misschien dat u nu iets meer in detail kunt gaan. Er is in het bestemmingsplan aandacht voor parkeernormen, auto's en mobiliteit. Maar de manier waarop het gebied wordt ingericht, of in ieder geval de randvoorwaarden die daar in worden gesteld, zullen ook leiden tot meer fietsen. En in hoeverre moeten er randvoorwaarden gesteld worden aan het fietsparkeren? En uit de zienswijze blijken vooral veel zorgen over de mobiliteit en de verkeersveiligheid. In de beantwoording staat ook dat plannen daarover later nog gaan passeren. Algemene vraag: begrijpt u dat belanghebbenden zich daar zorgen over maken en hoe kijkt u concreet tegen die zorgen aan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer El Majjaoui, PG&R.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter. We hebben zowel het raadsvoorstel als de zienswijze aandachtig gelezen. De zienswijze is maar liefst veertig bladzijden bevat die, dus ja. Participatie onder meer is ook, heeft geleid dat het beoogde woning aantal Pasgeld-Oost is gehalveerd. Dat is ook te danken aan het participatiebeleid. We moeten constateren dat de participatie in onze ogen dan succesvol is verlopen. Uiteraard niet iedereen kun je tevreden houden. Maar voorzitter, we hebben een tweetal vragen. Zowel in het raadsvoorstel als in de beantwoording van de zienswijze komt naar voren dat er momenteel verkeersonderzoek plaatsvindt naar mogelijke verkeersremmende maatregelen op de Lange Kleiweg. Die worden op dit moment onderzocht. U geeft ook uiteraard aan dat dit bestemmingsplan geen keuze wordt gemaakt in de verkeersmaatregelen. De vraag is:

ontvangen we dan een apart raadsvoorstel over voornemen tot een nieuw verkeersbeleid voor het mobiliteitsvraagstuk? Of is het specifiek enkel allen voor dit onderdeel van toepassing? De tweede vraag behelst een toelichting op de, dit traject heeft geen negatieve milieueffecten op termijn, maar er staat wel, ik weet niet of dat een worst case scenario is: mochten nadelige effecten worden zijn worden opgetreden, kunnen ze eventueel gecompenseerd worden. Kunt u dit even toelichten? Voorzitter, tot zover mijn vragen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van de PvdA, mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, op het ontwerp bestemmingsplan zijn wederom een aantal zienswijzen binnengekomen van onder andere bezorgde omwonden, inwoners en van partners zoals het hoogheemraadschap TNO et cetera. Bezorgdheid over onder andere bereikbaarheid, verkeersveiligheid leefbaarheid, luchtkwaliteit en het groen in het ontwikkelgebied. Bij deze zienswijzen is wat betreft de fractie van de Partij van de Arbeid iets opvallends aan de hand. Er wordt eentje van het hoogheemraadschap Delfland ontvankelijk en deels gegrond verklaard. En de overige allemaal ontvankelijk en ongegrond. En dat zijn vrijwel alle zienswijzen van bezorgde inwoners, bewoners en zeer betrokken organisaties bij de ontwikkeling van dit gebied. Voorzitter, er zijn grote zorgen over de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid rond het gebied en vooral de Lange Kleiweg. Er wordt dan verwezen naar de verschillende onderzoeken, onze mobiliteitsstrategie en maatregelen welke op lange termijn uiteindelijk zouden worden genomen. Omdat de uitvoeringsaspecten, omdat dit uitvoeringsaspecten betreft, staat het volgen van het college de huidige ontwerp bestemmingsplan niet in de weg, zo schrijft u. Maar voorzitter, kunnen wij er ook van op aan dat de zorgen worden weggenomen? Komt er een knip in de Lange Kleiweg? Gaan we de wegstructuur zo inrichten dat er nooit harder dan 30 kilometer per uur mag en kan worden gereden? Wordt hier ook gekeken naar de ontwikkelingen rond het DSM campus en de eventuele afsluiten van de brug voor het verkeer bij de DSM campus? Heeft dit invloed op het nemen van de maatregelen in Rijswijk? Dan de geluidsnormen. Voorzitter, uit akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden door de Lange Kleiweg en de Weteringseweg, de rijksweg A4/A13, het verkeer op de 30 kilometer wegen en de activiteiten op en rond het industrieterrein DSM. Voor de nieuw te bouwen woningen geldt dat het geluid op de gevel de voorkeursgrenswaarde van 48 decibel niet mag overschrijden. Dat gebeurt wel. Een hogere waarde is mogelijk, zolang de waarde niet hoger is dan de maximale ontheffingswaarde van 63 decibel. Welke maximale grenswaarde voor geluid gaan we uiteindelijk gebruiken en kunnen we niet beter gewoon altijd zorgen dat we onze voorkeursgrenswaarde blijven hanteren? Het water. Op pagina 3 lezen we in het raadsvoorstel en ik citeer: wat betreft waterveiligheid is voor de regionale waterkeringen die binnen het plangebied vallen een beschermde dubbele bestemming opgenomen. Kunt u dat nader uitleggen wat dit betekent? En zijn de onderzoeksresultaten inmiddels bekend van de grondwater problemen zoals deze door de bewoners worden ervaren? En waar ligt de oplossing voor deze bewoners, voorzitter? Flora en fauna. Wat betreft de ransuil, er is ontheffing aangevraagd van de Wet natuurbescherming voor de beoogde werkzaamheden in het plangebied. Hoe staan we ervoor met deze ontheffing? Kunnen we het bestemmingsplan wel vaststellen, ondanks dat een eventuele ontheffingsaanvraag in behandeling is? Voorzitter, we hebben ook gemerkt dat rond flora en fauna in dit gebied veel te doen is. Hoe staat het er momenteel voor? Wordt het noodzakelijke onderhoud van onder andere de oevers inmiddels opgepakt of is hier helaas een afwachtende houding in verband met de toekomstige ontwikkelingen in Pasgeld? Voorzitter, de werkgroep Natuurlijk Delfland en Pasgeld Natuurlijk spreken regelmatig hun bezorgdheid uit over het gebied en zouden graag mee willen denken, maar wellicht nog belangrijker, mee willen werken aan een mooie goede inrichting van dit gebied en het onderhoud daarvan gezamenlijk op te pakken. De fractie van de Partij van de Arbeid vindt dat belangrijk, dat bewoners, organisaties meedenken en meedoen bij inrichting en onderhoud

van hun eigen woonomgeving. Hoe ziet de wethouder dit? En wat is er voor nodig om deze inzet daadwerkelijk handen en voeten te krijgen? Want vele handen maken licht werk en samen maken we toch Rijswijk? Voorzitter, we wachten de beantwoording in eerste termijn af.

De voorzitter: Dank u wel. Rijswijks Belang, mevrouw Niesen.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Een aantal vragen zijn al gesteld. Ik kan me aansluiten bij de vraag over mobiliteit van de heer El Majjaoui, ik heb dezelfde vragen. Ik heb nog wel een vraag over natuur en ecologie. Hier staat dat er een uitgebreide ecologische scan is uitgevoerd en hieruit is gebleken dat er in Pasgeld-Oost geen element van zwaarder beschermde soorten zijn waarnaar vervolgonderzoek benodigd is. Als ik kijk op de site van Vereniging voor veldbiologie lees ik dat buiten die ransuilen ook sperwers, buizerds, watervleermuizen en zelfs een hermelijn in het gebied aanwezig zouden zijn. Wat wordt dan bedoeld met zwaarder beschermde soorten? Vallen deze dieren daar niet onder, of wel onder? Is er onderzoek gedaan ook naar deze dieren of niet? En wat houdt dat voor het plan in? Graag antwoord van de wethouder hierop. Mobiliteit is geweest. In de nota van zienswijzen heeft de werkgroep Pasgeld en Natuurlijk Delfland een aantal zienswijzen ingediend. Dan staat er achter een heel net antwoord, maar dan mis ik de conclusie. Dus wat wordt er met de antwoorden en met zienswijzen gedaan? Ook graag hier nog verheldering op. Dat was het even voor mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat uw gang, ChristenUnie.

De heer Stam: Dank u wel voor het woord. Voor ons ligt het bestemmingplan Pasgeld-Oost. Een belangrijke stap in het bebouwen van dit bijzondere plekje in onze gemeente. En dat is een ontwikkeling waar de ChristenUnie altijd kritisch op is geweest. Als het gaat om het bijbouwen voor nieuwe woningen moet het uitgangspunt zijn dat dit binnenstedelijk plaatsvindt, zoals bij Kessler Park. En er moet immers ook voldoende ruimte zijn voor groen in deze stad. En ook gezien de vragenlijst die Rijswijkers hebben ingevuld in het kader van de nieuwe omgevingsvisie, waaruit naar voren komt dat mensen graag het groen willen behouden en dat er in ieder geval niet in groengebieden gebouwd moet worden, zo las ik in de input van inwoners. Dit brengt mij bij het participatietraject. Er is een uitgebreid traject geweest en ik heb het verslag met interesse gelezen. Hoe beoordeelt u het participatietraject? Het lijkt erop dat de wensen van de bewoners waar mogelijk zijn meegenomen. Maar wat uit het verslag niet helemaal helder wordt is of de buurtbewoners in overwegende mate voor of tegen dit bestemmingsplan zijn. Wat kan de wethouder daarover zeggen? Klimaatadaptatie blijft een belangrijk aandachtspunt. Hoe voorkomen we dat met name de woningen die aan het water gebouwd worden over een paar jaar toch onderlopen na een periode van hevige regen? Er lijkt hier rekening mee te worden gehouden in het bestemmingsplan, maar is dat ook voldoende, aangezien we ook zien dat de buien tegenwoordig steeds heftiger en zwaarder worden? En aangezien in het plan is voorzien dat de omgeving zoveel mogelijk water vasthoudt, is dat dan wel verstandig als we dat meewegen? En welke rol speelt het gebied in de huidige vorm in het afvoeren van regenwater? In het verlengde hiervan nog een vraag over de parkeerplekken en het aanleggen van al dan niet verharde parkeerplekken. Klopt het dat de parkeerplekken in het plan niet half verhard zijn, dus verhard zijn ingetekend? En zo ja, waarom is er niet gekozen voor die half harde optie? Welke mogelijkheden heeft de raad om ervoor te zorgen dat de nieuwe bewoners niet de tuinen van de huizen gelijk vol leggen met allerlei steen, zodat er veel groen verloren gaat? De ChristenUnie-fractie vindt het belangrijk dat de nieuwe woningen worden gebouwd bij bestaand OV. Er rijdt slechts twee keer per uur een bus over de Lange Kleiweg. Aan welke oplossingen denkt de wethouder om de inwoners te stimuleren om vervoersmiddelen te gebruiken die schoon zijn en een lage impact hebben op de beschikbare ruimte? Kan de dienstregeling van bus 53 worden uitgebreid? En hoe logisch is het om een nieuwe fietsbrug en

wandelbrug over de Vliet mee te nemen in het bestemmingsplan? Want als die brug er niet komt, dan is de aansluiting op tramlijn 1 een stuk minder goed dan zoals beschreven staat in het huidige plan. De flora en fauna. In algemene zin is de ChristenUnie benieuwd in hoeverre het groen dat met dit bestemmingsplan verdwijnt, elders in Rijswijk gecompenseerd kan worden. Bovendien blijkt uit de ecologische scan, en andere partijen refereerde er al aan, dat het gebied belangrijk is voor de ransuil. Deze soort die op de rode lijst van Nederlandse broedvogels staat, is kwetsbaar. Hoe zien die maatregelen er precies uit, het activiteitenplan ter bescherming van die ransuil er precies uit? Op basis waarvan verwacht de wethouder dat die ontheffing op de Wet natuurbescherming ook wordt afgegeven? En ook hiervoor zijn we benieuwd, kunnen en worden elders in Rijswijk dan maatregelen genomen om het verlies van dit voorziene gebied te compenseren? Dan nog het financiële plaatje. Op dit moment zijn honderd tot honderdtien woningen voorzien. En de ChristenUnie-fractie is benieuwd naar vanaf hoeveel woningen de business case rendabel is en of het aantal woningen misschien dus nog omlaag bijgebracht, naar omlaag bijgebracht kan worden? Voorzitter, kortom de ChristenUnie heeft nog veel vragen bij dit plan en ik kijk uit naar de beantwoording van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Beter voor Rijswijk, mijnheer Cupedo.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk is verheugd met het voorliggende raadsvoorstel Een max van honderdtien woningen in een schitterende omgeving. Wat betreft mobiliteit, het is al eerder gezegd door mijn collega's, voor de verkeersremmende maatregelen op de Lange Kleiweg, dat houden we nauwlettend in de gaten. We hebben één vraag aan de wethouder: kan de wethouder iets meer vertellen over de rechtszaak in RijswijkBuiten? Beter voor Rijswijk houdt er rekening mee dat deze zaak, gericht op parkeren, voor een kettingreactie kan zorgen in Pasgeld-Oost. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De VVD, mijnheer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank, college, voor dit raadsvoorstel. We hebben er al heel veel over gesproken, in de raad over de ontwikkeling in Pasgeld, specifiek ook over Pasgeld-Oost. Ik zal tijdens de raad daar nog wel enkele politieke beschouwingen aan gaan wijden. Voor nu beperk ik mij tot een enkele vraag. Mobiliteit, verkeersontsluiting, er zijn al wat opmerkingen over gemaakt. Ik lees, dat is heel concreet, dat definitieve keuzes worden gemaakt hieromtrent door middel van een verkeersbesluit. Verkeersbesluit is een bevoegdheid van het college, als ik mij goed herinner. Ik herinner mij dat denk ik heel erg goed. En dat is in zijn algemeenheid een prima instrument. Maar gelet ook de vragen die over het onderwerp hier al in de raad worden gesteld, het feit dat de besluiten die genomen gaan worden een grote impact hebben op dit gebied, maar ook breder, zou ik graag van de wethouder een toezegging willen krijgen dat hij de contouren van dat te nemen verkeersbesluit eerst met de raad bespreekt. Graag hoor ik daarop uw antwoord. Als het antwoord nee is, dan zal ik een amendement indienen waarbij verkeersbesluit wordt voorgelegd aan de raad, om dat te vervangen voor een raadsvoorstel. De tweede vraag betreft de dienstregeling van lijn 53, daar hangt natuurlijk nog wel een beetje op. Nu rijdt die bus niet zo heel veel. Wat is de stand van zaken? Althans, wordt er nu met HTM gesproken, of ik weet eigenlijk niet welke vervoerder het is, maar met de vervoerder gesproken over het uitbreiden van de dienstregeling daar? Hoe reëel is dat? De derde vraag betreft de brug. De heer Stam maakte er ook al een opmerking over, maar mijn vraag is eigenlijk iets concreter: wordt hier nu de mogelijkheid van de brug geformuleerd en geaccepteerd? Of wordt hier gezegd: we gaan onderzoek doen naar nut, noodzaak en naar de financiële ruimte en pas daarna komt er nog een voorstel ook naar de raad om wel of niet die brug te gaan realiseren? Of zeggen we met de goedkeuring van dit bestemmingsplan dat die brug er hoe dan ook gaat komen? En de vierde vraag, het betreft toch maar wederom dat parkeren. Ook nu wordt weer een afslag

genomen ten aanzien van deelmobiliteit en OV. Ik vraag me hier toch wel af hoe ontzettend reëel dat is voor honderdtien grondgebonden woningen met de doelgroepen die hier omschreven zijn? Dat zijn allemaal doelgroepen die auto's gaan hebben. Dat kan ik u wel op een briefje geven. Dus mijn vraag is: kunnen die mensen straks echt allemaal een eigen auto hebben en blijft er dan ook nog voldoende ruimte voor bezoekers? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Dank. Ik had ook nog een aantal vragen. De inspreker die zei van: het was voor ons een verrassing dat er antwoorden op de zienswijzen waren gegeven. Ik vroeg me eigenlijk af van: wat is nou precies de procedure als mensen een zienswijze bij ons indienen? Het lijkt me dan toch ook wel logisch dat ze die beantwoording ook al toegestuurd krijgen op het moment dat die er is. Dan snap ik, zoals de wethouder bij het vorige punt al aangaf, dat ze nog moeten worden vastgesteld door de raad. Maar in concept toesturen zou volgens mij geen raar idee zijn, zeker gezien de hoeveelheid aan zienswijzen die hier zijn gegeven en enigszins een onderwerp is dat heel erg leeft bij heel veel inwoners. Dus ik vroeg me af of dat misschien in het vervolg kon gebeuren bij dit soort zaken? Dat brengt me eigenlijk op de vervolgvraag van: er zijn heel veel mensen die hier hebben mee geparticipeerd, mensen die blij zijn, mensen die minder blij zijn om, ongeacht of ze, wat hun gemoedstoestand is, hoe zijn nou meegenomen met dit ontwerp dat nu voor ons ligt? Is het toegestuurd? Ik snap dat ze niet meer mee hoeven te participeren. Dat station zijn we gepasseerd. Maar hebben ze kennis kunnen nemen hiervan en hebben ze het bijvoorbeeld toegestuurd gekregen via de mail? Dat was nog een vraag die ik had. Dan participatie, het schetsboek wat we enige tijd geleden natuurlijk in ontvangst hebben mogen nemen. Er staan heel veel mooie uitgangspunten in die ten grondslag liggen aan het voorliggende plan. Daarvoor zijn hele belangrijke onderwerpen geweest die groenblauwe zones tegen ecologische verbindingen, de biodiversiteit, is al door meerdere sprekers hier gezegd. Over biodiversiteit heeft D66 al de vragen gesteld. Over de meetbaarheid daarvan en ook over die bos- en parkloper was ik wel heel erg benieuwd. Die had ik hier ook als vraag opstaan. Ik vraag me af hoe zeker het nou is dat die nu gerealiseerd wordt en dat de financiën hiervoor ook beschikbaar zijn, ja dan te nee? Maar goed, voor de rest zijn alle vragen daarover al verteld, dus die ga ik niet herhalen. De bereikbaarheid. Ik had nog een paar aanvullende vragen, want wat zijn nou specifiek de plannen voor de Kleiweg? Is daar al wat meer duidelijkheid over? Er is nog een verkeersonderzoek gaande, maar ik kon daar niet heel goed uit deze plannen zien wat we daar nou precies mee gaan doen, terwijl het wel een van de belangrijkste verkeersaders is voor Pasgeld-Oost en voor de bereikbaarheid van de honderdtien tot honderd nieuwe bewoners die daar gaan wonen. Er was sprake een tijdje geleden van een fietsstraat die werd doorgetrokken. Maar dan toch weer niet. Dus duidelijkheid op dat punt is denk ik wel handig. Die verkeersonveiligheid op het Jaagpad, die ook meerdere malen in de zienswijze zelf werd aangegeven, lijkt nu een plan voor de toekomst te zijn om dat dan te gaan verhelpen. Ik vraag me af: hoe ver ligt die toekomst dan van ons en kunnen we, wat is de reden dat we niet nu al een paar aanpassingen aan het Jaagpad konden doen? Ook vragen over openbaar vervoer zijn al door de VVD en ChristenUnie gezegd en ook de parkeernorm. Toch nog een kleine toevoeging dan op die vragen. Ik denk ook dat het een vrij dure klasse is waarin we bouwen, waar de meeste inwoners het niet bij één auto houden. Hoe gaan we daar straks mee om in dit toch wat kleine gebied, wat we tot zover best wel groen proberen te houden, maar ja dat is toch best wel een obstakel volgens mij daarvoor. Graag daar ook nog een reflectie op. Daarbij laat ik het voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Maarseveen, GroenLinks, tot slot.

De heer Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al een heleboel vragen gesteld. Ik was alleen nog even nieuwsgierig of er ook al geld is gereserveerd om de adviezen van TAUW uit te voeren? Dan

denk ik bijvoorbeeld aan ecopassage onder de Lange Kleiweg, zodat de dieren weg kunnen tijdens de bouwactiviteiten. Afgelopen 6 april zijn we met een aantal fracties op uitnodiging van de werkgroep Pasgeld bij hen op bezoek geweest. Ze hebben ons, naast andere dingen, ook de heldere waterpartij laat zien in Pasgeld-Oost, die wordt ook genoemd op pagina 39 van het rapport van TAUW, met zeer helder water, met allerlei bijzondere waterplanten waarvan ik de naam inmiddels ben vergeten. Maar ik was nieuwsgierig, is het al bekend wat er met deze waterpartij gaat gebeuren? Blijft hij in stand of gaat het verdwijnen? Afgelopen zaterdag heb ik op een bijeenkomst van PlatformGroen geleerd dat ook kleine stukjes groen, dus achter, voor en geveltuinen, de biodiversiteit helpen en dieren en planten helpen om dieren en planten te kunnen...Dieren en planten helpen om te kunnen migreren binnen een gebied. En ik begrijp dat koopcontracten van huizen buiten het bestemmingsplan liggen. Maar is er een manier om met toekomstige bewoners af te spreken dat ze hun tuin groen houden? Heeft de gemeente of Synchronon middelen om bewoners te stimuleren om hun tuin groen te houden en hun daken groen te maken? Weet u misschien of er gemeenten zijn die dit al doen? Want het zou wel heel jammer zijn als huiseigenaren met een huis in zo'n mooi groen gebied hun hele tuin laten betegelen, dat zou echt jammer zijn. En ik vroeg me af met betrekking tot het station RijswijkBuiten of er al iets van een tijdlijn bekend is, dat we een beetje weten, of er al een stip op de horizon is wanneer dat station er gaat komen? Dat was het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik naar de wethouder die de laatste vraag opschrijft. Ga ik eerst naar wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Vandaag neem ik even, in ieder geval de vragen over biodiversiteit en het groen, waar voor mijn collega. Mijn portefeuille natuurlijk. Aantal vragen die gesteld zijn. Inderdaad, in het verleden hebben we het uitgebreid gehad over monitoring van biodiversiteit en ook over de soorten die momenteel in het gebied aanwezig zijn. Wat wij doen is dat we bij de verschillende gebiedsontwikkelingen natuurwaarde onderzoek laten uitvoeren, mevrouw Niesen die verwees er al naar, door TAUW is dat in 2021 in Pasgeld gedaan. Maar dat doen we ook bij de andere gebiedsontwikkelingen. Waarbij ik wel inderdaad ook de kanttekening wil plaatsen dat de biodiversiteit in de periode dat er kassenbouw en gemaaid groen in Pasgeld aanwezig was, niet om over naar huis te schrijven was. Ten opzichte van dat ijkpunt gaan we er met de nieuwe natuurinclusieve inrichting van dit gebied wel degelijk op vooruit. Het rapport van TAUW geeft ook aan dat de biodiversiteit van het gebied, zoals u zelf ook al zei, niet heel bijzonder was. De bewoording was iets anders. Maar dat wil niet zeggen dat de soorten die daar aangetroffen zijn ook daadwerkelijk die u noemt op die vergelijkbare website, dat die daadwerkelijk een habitat daar hebben. Wij hebben momenteel voor de ransuil en voor de watervleermuis een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd. Wij hebben van de ODA, die door de provincie gemandateerd is daarin, onlangs het bericht kregen dat ze voornemens zijn om ons die ontheffing ook daadwerkelijk te geven. Dat wil niet zeggen dat we er dan al zijn. Dan moeten we nog een zienswijze kunnen wij daarop indienen. Dat kunnen derde partijen kunnen dat ook doen. Dus als die hele procedure gelopen is dan inderdaad kunnen we overgaan tot werkzaamheden, maar wel binnen bepaalde grenzen. Die werkzaamheden kunnen wij uitvoeren tussen de broedperiode en de winterrui, dus dat is een beperkte periode. In die periode, en daar voor die periode, daar zijn we nu al mee bezig, moeten wij inderdaad een activiteitenplan opstellen en werkzaamheden uitvoeren om te zorgen dat de dieren die aanwezig zijn, hebben we het echt specifiek over de ransuil en die watervleermuis, een andere plek kunnen vinden. We hebben zeventien nesten in de omgeving al geplaatst en we zijn dus ook, we monitoren dus ook of die ransuilen daarnaartoe gaan. Mochten ze nog aanwezig zijn op het moment dat we werkzaamheden gaan uitvoeren, dan zullen we ze toch echt ook moeten gaan...Verjagen is een groot woord, maar dan zullen ze toch naar de omgeving toe moeten worden gedrukt. Dat is de realiteit en dat is de uitzondering die wij krijgen dan op die Wet

natuurbescherming, op die manier doen we dat. Datzelfde geldt voor de watervleermuis. Als we daar iets mee, daar zullen we ook maatregelen moeten treffen, bijvoorbeeld door in de avond periodes eventuele bouwverlichting intern het gebied houden, zoveel mogelijk uit te houden, zodat we geen overlast veroorzaken voor ook deze dieren. Als het aankomt op het monitoren van biodiversiteit dan hebben we het over planten en dieren, dan wordt door onze eigen mensen wordt ook gebruik gemaakt van in ieder geval de nationale database flora en fauna, de NDFF en waarnemingn.nl. Particulieren die bekend zijn met de methodiek van deze platformen die kunnen ook hun waarnemingen hier plaatsen, dat zijn wel waarnemingen die aan een aantal voorwaarden moeten voldoen, zodat er ook een echte daadwerkelijke waarneming is, zodat je geen spookwaarneming krijgt. Je zal maar toch weer het beruchte eikelmuisje daar vinden en dan blijkt dat die daar toch door iemand geplaatst is. Ja, dat zou ook kunnen. Dus er moet echt wel, er zit echt wel een procedure achter, zodat er ook een getoetste waarneming in dat systeem komt. Wij kunnen via deze database dus ook een opvraag, een uitvraag doen van een bepaald gebied. Het gaat in blokken van een vierkante kilometer. Dan kunnen wij vervolgens kijken of in dat gebied in het verleden wat voor biodiversiteit daar aanwezig was. Met de beoogde vergroening van het gebied, dan hebben we het over de parkloper en de bosloper en de inrichting van de openbare ruimte in het gebied Pasgeld-Oost, waar we het nu even over hebben, proberen wij dan ook met de juiste beplanting ervoor te zorgen dat er weer een habitat voor in ieder geval die dieren komt en ook voor de eventuele beplanting die dan momenteel in de omgeving ook aanwezig is. Op het moment dat wij die parkloper en die bosloper en ook de verdere vergroening van het gebied hebben aangelegd, dan zullen we dat dus inderdaad ook gaan monitoren. Tweejaarlijks zullen we daar naar kijken. Tegelijkertijd, we hebben natuurlijk continu de meldingen van al die particulieren op die platformen die wij gebruiken, en dat is ook het platform wat dus onze eigen mensen gebruiken. Mijn voorstel zou zijn, en dan moet toch wel even uitkijken, even uitzoeken of dat praktisch gezien echt mogelijk is, om dat via de duurzaamheidsmonitor te doen die wij momenteel, waar we momenteel mee bezig zijn. Daar komen we binnenkort ook naar uw raad toe, vanuit de motie die eerder door een groot aantal partijen is ingediend om duurzaamheid in het algemeen te monitoren en periodiek aan uw raad te rapporteren. Dat zou hiervan, dit zou een mooi onderdeel zijn om daar in mee te nemen. Daarmee kunnen we dan ook meteen toetsen of de inrichting van het plan ook daadwerkelijk de beoogde doelsoorten terugbrengt in het gebied. Dan even over de bosloper en de parkloper. De bosloper die van het Elsenburgerbos naar De Drassige Driehoek loopt is deels niet ons eigendom, deel ook ligt op het gebied van BPRC. Maar we hebben daar wel gesprekken over om ook dat stuk biodivers of in ieder geval een andere manier dan vlak gemaaid in te gaan richten, zodat we ook daadwerkelijk er voor kunnen zorgen dat, dat gebied een doorlopende groene loper wordt. Dat is voor de bosloper redelijk, is dat al redelijk ingericht, maar de parkloper is dat een ander verhaal. Er werden vragen ook over gesteld, de parkloper is het deel wat op het Pasgeld-West ligt, daar is een budget voor door de raad, ook via een amendement voor vrijgemaakt van bij ik geloof uit mijn hoofd 1,4 miljoen. Maar voor het deel wat Pasgeld-Oost ligt, dus wat eigenlijk net ten noorden van het bestemmingsplan ligt van Pasgeld-Oost, want de parkloper die dus ook vanaf de Kleiweg tot aan de Vliet loopt zit in het bestemmingsplan Pasgeld-West. Dat is een hele strook die daaromheen zit en ook de loper trouwens die van het Elsenburgerbos naar De Drassige Driehoek loop zit in bestemmingsplan Pasgeld-West. Dus die hebben we al vastgesteld. Die parkloper, het laatste deel tussen dus de Kleiweg en de Vliet, dat is niet in ons eigendom. Dat is deels van BPRC, dat is deels van TNO en er zit nog een particulier tussen. Wij zijn momenteel wel in gesprek met deze partijen, om dat op een goede manier wellicht in de toekomst, wanneer dat precies is dat weten we nog niet, om daar ook echt de inrichting op een goede manier te kunnen gaan laten plaatsvinden. Even kijken hoor. Voor de flora en fauna die momenteel in het gebied aanwezig is, want daar werden ook vragen over gesteld, gaan we dus, gaan de bouwwerkzaamheden absoluut impact hebben. Dat is een feit. Ik denk ook niet dat ik dat, dat wil

ik ook niet ontkennen, dat zien we allemaal. Daar treffen we dus wel maatregelen voor. De maatregelen die ik net al genoemd heb voor de soorten die onder de Wet natuurbescherming vallen. Tegelijkertijd ook voorafgaand aan de werkzaamheden doen wij een schouw om te kijken of er nog dieren aanwezig zijn die daar toch onverhoopt aan het nestelen zijn. Zo hebben we, werd mij ook vandaag nog verteld, onlangs weer door één van onze ecologen werd ergens een winterkoninkje nest gevonden. Dan betekent het dus gewoon dat die bouwer wel zegt van: ik wil door. Maar dan zeggen wij dus: nee, het stopt, want dat moet eerst op een goede manier afgewikkeld worden. Krijgen we overigens wel gewoon de rekening voor gepresenteerd. Dat zult u begrijpen. Maar dat is daadwerkelijk onderdeel van ons plan. Dus die schouw is ook heel belangrijk voorafgaand aan de werkzaamheden. Nogmaals, in het algemeen betekent ook dat we in de omgeving, dus dat foerageergebied voor die beschermde soorten en ook het leefgebied aantrekkelijk moeten maken, zodat er ook migratie naar vanuit het plangebied naar die andere locaties plaatsvindt. Er werd een vraag gesteld nog over de oevers binnen het gebied. Binnen het gebied Pasgeld-Oost gaan we momenteel geen oevers oppakken. Ik ga er vanuit dat we het nu echt even houden bij Pasgeld-Oost. Als u bedoelt het slagenlandschap, daar zullen op termijn wel werkzaamheden gaan plaatsvinden. Hoe we dat gaan doen, dat wordt nog bekeken, maar binnen Pasgeld-Oost momenteel niet. De vraag die gesteld werd over de heldere waterpartij, voor zover ik weet, maar daar moet mijn collega straks maar eventjes wat duidelijkheid over geven, blijft die gewoon bestaan. En wordt er zelfs nog water toegevoegd aan het gebied. Waarbij we bij het toevoegen van water dus ook echt nadrukkelijk gebruik willen maken van natuurvriendelijke oevers, daar geen beschoeiingen aanbrengen, zodat daar ook zoveel mogelijk mogelijkheden zijn om ook die biodiversiteit van flora en fauna, planten en dieren moet ik eigenlijk zeggen, er wordt versterkt. Dieren die in het, dan heb je natuurlijk op het moment dat dieren inderdaad door werkzaamheden uit het gebied worden verdreven, dan is er ruimte via, moet ik zeggen, het slagenlandschap om een andere plek te vinden. Voor Pasgeld-West, ga ik dan voor het gemak toch nog even op in, is dat natuurlijk wat lastiger, want daar zit inderdaad die Kleiweg, waar mevrouw Van Maarseveen ook al over begon. Hoe gaan we daarmee om? Die kunnen die weg, die kunnen een tijdelijke plek wellicht vinden in ook de te handhaven volkstuincomplexen daar, De Schoffel. Maar dat is natuurlijk geen definitieve oplossing. Dus willen wij in de toekomst iets doen, dan zal dat, zo'n onderdoorgang naar de Kleiweg zit momenteel niet in de plannen. Maar dat zal dan bij de herinrichting van de Kleiweg alsnog meegenomen moeten worden. Vooralsnog nu in ieder geval niet onderdeel van dit voorliggende raadsvoorstel. Even kijken, wat ik net al Rijswijks Belang, de vraag over de dieren die dus op die website naar voren komen die gezien zijn. Wij gaan, op het moment dat er één melding is van bijvoorbeeld een hermelijn, dat wil niet zeggen dat, dat de habitat van een hermelijn is. TAUW heeft daar wat onderzoeken gedaan die langduriger zijn en die komen er dus inderdaad op dat er een aantal soorten aanwezig zijn, die u ook genoemd heeft, de ransuil en de watervleermuis. Maar de overige soorten niet van dusdanige natuurwaarde zijn dat het niet mogelijk zou zijn om daar te bouwen of dat die onder de Natuurbeschermingswet vallen. Compensatie van de ChristenUnie. Ik denk dat ik daar ook net op in ben gegaan. Status bos- en parkloper, heb ik net al een en ander over gezegd. Daar zijn we dus druk mee bezig. Tegelijkertijd realiseren we ons ook heel goed, want er zijn nog wat werkzaamheden van WarmtelinQ die uitgevoerd moeten worden. WarmtelinQ van Rijswijk naar Leiden gaat door dit gebied. Zijn momenteel nog met de provincie bezig met het provinciaal inpassingsplan, betekent dus ook dat we daar op een gegeven moment een definitief traject voor hebben. Wij willen dat heel graag ook onder die parkloper hebben, omdat daar ook al wat leidingen liggen. Zou mooi zijn als je dat in dat traject zou kunnen doen, maar daar zijn de gesprekken nog over gaande. Waarbij de druk momenteel niet eens zozeer bij ons ligt, maar wel bij heel veel andere gemeenten. Dat biedt ook weer mogelijkheden, inrichting van WarmtelinQ. WarmtelinQ schermt daar zelf ook mee op social media. En ik weet ook dat ze dat doen, dat ze in Schiedam en ook in Delft bezig zijn om de inrichting

na het aanbrengen van die leiding daarboven ook op een goede manier op te pakken, zodat daar ook weer bij biodiversiteit toegevoegd kan worden. Op welke wijze we dat gaan doen, dat moeten we nog goed met WarmtelinQ over afspraken over maken in de nog af te sluiten samenwerkingsovereenkomst. Ik denk dat ik de meeste vragen wel beantwoord heb. Mochten er nog verder vragen zijn dan, voorzitter, dan komt dat in de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, fietsen, er komen niet alleen in absolute aantallen meer auto's in een groeiende stad, maar ook meer fietsen en die moeten ook parkeren. Dat is zeker het geval op plekken waar heel veel fietsen samenkomen, zoals...Hier zijn er geen aparte fietsstallingen, specifiek voor Pasgeld-Oost. Maar wel, dus fietsen zal op eigen terrein geparkeerd moeten worden. Hier en daar is misschien een fietsnietje voor bezoekers, maar die aantallen zijn hier niet zo groot. Bij Kessler Park is dat dus een enorm issue, waar laten we de fietsen? Maar ook naast Pasgeld-Oost, het station RijswijkBuiten moet qua fietsstallingen echte een grote capaciteit fietsen hebben, omdat dat juist een heel belangrijk onderdeel gaat zijn van de bereikbaarheid, ontsluiting van RijswijkBuiten en Pasgeld, maar ook van de nieuwe ontwikkelingen van DSM. Dus de fiets in dit gebied is echt heel belangrijk. De verkeersonderzoek loopt nu naar de Lange Kleiweg. Dat staat los van dit bestemmingsplan. Dat zit dus ook niet als onderdeel van het besluit. Dat zit deels op de honderd woningen, maar het onderzoek heeft uitgewezen dat vanuit die honderd, honderdtien, honderdnegen woningen zijn het, dat daar niet een enorme parkeerdruk vandaan gaat komen. Dat zit natuurlijk heel erg bij Pasgeld-West, waar duizend woningen gebouwd gaan worden. Die hele Lange Kleiweg moet daarmee wel waarschijnlijk op een nieuwe manier worden ingericht. En dan wil ik niet toezeggen dat het verkeersbesluit aan uw raad wordt voorgelegd, want dat is simpelweg, en blijft, een college bevoegdheid. Maar wel misschien een analogie met het vorige onderwerp, de inrichting ervan, want er zal ook een investeringsbesluit aan vastzitten en dat moet per definitie via de raad. Dat kan via de begroting in de investeringslijst, maar ik denk dat het beter is om dat explicieter te doen via een raadsvoorstel en daar zouden we ook als besluit kunnen opnemen: de raad geeft het college de opdracht het verkeer besluit te nemen om, aldus, aldus dus. Dus dat is een toezegging. PG&R, dat was het antwoord op VVD en PG&R. De nadelige effecten op het gebied van milieu. Vroeg me af wat u daar zelf mee bedoelt? Ik denk bijvoorbeeld als ik denk aan klimaat, dan gaat het over nadelige effecten zou van vergaande verstening kunnen zijn dat er wateroverlast is. Er wordt heel veel water hier gegraven, om het zo te zeggen. Dus wat dat betreft wordt daar op die manier al in het plan en uiteindelijk in de uitvoering dus gecompenseerd. PvdA maakte een opmerking over gegrond en ongegrond bij die zienswijzen. Dat betekent niet dat, dat een serieuze opmerking is of een terechte opmerking of een terechte zorg is, maar dat betekent of het betrekking heeft op het besluit van het bestemmingsplan. Dus of de bestemming wonen of groen of bedrijvigheid en de randvoorwaarden die daarbij zijn of dat gewijzigd moet worden. Heel veel van de zorgen zitten, gaan over de kwaliteit van het gebied of over de Lange Kleiweg en dat is simpelweg geen onderdeel van het bestemmingsplan of zijn door partijen die die niet een direct belang hebben, dan wordt dat ongegrond verklaard. Maar het is wel een serieuze zorg natuurlijk en zo kijken we er als gemeente ook naar. Kunnen we erop aan dat de vervoersmaatregelen goedkomen? Dat is denk ik het meeste gewaarborgd door een raadsvoorstel over de Lange Kleiweg. Maar ten aanzien van DSM campus zijn we in gesprek over wat Delft zelf van plan is met die weg. Eerder heb ik eens gehoord dat ze die weg überhaupt willen afsluiten. Dus dat zijn besluiten van Delft waar we rekening mee moeten houden. In het mobiliteitsstrategie die onlangs heeft vastgesteld heeft u gezegd dat de Lange Kleiweg naar 30 kilometer per uur moet gaan. Dat soort dingen, daar zitten dus op allerlei momenten, of punten zitten die gewaarborgd. De geluidsnormen. Uw vraag in de basis is: is het niet mooier als we overal de voorkeurswaarde halen? Dat is absoluut het geval, maar wordt in Rijswijk

vrijwel onmogelijk. Er zijn maar heel weinig gedeeltes in Rijswijk waar we die voorkeurswaarde halen, omdat we hier gewoon in een hoogstedelijk bebouwd gebied zitten langs de A4. En dat is van invloed. De grondwater problemen. Ja, er zijn hele, dat is een heel issue geweest natuurlijk. Een heel thema waar veel participatie over is gegaan, ervaren grondwater problematiek. We hebben daar Arcadis onderzoek over laten doen. Daar heeft u zelf ook een presentatie van gehad door Arcadis op een, meen ik, presentatie bijeenkomst. Ook aan de bewoners is die presentatie gegeven over waar komen die problemen nu vandaan? Komen die van de voorbelasting van Pasgeld? Dat is vrijwel uitgesloten door Arcadis, omdat dat verschillende watersystemen zijn. Maar wij zien wel dat die grondwater problemen ontstonden op het moment dat er een nieuwe kade aan de Vliet werd gemaakt, waardoor er geen connectie meer is tussen het grondwater en de Vliet. Blijkbaar stroomt dat diep in de grond met elkaar. En wat zou daar, dat wordt nu verder onderzocht of dat inderdaad de oorzaak is, want dat wordt door sommige, bijvoorbeeld degene die dat zou moeten betalen als dat hersteld moet worden, de provincie, wordt dat betwijfeld of dat daadwerkelijk de oorzaak is van de grondwater problemen. Dus daar komt vervolgonderzoek. Maar wat is de oplossing? Die oplossing zit misschien aan de kant van de Vliet, maar dat zou ik zeggen lange termijn die oplossing zit hem veel meer aan de kant, juist van dit plan. Doordat het meer water wordt gegraven, om het misschien wat technisch te zeggen, zou de doorstroming en het water niet in de kelders moeten komen, maar juist in die plekken die ervoor gegraven worden. En is dat dan op de toekomst gericht? We gebruiken de meest recente water sleutel zoals dat heet van het hoogheemraadschap, zeg ik naar de ChristenUnie, en dat is een toekomstbestendige normen over hoe je de openbare inrichting moet vormgeven en hoe gebouwen zit onze eigen hemelwaterverordening natuurlijk ook in het beleid. Even kijken, nota van zienswijzen. We kunnen ervoor zorgen dat...We hebben twee vormen, nogmaals informeel, dat gaat vaak via platform Samen.Rijswijk en als dat niet via Samen.Rijswijk gaat die terugkoppeling ook, dan is dat vaak weer op een vervolgavond, een inloopavond dat er wordt teruggekoppeld over de vorige avond. Dan hebben we de formele kant, dat zijn dan die zienswijzen en dat wordt niet proactief vooraf toegestuurd en dat wordt...De procedure is wel heel duidelijk hoe dat dan gaat. Ook voor degene die een zienswijze in zou moeten dienen, zo zou het in ieder geval moeten zijn. De raad stelt het vast en dan zijn die zienswijzen openbaar. ChristenUnie stelde nog een vraag, ook over de participatie: zijn bewoners voor of tegen? Daar valt op deze manier niet iets over te zeggen, maar ik kan wel zeggen dat we...Er zijn een aantal mensen, dat ziet u ook hier, bijvoorbeeld bij inspreken, die het echt geen fijn vooruitzicht vinden dat een stuk groen wat de afgelopen tien jaar groen zich heel mooi heeft ontwikkeld, dat daar honderdtien woningen komen. Er is terecht gezegd: door die participatie, het schetsboek, ik haal het er nog maar eens bij. Ettelijke tonnen die dat heeft gekost, met hele dagen die zijn georganiseerd, heeft ertoe geleid dat er minder woningen worden gebouwd, dat het gebied groener wordt gedaan. En de Synchroon, de ontwikkelaar heeft dat heel serieus genomen en ook echt een heel groen plan gemaakt waarbij zij zelf de extra mile zijn gegaan om nu ook houtbouw te gaan toepassen in dit plan. Dus dankzij die participatie eigenlijk ook is dit echt tot een heel groen plan gebeurt. En dat is mooi, dat wilde ik u zeggen over de participatie, bij de laatste avond waarbij ik aanwezig ben geweest, dat was voor de bewoners waren één niet meer zo heel veel bewoners. De bewoners die er waren, waren heel tevreden. Er waren ook één of twee bewoners, en die zijn ons wel bekend, die waren zeer ontevreden maar de rest van de inwoners die waren heel tevreden over hoe het proces erna is gegaan. Nadat Synchroon het heeft opgepakt en dit groene plan heeft gekozen en die gaven zelfs complimenten. Dat vond ik zelf een compliment aan Synchroon. Ook die klimaatmaatregelen hebben ook van toepassing op de parkeerplek, overigens. Bus 53 uitbreiden. Dat zou inderdaad heel mooi zijn. Voor nu zou ik zeggen laten we daarmee wachten totdat daar daadwerkelijk mensen wonen of in ieder geval dat ongeveer gelijk timen bij de inrichting van de nieuwe weg en op moment dat mensen daar wonen, omdat EBS op dit moment denk ik niet een extra dienstregeling kan aanbieden

vanwege de personeelstekorten die ook de HTM en de RET ervaren. De wandelbrug maakt geen onderdeel uit van bestemmingsplan en is dus ook geen toezegging of een fuik of een whatever wat. Als er ooit zoiets zou komen, het is meer een gedachte, hoe zouden we die ontsluiting willen doen, dan moet daar ook een krediet voorstel voor komen natuurlijk. Maar eerste prioriteit is de andere brug in RijswijkBuiten die beloofd en ingepland zijn. Rijswijk station en RijswijkBuiten station, ik kijk naar GroenLinks, dat is echt helaas lange termijn. In de zin van 2033, rond die tijd zou je moeten denken. Maar bestuurlijk en planmatig op dit moment zeer actueel. Er zijn veel overleggen over dat station. Kan ik iets zeggen over de rechtszaak in Parkrijk? Liever niet, maar ik kan wel zeggen dat er een bewonersavond is geweest. U heeft ook zelf gevraagd: kan de gemeente goed contact hebben met de inwoners? En dat was plezier, ik was er zelf overigens niet bij, maar dat was plezier omdat de informatie met gelijke beelden werden gedeeld dat de gemeente daar met de makelaar informatie heeft verstrekt over het verloop. Over de inspanningen die wij doen, maar ook het vanuit hun perspectief in ieder geval en ook vanuit het gemeentelijk perspectief. Treurige constatering dat er waarschijnlijk gewoon tot aan de Raad van State wordt geprocedeerd. Levert dat niet een kettingbeding op, of niet een kettingbeding, een kettingreactie inderdaad dat, dat niet bij andere plekken ook gaat gebeuren? Dat zou kunnen. We sluiten natuurlijk niet uit dat meer mensen naar de Raad van State gaan. Ik ben heel benieuwd hoe dat...Wij worden juridisch geadviseerd over het feit dat we daar niet zo'n zorgen hoeven te maken over de uitkomst daarvan. Dat is misschien demotiverend voor mensen die op basis van dezelfde manier naar de rechter zouden willen stappen. Want het kost ook voor de bezwaarmaker heel veel tijd, energie, geld et cetera. Dus dat is op zich niet een heel aantrekkelijk perspectief voor bezwaarmakers om maar bezwaar te gaan maken. Dus ik hoop niet dat, dat meer gaat gebeuren. Ik verwacht het hier ten aanzien van het onderwerp parkeren ook niet eerlijk gezegd. Maar het zou zomaar kunnen zijn dan natuurlijk op andere dingen, bijvoorbeeld op groen, waar ik ook geen aanleiding toe zie, maar anderen misschien wel, dat gewoon mensen in bezwaar en beroep gaan. Dan denk ik dat ik eigenlijk alles heb gezegd in ieder geval voor de eerste termijn. Nee, sorry, nog...Ja, ik hou het hierbij voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank beide, dank aan beide wethouders. Sorry voor mijn verspreking net. Ik kijk weer rond. Wie wil er een tweede termijn? Kleine inventarisatie. Dat is ongeveer een volledig rondje. Dan gaan we dat doen. Mijnheer Dolmans, D66.

De heer Dolmans: Gezien het tijdstip zal ik het ook heel kort houden. Ik dank het college voor de beantwoording. Ik ben met name nu content met beantwoording op de monitor. Ik denk dat, dat echt een, gezien de beperkingen die er zijn, echt wel een goede stap vooruit is. Ook dank voor de rest van de beantwoording. Ik geef maar even alvast een schot voor de boeg. Ik vermoed dat ook anderen het wel als bespreekstuk willen. Ik wil in ieder geval even de mogelijkheid openhouden om met mijn eigen fractie, eventueel met andere fracties, een motie of amendement in te dienen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer El Majjaoui, PG&R.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord en dank voor de beantwoording. Voor wat betreft het verkeersbesluit of het raadsvoorstel wordt. Ik volg de lijn van VVD in dit geval in hoeverre het een verkeersbesluit blijft, college bevoegdheid of het wordt gedeeld met ons en gepaard gaat met het financiële deel of uiteindelijk raadsvoorstel. Dus ik, de VVD blijf ik aandachtig volgen en schaar me daaronder. Voor wat betreft de tweede vraag, want ik heb een vraag gesteld over de nadelige effecten met betrekking tot het milieu. Hoe wil je dat compenseren? Toen had u het over grondwater gehad. Heeft dat toch zijdelings te maken met de procesindustrie van DSM Delft, omdat ze daar gigantische grondwater onttrekkingen hebben en nog steeds? Heeft het daarmee te maken of is dat een natuurlijk proces van een andere orde? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Veer, PvdA.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Wethouders, bedankt voor de beantwoording eerste termijn. Had ik nog een vraagje over de nota van zienswijzen. De uitleg over ontvankelijk en ongegrond. Is het dan niet zo dat het voor de indieners of in het algemeen onduidelijk is op welke manier, op welk moment men een zienswijze kan indienen? Want we merken elke keer weer dat heel veel worden dus ontvankelijk, dan wel ongegrond verklaard, omdat ze momenteel niet aan de orde zijn. Maar het zijn wel de zorgen die onze inwoners hebben als ze de plan en de stukken zien. Is daar op één of andere manier een duidelijkere uitleg te geven in de toekomst om bijvoorbeeld een heleboel van die zienswijzen te voorkomen? Hoewel we het fantastisch vinden dat er natuurlijk een heleboel mensen willen meedenken over dit soort plannen. Dan, even kijken, de geluidsnormen. Norm staat gesteld op 48. Moeten we er dan vanuit gaan dat straks in dit gebied een binnenstedelijke geluidsnorm van hooguit tot of tot maximaal 63 decibel wordt gehouden, of gaan we op de 53 zitten van buitenstedelijk? Is het nou straks binnenstedelijk of buitenstedelijk of gaan we daar ergens tussenin zitten? Dan vraag drie, ik heb volgens mij nog geen antwoord gekregen over het aanbod van de verschillende organisaties en bewoners om mee te denken over de uitvoering, nu al en in de toekomst, over het onderhoud van het groen. Oevers staan nu niet in de plannen, maar wellicht kunnen werkgroepen, bewoners daar toch een belangrijke rol in spelen om daar al wat mee te gaan doen. Hoe staat de wethouder daartegenover en hoe kunnen we dat handen en voeten gaan geven?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Niesen, Rijswijks Belang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter en college dank voor de beantwoording. Ik mis alleen nog het antwoord op de vraag waarom er geen conclusie staat bij de zienswijzen van werkgroep Pasgeld en Natuurlijk Delfland. Graag nog daar antwoord op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Stam, ChristenUnie.

De heer Stam: Ook van mijn kant dank voor de beantwoording. Op het gebied van het OV, zou mooi zijn als dat nog wel verbeterd kan worden. Ook als ik het hoor over de dienstregeling van bus 53 en over die brug die er toch niet komt voor de fietser. Dus ja, dat hopelijk kunnen daar nog stappen gezet worden als die wijk ontwikkeld wordt. Ik had ook nog gevraagd naar de business case of die ook sluitend is als er minder dan honderd woningen gebouwd gaan worden, of honderdnegen, zoals u specifiek zei. Dus daar ben ik nog wel benieuwd naar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Beter voor Rijswijk, mijnheer Braam. Geen inbreng. Mijnheer Oelen, VVD.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dank, wethouders, voor de beantwoording. Ik mis nog de beantwoording op de vraag rondom het parkeren. Voor de rest was het verder duidelijk. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Dank. Goed om te horen dat er gemonitord gaat worden op die biodiversiteit. Ik had nog een vraag in hoeverre er maatregelen worden genomen om de huidige biodiversiteit te behouden, voordat het een bouwplaats wordt waar niks meer in zit. Parkloper is nu in privaat eigendom. Er zijn wel gesprekken. Ik vroeg me af: wanneer krijgen we hier dan terugkoppeling op, op daadwerkelijke inrichting van de parkloper? Het raadsvoorstel over de Lange Kleiweg wordt vaak naar verwezen in de discussies over onder andere OV, maar ook over bereikbaarheid. Misschien heb ik hem gemist, maar wanneer komt dat raadsvoorstel van de Lange Kleiweg? Dat zijn mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Maarseveen, GroenLinks.

De heer Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Nog geen antwoord gekregen op mijn vraag, en ook op de vraag van de ChristenUnie over stimuleren van de groene tuin en groene daken. Ik vroeg mij even af: het raadsvoorstel, het investeringsbesluit voor de Lange Kleiweg. Ik denk, maar het is nu een beetje laat, misschien heb ik het fout, dat als we eventueel een eco-doorgang zouden willen onder de Lange Kleiweg, dat dat daaraan toegevoegd zou moeten worden. Dus dan in het licht daarvan vroeg ik mij af wanneer u verwacht dat, dat raadsvoorstel ongeveer naar de raad zou komen. Dat vraag ik, omdat als het raadsvoorstel naar de raad komt als de bouwactiviteiten allang aan de gang zijn, dan is het een beetje laat voor een eco-doorgang, want dan kunnen de beesten nergens meer heen en dan wordt het heel druk op De Schoffel. Dus ik ben wel benieuwd wanneer dat ongeveer zou zijn. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik dan allereerst naar de heer Wit weer voor de beantwoording?

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal vragen nog gekregen. Partij van de Arbeid, groenbeheer van het totale plan om daarbij de organisaties die daar lokaal zitten te betrekken. We hebben zoals u weet binnen Rijswijk de mogelijkheid om kleine stukjes groen in beheer bij particulieren te geven. Het gaat dan vaak om kleine groeninitiatieven, de zogenaamde groenideeën. Dit gaat echt over, waar u het over heeft is het totale gebied. Ondersteuning daarvan als het gaat om hoe we dat in de toekomst oppakken daar kan ik nou echt nog geen uitspraak over doen. We weten ook nog niet hoe die exacte uitvoering en wat voor groen dat gaat worden. Ik kan me voorstellen dat de bewoners, als je echt participatie en echt betrokkenheid bij het groen wil hebben, dat je de bewoners die eraan wonen, erbij betrekt. Dat zou denk ik een sympathieke manier zijn om men bewust te maken van hetgeen daar aanwezig is. Maar dat is echt iets wat we dan in een later stadium zouden moeten gaan bespreken en ook niet direct onderdeel nu natuurlijk. Maar ik wil u wel toezeggen dat, dat in de toekomst dat we daar met groenbeheer in ieder geval eens goed naar zouden kunnen kijken. Maar hoe we dat precies invulling geven, dat weet ik even niet. Wij heeft nog vragen gesteld over de huidige biodiversiteit die nu aanwezig is. Ja, volgens heb ik al aangegeven wat wij natuurlijk doen is voor de twee soorten die onder de Natuurbeschermingswet vallen, dat we daar maatregelen voor treffen, zodat we hem proberen te stimuleren in ieder geval naar aanliggende gebieden te gaan. Tegelijkertijd is er richting het slagenlandschap een vrije verbinding voor dieren om in ieder geval te zorgen dat ze ergens anders naartoe kunnen gaan. Dus ja, ik ga ervanuit dat, dat de invulling is aan de vraag die u zoekt, het antwoord. De parkloper, de inrichting, wanneer? Zoals ik al zei: deel van de parkloper is nog niet van Rijswijk. Dat is niet ons grondgebied. Daar zijn we, daar moeten we nog gesprekken verder over voeren hoe we daarmee omgaan en daar heb ik nu ook geen tijdslijn bij. Voor het deel Pasgeld-West is natuurlijk wel van ons en dat zal in de fasering van de bouw wel meegenomen gaan worden die inrichting, maar pas wanneer ook de bebouwing daar gereed is. Want uiteindelijk moet ook, wil je niet dat tijdens de bouw, laten we het zo zeggen, het groen weer beschadigd raakt doordat je daar nog allerlei werkzaamheden moet uitvoeren. Die fasering, die exacte fasering, die heb ik even niet voor u. Ik denk dat ik daarmee alle vragen beantwoord heb. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dat weten we vast zo meteen zeker. Mijnheer Van de Laar, wethouder Van de Laar, gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Dank u wel. De parkeernormen zijn dezelfde als Pasgeld-West. Dus voor dat hele Pasgeld gebied hebben we dezelfde norm gehanteerd. Ik vind Pasgeld wel en zeker Pasgeld-Oost ook nog wel iets anders dan in Parkrijk. Stel dat je die vergelijking zou willen trekken. In de opzet van de wijk en het type woningen die er zijn. Dus Pasgeld-Oost wordt een heel groen wijkje

met houtbouw, waar je hoopt dat het ook een bepaalde mensen daar gaan wonen die inderdaad één auto gegarandeerd voor de deur of in een parkeerbox voldoende vinden en daarnaast met deelmobiliteit en openbaar vervoer hun vervoersbehoefte en fietsen invullen. Maar dat is niet gebaseerd op hoop deze normen, maar het is dezelfde beredeneerde normen zoals in Pasgeld-West waar voor de duizend woningen. De maatregelen om tuinen groen te houden. Dat hebben we al eens eerder besproken in RijswijkBuiten. Die zijn er eigenlijk niet of nauwelijks. Nee, niet eigenlijk.

De voorzitter: Mijnheer Dolmans.

De heer Dolmans: Er is wel de mogelijkheid om het terras bij water te beperken. En dat staat ook nu in de bouwregels opgenomen. Dus waarom is dat in algemene zin niet mogelijk om gewoon te zeggen van maximaal een derde van de tuin mag met terras bebouwd worden, zoals we nu zeggen van maximaal een derde van het gebied dat aan het water ligt mag bebouwd worden?

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Daar moet ik schriftelijk op terugkomen. Voor zover ik weet in de eerdere momenten dat we het erover hebben gehad hebben wij die maatregelen of kunnen wij nu niet ertoe dwingen. Maar ik kan het schriftelijk nog laten uitzoeken en zo meteen nog even vragen waar u exact op doelt. Artikel 5.2. Lange Kleiweg, wanneer? Dat kan ik u nu niks over zeggen. Dat moet ik u schriftelijk toekomen. Dat zal niet binnen een hele korte periode zijn, omdat dat als je een investeringsvoorstel wil maken, ook een ontwerp gemaakt moet worden en dat denk ik dat, dat echt een hele tijd overheen gaat. Zijdelings effect van DSM van de procesindustrie, of dat ermee te maken heeft met de kelders? Nee.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Van Dam.

De heer Van Dam: Dank voor het beantwoorden van het tijdschap van de Lange Kleiweg, dat het in ieder geval snel komt. Kleine vervolgvraag: ik hoor de hele tijd het investeringskrediet. Is het nu wel of niet begroot het geld dat we nodig hebben voor de Lange Kleiweg?

De voorzitter: Wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dat gaat heel lang duren zei ik overigens, niet dat het snel komt. Maar, en het is ook nog niet begroot, nee. Zoals bij heel veel investeringen in wegen. En dat wordt alleen maar duurder natuurlijk als er allerlei maatregelen erbij worden gezet zoals ik net hoorde. Maar voor volledigheid, dit soort investeringen is niet gek dat, dat nog niet ingepland is. Dat zijn vaak is dat een investering van weet ik veel, misschien wel een paar miljoen of één komma zoveel miljoen en dat zijn dan afschrijvingen, kapitaallasten die dan jaarlijks op twintig-, dertig-, veertig-, vijftigduizend euro uitkomen. Dus dat is overzichtelijk. Maar goed, dan loop ik helemaal vooruit op wat nog in de toekomst komen gaat. Ten aanzien van ontvankelijk, ongegrond, is dat duidelijk? Ik kan me heel goed voorstellen dat, dat voor veel mensen al die juridische procedures, planologisch best wel moeilijk is. Desalniettemin weten ze klaarblijkelijk de wegen heel goed te vinden, want anders hadden we niet zoveel zienswijzen binnengekregen. Dus dat is heel erg mooi. En ook de ongegronde zienswijzen horen wij wel natuurlijk, maar hebben misschien geen effect op het bestemmingsplan? Dat is waar uiteindelijk het besluit over gaat. De geluidsnorm is 53 decibel. Het aanbod voor verschillende organisaties en voor het onderhoud van het groen had de collega...Hij had daar iets al over gezegd. Is de business case ook haalbaar als er minder woningen worden? Die discussie zou ik echt niet aan willen gaan. Ik neem aan dat het antwoord nee is, maar ik wil het eigenlijk niet eens toetsen eerlijk gezegd over minder woningen, want die brug hebben we nu echt wel gehad als ik kijk naar de afgelopen jaren hoe die hele discussie is gegaan en participatie et cetera. Ik denk dat dit een heel

mooi resultaat is, zowel van de inwoners die ze hebben behaald met die participatie en ik denk ook dat Synchron die hier oorspronkelijk veel meer woningen hadden gepland ook echt wel hun uiterste best hebben gedaan om hier een heel kwalitatief mooi nieuw stukje Rijswijk te maken. Rijswijks Belang over de conclusie in de zienswijze van het hoogheemraadschap kom ik schriftelijk op terug. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even rond of iedereen het idee heeft dat zijn vragen zijn beantwoord? Zal ik beginnen met de laatste toezegging: er wordt teruggekomen schriftelijk op het hoogheemraadschap, op de vraag van de heer Dolmans over normen ten opzichte van terrassen en ten opzichte van groen in tuinen. En artikel 5.2 stond dat in. Ik denk dat het handig is om nog even met elkaar te mailen, anders via de griffie graag, zodat iedereen dat kan volgen over de schriftelijke vragen, zodat die voor iedereen ook duidelijk zijn. Ik heb daarnaast over de investering in de Lange Kleiweg was geen toezegging gedaan. Of heeft iemand daar wel een toezegging gehoord? Ja, dat was de algemene toezegging over de inrichting van het verkeer en de investering om dat niet in de begroting te doen, maar met een apart raadsvoorstel. T.z.t. was daar dan het antwoord op. Mevrouw Niesen, excuus.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Het is trouwens niet het hoogheemraadschap. Het zijn de zienswijzen van werkgroep Pasgeld en Natuurlijk Delfland. Dus even daar correctie.

De voorzitter: Ja, uw vraag over de zienswijzen over Natuurlijk Delfland en Pasgeld waarbij geen conclusie wordt getrokken en waarom er daar geen conclusie wordt getrokken, wordt dan schriftelijk op teruggekomen. En ik heb een toezegging gehoord over het groenbeheer in de toekomst. Wil de heer Wit daar nog een zin aan toevoegen?

De heer Wit: Voorzitter, laten we het zo zeggen: ik vind het een sympathiek idee en ik kijk wat voor mogelijkheden daar met de bewoners zijn in de toekomst als die er zitten om daar het beheer op te pakken. Maar ik vind het ook daadwerkelijk iets wat je met de bewoners moet gaan bespreken en niet met de organisaties die daar nu omheen zitten. Want ja, die zitten verder op afstand. Dus echt een toekomstbeeld.

De voorzitter: Dus in het kader van smart maken, zodra er bewoners zijn in het gebied, kan daar verder over gesproken worden?

De heer Wit: Correct.

De voorzitter: Dan wordt die met die termijn gedaan. De schriftelijke toezeggingen zou ik dezelfde voor willen voorstellen, de vrijdag voor de raad. Stemt u daarmee in? Mijnheer Stam van de ChristenUnie.

De heer Stam: Voor de zekerheid, de antwoorden op de vragen van de heer Dolmans over...

De voorzitter: Die horen daar ook, alle schriftelijke vragen.

De heer Stam: En die worden breed gedeeld met alle...

De voorzitter: Ja, zoals gebruikelijk worden die breed gedeeld. Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of de 53 decibel een toezegging is?

De voorzitter: Volgens mij was dat een antwoord op uw vraag wat de norm was? Ik kan wel even naar de wethouder kijken of...

De heer Van der Veer: De norm wordt, want we wijken af.

De heer Van de Laar: Nee, dat is geen toezegging.

De voorzitter: Nee, duidelijk. Dank u wel. Dan wil ik daarmee overgaan, dit raadsvoorstel als bespreekpunt, want naar aanleiding van de schriftelijke vragen en er is mogelijk een motie, dan wel amendement aangekondigd. Dus dat als bespreekstuk op de raad. Dan houden we nog over op de agenda, als ik door mag naar het volgende punt? Ja. Ik zie nog, iedereen heel zeker dat we doorgaan naar het volgende agendapunt? Ja.

12. Vragenuur

12.a Vragen VVD - RIB 24037 Buziaulaan publicatie voor nemen tot verkoop

De voorzitter: Dat is het laatste agendapunt, het vragenuur. Er stond één vraag open van Rijswijks Belang over de Buziaulaan. Naar alleen van de beantwoorde vragen mogen nog nadere vragen, met het verzoek om even alleen op de nadere vraag te concentreren. Mogelijk op een manier die anderen ook nog kunnen volgen. Maar dat is u denk ik wel toevertrouwt. Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, op mijn eerste twee vragen is al antwoord gekomen, maar ik had dus nog een laatste vraag. Dat ging over: de bedoeling was kleine hofjeswoningen te bouwen en aangezien Vidomes dit nu ook gaat doen vraag ik me af waarom de keuze nu naar Vidomes is gegaan en niet naar het Knarrenhof die hetzelfde idee had om daar hofjeswoningen voor te maken?

De voorzitter: Ik ga even welke wethouder aan het woord is. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: We hebben een gebiedspaspoort. Dat zegt vooral wat er dan moet komen en in marge daarvan is ook, zeggen we ook aan wie we het toedichten dat de locatie mag ontwikkelen. We hebben, u heeft een motie aangenomen in de raad, waarbij u aangeeft dat er seniorenwoningen en iets in het kader van een soort van hofjeswoningen gebouwd gaat worden. Binnen dat inhoudelijk kader hebben wij gezocht: hoe kunnen we dat, hoe ziet dat er het beste uit? Daar is dit gebiedspaspoort een invulling van. Vraag twee is: wie gaat dat dan maken? Tegelijkertijd hebben we op verschillende momenten geconstateerd, dan begeef ik me met permissie een beetje op het terrein, heel erg op het terrein van mijn collega volkshuisvesting Gijs van Malsen, dat we op verschillende momenten hebben geconstateerd dat wij de 30 procent sociaal woningvoorraad in Rijswijk willen behouden en dat we echt alle zeilen moeten bijzetten, inzetten om dat voor elkaar te krijgen. En alle ruimte nodig hebben, of nee, dat is een verkeerde formulering. Maar als er ruimte beschikbaar is, dat we dan als eerste eigenlijk kijken: is dit nou een geschikte locatie voor sociale woningbouw? Ons antwoord daarop was: ja. En dan werken we met toegelaten instellingen en Vidomes is daar één van. Vidomes en Habion. Of in ieder geval Vidomes en Rijswijk Wonen hebben goed afstemming onderling en Habion is daar bij gekomen. Ik vermoed dat die betrokken zijn bij de, of worden in de toekomstige locaties bij afstemming. Maar en dan uiteindelijk is daar dus Vidomes uitgekomen.

De voorzitter: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Dus dat zou eigenlijk betekenen, omdat u met Vidomes en met de andere woningcorporaties altijd zaken doet, dat er dus een andere partij bijna niet meer tussen kan komen?

De voorzitter: Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Als het gaat over sociale woningbouw werken we met toegelaten instellingen en dan zouden we dus opnieuw moeten overwegen of we een andere instelling zouden moeten toelaten inderdaad. Maar voor dit geval zijn dat de keuzes, ja.

De voorzitter: Duidelijk. Dan is hierbij het einde van de vergadering. Wens ik u allen een hele fijne vervolg van de week. Het volhouden, het aan elkaar vragen stellen, veel dank daarvoor. Het publiek heeft ons al een tijdje verlaten, maar heeft nog wel mee mogen genieten van alles. Dus het is allemaal nog terug te luisteren en terug te vinden en ik wens u een hele fijne woensdag.